



Udskrift af dombogen

D O M

afsagt den 14. september 2022

Rettens nr. 9-7607/2021
Politiets nr. 2021-3100101-359
og nr. 2021-3100101-358

E1
E2 og
mod
Anklagemyndigheden

Sagen er indbragt for retten ved Statsadvokatens tilkendegivelser af 20. august 2021 modtaget den 20. august 2021.

Sagen drejer sig om krav på erstatning efter retsplejelovens § 1018 a, stk. 1, i anledning af strafferetlig forfølgning.

Påstande

E1 har nedlagt påstand om betaling af 519.800 kr. for frihedsberøvelse fra den 21. juni 2019 til den 12. februar 2021 i alt 602 påbegyndte døgn.

Erstatningskravet er opgjort således:

Frihedsberøvelse første døgn 2019	6.800 kr.
Frihedsberøvelse i 192 døgn 2019	163.200 kr.
Frihedsberøvelse i 366 døgn i 2020	311.100 kr.
Frihedsberøvelse i 43 døgn i 2021	38.700 kr.

I alt 519.800 kr.

Anklagemyndigheden har påstået frifindelse for kravet på grund af egen skyld under henvisning til retsplejelovens § 1018 a, stk. 3.

E2 har principalt nedlagt påstand om betaling af 512.000 for frihedsberøvelse fra den 31. juli 2019 til den 12. februar 2021 i alt 562 påbegyndte døgn.

Beløbet er opgjort således:

Frihedsberøvelse første døgn 2019	7.100 kr.
Frihedsberøvelse 561 døgn a 900 kr.	504.900 kr.
I alt	512.000 kr.

E2 har subsidært nedlagt påstand om betaling af 486.650 kr. for frihedsberøvelse fra den 31. juli 2019 til den 12. februar 2021 i alt 563 påbegyndte døgn.

Beløbet er opgjort således:

Frihedsberøvelse første døgn 2019	6.800 kr.
Frihedsberøvelse i 153 døgn i 2019	130.050 kr.
Frihedsberøvelse i 366 døgn i 2020	311.100 kr.
Frihedsberøvelse i 43 døgn i 2021	38.700 kr.
I alt	486.650 kr.

Anklagemyndigheden har ved afgørelser af 1. juni 2021 og 6. august 2021 tilkendt E2 delvis erstatning for frihedsberøvelsen med 243.325 kr. Beløbet er efter det oplyste udbetalt via modregning.

E2 har herudover nedlagt påstand om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste i 19,5 måneder á 34.466 kr. i alt 672.087 kr.

Anklagemyndigheden har påstået frifindelse for yderligere krav om erstatning på grund af egen skyld under henvisning til retsplejelovens § 1018 a, stk. 3, og på grund af, at tabet vedrørende tabt arbejdsfortjeneste ikke er dokumenteret.

Sagens oplysninger

Ved kendelser af sagt af Retten i Aarhus henholdsvis den 22. juni 2019 og den 31. juli 2019 blev de erstatningssøgende varetægtsfængslet.

Af en dom afsagt af Retten i Aarhus den 19. juni 2020 fremgår blandt andet:

" ...

Der har medvirket nævninger ved behandlingen af denne sag.

...

E2 og E1 er tiltalt for overtrædelse af

straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, jf. stk. 3, jf. våbenlovens § 10,

stk. 1, jf. § 2, stk. 1, jf. § 1, stk. 1, nr. 1 og 3, jf. straffelovens § 81 a, våbenbesiddelse under særlig skærpende omstændigheder, ved den 21. juni 2019, i tiden omkring kl. 01.25, ved ^{Butik} i Adressel i Aarhus V, i forening og efter fælles forudgående planlægning, aftale eller forståelse, som led i deres tilknytning til bandegrupperingen Trillegården, med baggrund i en voldelig konflikt mellem bandegrupperingen Trillegården og bandegrupperingen Kalmargade, hvor der tidligere har været anvendt skydevåben mellem de to grupperinger, under særlig skærpende omstændigheder, at have besiddet en skarpladt pistol, samt at have afgivet flere skud i området med denne.

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om, at begge de tiltalte idømmes straf af fængsel i 4 år og 6 måneder.

Anklagemyndigheden har desuden nedlagt påstand om, at tiltalte ^{E1} i medfør af udlændingelovens § 49, stk. 1, jf. § 22, nr. 8, udvises af Danmark med indrejseforbud for bestandig.

Anklagemyndigheden har i medfør af straffelovens § 79 a, stk. 1, jf. stk. 2, nedlagt endelig påstand om, at ^{E2} idømmes et forbud mod at færdes og opholde sig i Aarhus Kommune og dele af 6705 Esbjerg Ø i et af tidsrum af 6 år.

Anklagemyndigheden har subsidiært påstået, at opholdsforbuddet skal gælde i et område afgrænset ved postnumrene 8000 Aarhus C, 8200 Aarhus N, 8210 Aarhus V og dele af 6705 Esbjerg Ø.

Anklagemyndigheden har mere subsidiært nedlagt påstand om, at opholdsforbuddet skal gælde i et område nærmere afgrænset som følger:

....

Anklagemyndigheden har i medfør af straffelovens § 79 a, stk. 1, jf. stk. 2, nedlagt påstand om, at ^{E1} idømmes et forbud mod at færdes og opholde sig i Aarhus Kommune i et tidsrum af 6 år.

Anklagemyndigheden har subsidiært nedlagt påstand om, at opholdsforbuddet skal gælde i et område afgrænset ved postnumrene 8000 Aarhus C, 8200 Aarhus N og 8210 Aarhus V.

Anklagemyndigheden har mere subsidiært nedlagt påstand om, at opholdsforbuddet skal gælde i et område nærmere afgrænset som følger:

...

Anklagemyndigheden har påstået konfiskation af en skudsikker vest tilhørende ^{E1}, jf. straffelovens § 77 a, 1. pkt.

Begge de tiltalte har nægtet sig skyldige. Efter rettens afsigelsen af skyldkendelse har de påstået rettens mildeste dom, herunder for så vidt angår tiltalte ^{E1} frifindelse for påstanden om udvisning og for påstanden om konfiskation.

...

Sagens oplysninger

Baggrund

Fredag den 21. juni 2019 kl. 01.27 modtog Østjyllands Politi anmeldelse via 112 om, at der på samme tidspunkt i området ved ^{Adresse2}, Aarhus V, var hørt 3-4 skud. Af anmeldelsesrapporten fremgår, at en patrulje befandt sig i området og også havde hørt skuddene, og at skuddene ifølge anmelderen var afgivet ved ^{Caféen}, ^{Adresse2}.

Politiet afsøgte stedet med hundepatrulje og fandt en mønt, en spytklat og 3 afskudte patronhylstre på en plads ved bagudgangen fra ^{Adresse3}. I en skrænt mod ^{Adresse3} konstaterede politiet desuden 2 skudhuller, og fra hvert skudhul sikrede politiet et projektil. Endelig fandt politiet en 7,65 kaliber pistol isat fuldt magasin med 7 skud i et blomsterbed/buskads ved en parkeringsplads ved siden af ejendommen.

Politiet bemærkede desuden under søgningen, at der var opsat overvågningskamera ved bagudgangen til en ^{Butik} beliggende ^{Adresse2}, Aarhus V, og der blev fra overvågningsanlægget sikret optagelser, der dækkede tidsrummet fra den 20. juni 2019 klokken ca. 21.00 til den 21. juni 2019 klokken ca. 01.30. Af en rapport herom fremgår, at kameraet virkede ved at optage, når det registrerede bevægelse i området, og at tidsangivelsen på optageren skønnedes at afvige højst +/- 5 minutter fra faktiske klokkeslæt.

Nu tiltalte ^{E1} blev den 21. juni 2019 klokken 19.52 anholdt af politiet med relation til episoden. I forbindelse med anholdelsen sikrede politiet en skudsikker vest hos ^{E1}.

Han blev den følgende dag fremstillet i grundlovsforhør og sigtet for overtrædelse af straffelovens § 192 a, jf. § 23. Han blev varetaget i medfør af retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 1, 2 og 3, og har været det siden da.

Efter anholdelsen af tiltalte E1 blev der ved hjælp af tapesæt sikret spor fra blandt andet hans højre hånd og underarm, venstre hånd og underarm, fra et par shorts med bælte, som han var iført ved anholdelsen, og fra en hættetrøje fundet på hans bopæl, alt med henblik på undersøgelse for krudtpartikler fra fænghætte.

Den 9. juli 2019 modtog politiet resultaterne fra de nævnte undersøgelser, som viste, at der på tapesæt med prøven fra tiltaltes venstre hånd var konstateret 1 krudtpartikel fra fænghætte, mens der ikke var fundet krudtpartikler på de øvrige prøver.

Den 9. juli 2019 ransagede politiet på adressen Adresse4, 8210 Aarhus V, hvor nu tiltalte E2 var tilmeldt folkere-gistret. Politiet fik i den forbindelse oplyst, at E2 ikke længere boede på stedet.

Samme dato kontaktede advokat Jesper Storm Thygesens kontor politiet på baggrund af en henvendelse fra E2. Det fremgår heraf, at E2 efter det oplyste skulle være efterlyst, og politiet blev anmodet om i bekræftende fald at oplyse hvorfor. I mailen blev det desuden oplyst, at E2, såfremt han skulle sigtes i en straffesag, ønskede advokat Jesper Storm Thygesen beskikket som sin forsvarer. Den 11. juli 2019 besvarede politiet henvendelsen og oplyste, at E2 ville blive efterlyst, idet politiet ville sigte ham for overtrædelse af straffelovens § 192 a. Det fremgår af en rapport af 24. juli 2019, at E2 den 11. juli 2019 blev efterlyst i politiets systemer, fordi han ikke havde reageret på politiets henvendelse.

Den 11. juli 2019 modtog politiet desuden en henvendelse fra et andet advokatkontor, som forespurgte til sagen mod E2 og anmodede om beskikkelse som forsvarer for ham.

Den 14. juli 2019 søgte politiet efter E2 på hans ægtefælles adresse. Af en rapport herom fremgår blandt andet, at politiet traf ægtefællen på stedet, og at E2's søster ankom efter ca. 5 minutter.

Den 31. juli 2019 klokken 04.38 blev nu tiltalte E2 anholdt af politiet efter selv at have henvendt sig på politigården. Han blev samme dag fremstillet i grundlovsforhør og sigtet for overtrædelse af straffelovens § 192 a. Han blev varetægtsfængslet i medfør af retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 1, 2 og 3, og har været det siden ...

Rettens begrundelse og afgørelse

Der er under sagen afsagt følgende kendelse om skyldsspørgsmålet:

"Kendelse

Samtlige nævninger og dommere udtaler:

De tiltalte har ikke bestridt, og retten lægger efter bevisførelsen, herunder oplysningerne i "Dokumentationsrapport – Konflikt" af 7. marts 2019 fra Efterretnings- og Analyseenheden ved Østjyllands Politi, EAE, til grund, at der på gerningstidspunktet var en voldelig konflikt mellem bandegrupperingen Trillegården og bandegrupperingen Kalmargade, hvorunder der tidligere var anvendt skydevåben.

Retten lægger endvidere efter bevisførelsen, herunder oplysningerne i EAEs "Notits" af 27. februar 2020 og analytiker i EAE Peter Melins forklaring, til grund, at vandpibecaféen, kaldet Caféen, og de omliggende arealer ved Adresse3, 8210 Aarhus V, fungerede som fast opholdssted for bandegrupperingen Trillegården, selvom der også kom personer på stedet, der ikke indgik i grupperingen. Af den nævnte notits fremgår det bl.a. at politiets vurdering af stedet primært bygger på hændelser, der kan relateres til den voldelige konflikt mellem Trillegårdsgruppen og Kalmargadegruppen, som verserede fra og med den 8. februar 2019 til og med den 29. august 2019, på antræffelser på og omkring adressen af personer med relation til Trillegårdsgruppen, på fund gjort i forbindelse med ransagninger på og omkring adressen samt på kildeoplysninger. Af notitsen fremgår endvidere et udsnit af de i alt 135 sager, politiet i perioden 1. januar til 21. juni 2019 registrerede på og tæt omkring adressen. De nævnte sager omfatter bl.a. en sag den 19. juni 2019, hvor to personer - herunder et familiemedlem til de tiltalte, Person1 - blev ramt af skud, ligesom der er flere sager vedrørende fund af våben og ammunition.

Vedrørende hændelserne den 21. juni 2019 fremgår det af de fremkomne oplysninger, herunder anmelderen Person5 og politiassistentene Vidne6 og Vidne7's forklaringer, at der omkring kl. 01.25 hørtes skud fra området ved Adresse2, hvor Caféen har til huse i en bebyggelse, der også rummer en Butik. Politiet kom straks til stedet, hvor de antraf og talte med tiltalte El uden på dette tidspunkt at anse ham for mistænkt i sagen.

Der er under sagen forevist en overvågningsvideo fra Butik, optaget den 21. juni 2019 i tidsrummet fra kl. 01.25 – 01.30. Det er oplyst, at overvågningsvideoens tidsangivelse kan afvige med +/- 5 minutter i forhold til realtid, og at kameraet alene har optaget, når det har registreret bevægelse. Kameraet var opsat ved Butiks bagdør. Af overvågningsvideoen fremgår det kl. 01.26.51, at en lille, mørk

genstand lander i græsset uden for et indelukke med affaldscontainere ved ^{Butik}. Kl. 01.26.55 samles genstanden op af en person i løb. De næste optagelser er fra kl. 01.29.59, hvor låget på en affaldscontainer har bevæget sig. En person med mørkt fuldskæg, iført sort kasket og en lys joggingdragt, går målrettet og i hurtigt tempo mod affaldscontaineren. Bag vedkommende følger i kort afstand ^{E1}

, som har erkendt at være identisk med denne anden person på videoen. ^{E1} orienterer sig bagud.

Personen i den lyse joggingdragt tager fra den bageste del af låget på affaldscontaineren en genstand, som han rækker frem mod ^{E1}

, der nu har synsretning mod genstanden. Personen i den lyse joggingdragt trækker straks efter genstanden ind til sig, hvorpå begge personer hurtigt forlader stedet i samme retning. De ses kl. 01.30.13 ikke længere i billedet.

Ved afspilning af overvågningsvideoen billede for billede fremgår det, at den genstand, personen i den lyse joggingdragt har taget fra affaldscontaineren, har form som en pistol. Når dette sammenholdes med den igangværende konflikt mellem Trillegården og Kalmargadegrupperingen, som to dage tidligere angiveligt havde været anledningen til en skudepisode samme sted, at der umiddelbart forinden hændelserne på overvågningsvideoen havde lydt skud, som blev bekræftet ved politiets fund af afskudte patrondele og en yderligere pistol, og når henses til den hast, hvormed genstanden blev bragt af vejen, finder retten det bevist, at der rent faktisk var tale om en pistol.

Tiltalte ^{E1} har om hændelserne natten til den 21. juni 2019 bl.a. forklaret, at han befandt sig i ^{Caféen} på ^{Adresse3}, hvor han hjalp med at sætte lokalerne i stand. Han hørte 2-3 skud og gik udenfor. Han mødte en politimand, og de talte kort sammen, hvorefter han fulgte efter politimanden op mod ^{Butik}. Han gik hen til containeren bag ^{Butik}, hvor der var nogle unge mennesker. Det, der ses på overvågningsvideoen, er, at han mødte en person, der sagde, at der var nogen, der skød, og at tiltalte skulle løbe væk. Personen havde udenlandsk oprindelse, men talte til tiltalte på dansk. Tiltalte så ikke rigtigt personen, hvad han lavede ved containeren, eller om han havde noget i hænderne. Der ser sådan ud på videoen, men tiltalte så det ikke den aften, og han kan ikke sige, hvad det var, personen havde i hænderne. Han fulgtes ikke med personen, der befandt sig foran ham. Tiltalte tog derefter hjem og sov. ^{E2}, der er tiltaltes nevø, var der slet ikke den aften.

Tiltalte ^{E2} har om sin færden natten mellem den 20. og 21. juni 2019 forklaret, at han kom hjem den 20. juni 2019 mellem kl. 21 og 22 og var sammen med sin hustru, indtil han forlod hjemmet næste dag for at gå på arbejde. Han var ikke oppe i løbet af natten og var ikke ude ved ^{Adresse1}. Han leavede på daværende tidspunkt

en blå BMW X5, men han havde lånt den ud den 20. juni 2019 fra omkring kl. 18 til en person ved navn Vidne4 og hentede den først næste dag efter arbejdstid hos sin far, hvor Vidne4 havde afleveret den.

Vidnet Vidne3, der er islamisk gift med tiltalte E2, har bekræftet tiltaltes forklaring om, at han var hjemme natten mellem den 20. og 21. juni 2019.

Vidnet Vidne4, der er gift med tiltalte E2's søster og må antages at have overværet tiltaltes forklaring i retten forud for afgivelsen af sin egen, har forklaret, at han havde fuldskæg i juni 2019, hvor han lånte tiltaltes BMW den 20. juni 2019 omkring kl. 18.30 og afleverede den igen den 21. juni 2019 omkring kl. 01.15 hos tiltaltes far. Han mødte politiet den 20. juni 2019 omkring kl. 23, da han drejede ind på Vej1 for at parkere. Politiet var på vej ud fra parkeringspladsen, og de lyste ind i bilen med tagprojektøren.

Politiassistent Vidne5 har vedrørende E2's færden bl.a. forklaret, at hun under patrulje den 21. juni 2019 mellem kl. 00.15 og 00.30 bemærkede en mørkeblå BMW X5 på Vej1. Hun slog bilen op, men den var endnu ikke registreret til nogen. Hun lyste direkte ind i bilen med tagprojektøren, mens bilen holdt stille, og hun genkendte tiltalte E2 som fører af bilen. Hun havde mødt og talt med ham ved flere tidligere lejligheder. Hun er sikker på, at det var ham. Der sad ikke andre foran i bilen. Hun sagde til sin makker, at det var E2, og at han havde længere skæg end sidst, hun så ham. Hun noterede sig også, at han var lidt mere solbrændt. E2 så vred og stresset ud. Senere, formentlig omkring kl. 02.30 eller 03.00, så hun den samme BMW parkeret ud for Adresse2, helt tæt på Caféen og Butik. Hun genkender på overvågningsvideoen fra Butik E2 som personen i det lyse tøj. Hun genkendte ham første gang, hun så videoen. Hun så videoen flere gange, og hun var ikke i tvivl. Hun genkendte ham ud fra det, hun havde set, da hun lyste ind i BMW'en med politibilens tagprojektør. Hun havde der set tiltalte i profil med skæg, sort kasket og en lys trøje. Det, hun så på videoen, passede med dette.

Retten finder det efter politiassistent Vidne5's detaljerede, sikre og troværdige forklaring bevist, at tiltalte E2, trods sin afvisning heraf, befandt sig i området ved Adresse2 omkring gerningstidspunktet. Det bemærkes i denne forbindelse, at Vidne4 ikke har nogen fysisk lighed med tiltalte. På denne baggrund, og når henses til de tiltaltes familiemæssige relation, politiassistentens sikre genkendelse af E2 på overvågningsvideoen og rettens egne iagttagelser af, at E2's

statur m.v. stemmer overens med personen i den lyse joggingdragt, ligesom de tiltaltes indbyrdes forskellige fremtoning stemmer overens med de to personer på overvågningsvideoen, finder retten det efter en samlet vurdering bevist, at tiltalte E2

er identisk med personen i den lyse joggingdragt på overvågningsvideoen.

Efter den familiemæssige relation mellem de tiltalte og den interaktion mellem dem, som fremgår af overvågningsvideoen, finder retten det herefter tillige bevist, at E2 og E1 efter fælles forudgående planlægning, aftale eller forståelse har besiddet den pågældende pistol. Det bemærkes i denne forbindelse, at der efter anholdelsen af E1 den 21. juni 2019 kl. 19.52 blev fundet 1 krudtpartikel på hans venstre hånd.

Ved gerningsstedsundersøgelsen fandt politiet på p-pladsen ved Adresse2 dels 3 patronhylstre og 2 afskudte projektiler ud for indelukket ved Butik og dels en pistol, der var isat et fyldt magasin, men ikke havde patroner i kammeret, i et blomsterbed et andet sted på p-pladsen.

Anklagemyndigheden har oplyst, at det ikke gøres gældende, at den fundne pistol er identisk med den i anklageskriftet omtalte pistol.

Det kan efter de kriminaltekniske undersøgelser ikke lægges til grund, at de fundne afskudte patrondele hidrørte fra den fundne pistol. Det kan derimod lægges til grund, at de fundne patronhylstre er affyret fra samme våben, som nogle patronhylstre, der blev fundet i en anden sag på Rydevænget 129, 8210 Aarhus V, den 15. juni 2019. I denne anden sag blev tillige fundet et patronhylster, som med sikkerhed er affyret fra den pistol, der blev fundet ved Adresse2 den 21. juni 2019.

Retten finder ikke, at det på grundlag af de fremkomne oplysninger kan anses for bevist, at den pistol, de tiltalte var i besiddelse af, var skarpladt, eller at det var de tiltalte, der afgav skud i området, og der er herefter ikke grundlag for at finde dem skyldige i denne del af tiltalen.

Om Trillegårdsgruppen har E2 bl.a. forklaret, at han har hørt om gruppen i nyhederne, men ikke er en del af den. Han har ikke selv mærket noget til uroligheder ved Adresse1 i juni 2019, men der vil altid være nogle unge knægte, der laver ballade.

Af "Dokumentationsrapport – Person" af 19. august 2019 fra EAE vedrørende E2 fremgår det som politiets vurdering, at han på gerningstidspunktet var medlem af Trillegårdsgruppen. Der gengives i rapporten en række hændelser som eksempler på de

oplysninger, der har dannet grundlag for vurderingen. E2

har ikke afgivet forklaring vedrørende de pågældende i alt 6 hændelser, der har fundet sted i perioden fra den 19. september 2017 til den 12. april 2019.

Retten finder det efter karakteren af de i dokumentationsrapporten nævnte hændelser, episoden den 19. juni 2019, hvor tiltalte fætter Person1 blev ramt af skud ved Caféen, sammenholdt med hændelserne i nærværende sag, bevist, at tiltalte E2 på gerningstidspunktet havde i hvert fald tilknytning til Trillegårdsgruppen. Retten finder det på samme grundlag og i lyset af den på gerningstidspunktet verserende konflikt mellem Trillegårdsgruppen og Kalmargadegruppen endvidere bevist, at E2's besiddelse af pistolen havde baggrund i konflikten, og at han var motiveret af at ville deltage i eller reagere på konflikten.

Tiltalte E1 har om Trillegårdsgruppen bl.a. forklaret, at han ikke kender noget til en "Trillegårdsbande". Han bor ikke i området. Han tror, at politiet har misforstået noget, når de mener, at der er tale om en bande. Det er bare en flok personer, der kender hinanden. Han er ikke selv en del af flokken, som består af personer på 18-20 år. Han har kun hørt om bandekonflikten i fjernsynet.

Af "Dokumentationsrapport – Person" af 20. august 2019 fra EAE vedrørende E1 fremgår det som politiet vurdering, at han på gerningstidspunktet havde tilknytning til Trillegårdsgruppen. Der gengives i rapporten, ud over nærværende sag, 2 hændelser fra henholdsvis den 27. august 2018 og den 2. marts 2019 som eksempler på de oplysninger, der har dannet grundlag for vurderingen. E1 har vedrørende disse to hændelser ført vidnerne Vidne1 og Vidne2 til belysning af, at hændelserne ikke havde noget med Trillegårdsgruppen at gøre.

Efter E1's færd i og ved Caféen, hans familiemæssige relation til medtiltalte E2 og til nevøen Person1, der den 19. juni 2019 blev ramt af skud ved Caféen, og når tillige henses til hændelserne i nærværende sag, finder retten det bevist, at E1 var tilknyttet Trillegårdsgruppen og var vidende om konflikten mellem Trillegårdsgruppen og Kalmargadegruppen, og at hans medvirken til besiddelse af pistolen var motiveret af, at han ville deltage i eller reagere på konflikten. Det bemærkes herved også, at E1 ved anholdelsen var i besiddelse af en skudsikker vest. Retten har ikke ved bedømmelsen af spørgsmålet om E1's tilknytning til Trillegårdsgruppen tillagt EAEs

dokumentationsrapport om hans person nogen selvstændig bevismæssig betydning.

De tiltalte er herefter skyldige i overensstemmelse med den rejste tiltalte, dog således at det ikke er bevist, at pistolen var skarpladt, eller at de tiltalte har afgivet skud.

Thi bestemmes:

De tiltalte, E2 og E1, er skyldige i overtrædelse af straffelovens § 192a, stk. 1, nr. 1, jf. stk. 3, jf. våbenlovens § 10, stk. 1, jf. § 2, stk. 1, jf. § 1, stk. 1, nr. 1, jf. straffelovens § 81a, våbenbesiddelse under særligt skærpende omstændigheder, ved den 21. juni 2019 i tiden omkring kl. 01.25 ved Butik i Adressel i Aarhus V, i forening og efter fælles forudgående planlægning, aftale eller forståelse, som led i deres tilknytning til bandegrupperingen Trillegården, med baggrund i en voldelig konflikt mellem bandegrupperingen Trillegården og bandegrupperingen Kalmargade, hvor der tidligere havde været anvendt skydevåben mellem de to grupperinger, under særligt skærpende omstændigheder at have besiddet en pistol."

...

Thi kendes for ret:

E2 skal straffes med fængsel i 4 år og 6 måneder.

E1 skal straffes med fængsel i 4 år og 6 måneder.

E2 og E1 idømmes i et tidsrum på 5 år fra endelig dom forbud mod at færdes og opholde sig i et område i Aarhus Kommune, som afgrænses på følgende måde:

...

E1 udvises af Danmark for bestandigt.

Hos tiltalte E1 konfiskeres en skudsikker vest.

De tiltalte skal solidarisk betale sagens omkostninger, dog således at de hver især skal betale omkostningerne til egen forsvarer..."

I dom afsagt af Vestre Landsret den 12. februar 2021 fremgår blandt andet følgende:

"...

Anklagemyndigheden
mod

E2

født den 31. januar 1996
(advokat Rune Berggren Brøndal Pedersen, København)
og

E1

født den 15. september 1970
(advokat Jan Schneider, Aarhus)

Retten i Aarhus har den 19. juni 2020 under medvirken af nævninger afsagt dom i 1. instans (rettens nr. 3-9250/2019).

Påstande

Anklagemyndigheden har påstået domfældelse i overensstemmelse med den i byretten rejste tiltale og skærpelse.

Tiltalte E2 har påstået frifindelse.

Tiltalte E1 har påstået frifindelse, subsidiært formildelse.

Supplerende oplysninger

Af en anmeldelsesrapport af 5. september 2019, hvor anmeldelsestidspunktet er angivet til fredag den 21. juni 2019 kl. 00.30, og gerningstidspunktet til fredag den 21. juni 2019 kl. 00.15-00.30, fremgår følgende under sagens genstand: "Forud for melding om skyderi i Trillegården, hvor en hundepatrulje var til stede, observerede patruljen, at der var få mennesker til fods i området omkring Adresse1, mens mange biler relateret til 'Trillegården' kørte på Herredsvej og Hasle Ringvej. Patruljen så en mørkeblå firhjulstruktet BMW, CK73 162, hvor PER sad alene. Ca. 15 min, derefter blev patruljen prajet af fire unge mænd i en bil, som fortalte, at en blå firhjulstruktet BMW eller Audi havde kørt hasarederet sammen med en Audi A6 eller lignede, hvor de havde kørt ræs eller lignede ad Ringvejen ved Adresse5, og den blå BMW havde kørt i modkørendes bane som 'spøgelsesbilist'. Bilen derefter atter udfundet uden fører ved Caféen, Adresse1." Det fremgår endvidere, at anmeldelse er modtaget af Vidne5, og at sagens person er E2.

Af en rapport af 29. januar 2021 vedrørende spørgsmål fra forsvaren, advokat Jan Schneider, fremgår det bla., at det af søgning i POLSAS fremgår, at politibetjent Jens Graulund har fore-

taget inddragelse af nummerplader på en Ford Transit Van tilhørende E1 den 14. juni 2019.

...

Landsretten afsagde vedrørende skyldsspørgsmålet følgende

Kendelse:

Alle 3 dommere og 9 nævninger udtaler:

Der er også under sagens behandling for landsretten forevist en overvågningsvideo optaget den 21. juni 2019. På videoen ses bl.a. en person i lyst tøj og sort kasket, som går hen til en affaldscontainer, hvor han tager en genstand. Bag vedkommende ses E1 . Personen i det lyse tøj rækker genstanden frem, mens E1 er vendt mod ham. Personen i det lyse tøj beholder genstanden, og både E1 og personen forlader herefter stedet.

Tiltalte E2

Anklagemyndigheden har gjort gældende, at personen i det lyse tøj er E2 .

E2 har forklaret, at han om aftenen den 20. juni 2019 og om natten den 21. juni 2019 befandt sig hos sin hustru Vidne3 sammen med hende og hendes søn.

Dette er bekræftet Vidne3 . E2 har desuden forklaret, at den blå BMW X5, som han leasede, var lånt ud, hvilket også er bekræftet af Vidne3 .

Politibetjent Vidne5 har også for landsretten forklaret, at hun den 21. juni 2019 mellem kl. 00.15 og 00.30 så E2 som fører af en mørkeblå BMW X5, som kørte ud fra Vej1 . Hun lyste i den forbindelse ind i BMW'en med tagprojektøren, mens patruljebilen holdt stille, og hun genkendte E2 som føreren. Politibetjent Vidne5 har desuden forklaret, at hun, da hun blev forevist overvågningsvideo en af nogle af sine kolleger, genkendte personen i det lyse tøj som E2 . Hun har for landsretten forklaret, at hun først så overvågningsvideoen i starten af september 2019, og at hun vidste, at E2 på dette tidspunkt var sigtet i sagen.

Vidnet Vidne4 forklarede i byretten, at han havde lånt bilen den pågældende aften, og at han førte bilen, da politiet lyste ind i den med tagprojektøren. For landsretten har han for-

klaret, at det faktisk var E2's bror, Person2
, som førte bilen ind på Vej1, da de mødte
politiet, mens han selv sad på bagsædet. Person2

har ligeledes forklaret, at han førte bilen og mødte politiet,
som lyste på ham med tagprojektøren, da han kørte ud fra Vej1

. Han har videre forklaret, at han var alene i bilen. Vidne4
og Person2's forklaringer, som
først er fremkommet på et sent tidspunkt under sagen og ikke er
overensstemmende, kan derfor ikke tillægges betydning.

Overvågningsvideoen er af en kvalitet, så det er vanskeligt at se
personernes udseende, navnlig personen i det lyse tøj. Landsret-
ten finder, at personen i det lyse tøj på overvågningsvideoen kan
ligne E2 i forhold til fremtoning og statur, men
landsretten kan ikke på overvågningsvideoen genkende E2

så først videoen mere end to måneder efter den 21. juni 2019
og på et tidspunkt, hvor hun vidste, at E2 var
sigtet. Landsretten finder derfor, at hendes genkendelse af E2

på videoen er behæftet med usikkerhed. Der er
ikke i øvrigt omstændigheder, som med tilstrækkelig sikkerhed
kan identificere E2 som personen i det lyse tøj
på videoen. Der er på den bag grund ikke ført det til domfældelse
fornødne bevis for, at E2 er skyldig i den rejste
tiltale, og E2 frifindes derfor.

Tiltalte E1

E1 er tiltalt for at have besiddet en pistol i
forening med E2, som nu er frifundet. Det kan
herefter ikke fastlægges, hvem personen i det lyse tøj på videoen
er, og E1 er på videoen ikke selv i besid-
delse af genstanden. På den baggrund er der ikke ført det til
domfældelse for, at E1 er
skyldig i overensstemmelse med tiltalen. Det bemærkes i den for-
bindelse, at anklagemyndigheden ikke har gjort gældende, at
E1 har besiddet en pistol i forening med en
ukendt medgerningsmand. Landsretten frifinder derfor E1

Thi bestemmes:

De tiltalte E2 og E1 fri-
findes..."

Ved mail af 12. februar 2021 fremsatte advokat Jan Schneider, på vegne af
E1, krav om erstatning, jf. retsplejelovens § 1018 a,

stk. 1.

Af Statsadvokaten i Viborgs afgørelse af 14. maj 2021 til advokat Jan Schneider fremgår blandt andet følgende:

"...

Jeg har i dag af afvise dit krav om erstatning til E1

.

Jeg har herudover ikke kunnet imødekomme dit krav om erstatning for øvrige tvangsindgreb eller økonomisk tab. Begrundelsen herfor fremgår ligeledes nedenfor.

Sagsforløb

Det fremgår af sagen, at E1 var frihedsberøvet fra den 21. juni 2019 kl. 19.52 til den 12. februar 2021 kl. 09.15, sigtet for overtrædelse af straffelovens § 192a, stk. 1, nr. 1, jf. stk. 3, jf. § 81a.

Frihedsberøvelsen varede således 572 påbegyndte døgn.

Din klient blev anholdt den 21. juni kl. 19.52 på Adresse2 i Aarhus V, hvortil han kom kørende i sin bil.

I forbindelse med anholdelse af din klient på stedet, fremviste han en skudsikker vest, der lå på bagsædet af hans bil. Vesten blev beslaglagt af politiet. Politiet beslaglagde endvidere en mobiltelefon af mærket Iphone, samt to trøjer og en hue, som din klient var i besiddelse af.

I forlængelse af anholdelsen blev din klient indbragt til Aarhus politigård, hvor han blev visiteret samt aftapet for eventuelle krudtpartikler.

Den 22. juni 2019 kl 01.27 foretog politiet ransagning af din klients bopæl, Adresse3 i 8240 Risskov.

Ved Vestre Landsrets dom af 12. februar 2021 blev din klient fri-fundet.

Det fremsatte erstatningskrav

Ved e-mail af 12. februar 2021 til Østjyllands Politi, hvorfra jeg har modtaget den, fremsatte du krav om erstatning for uberettiget frihedsberøvelse, øvrige tvangsindgreb og økonomisk tab i øvrigt, som du ikke havde nærmere opgjort.

Begrundelse for afslag på erstatning

Jeg finder ud fra en samlet vurdering af sagen, at din klient har udvist egen skyld i form af uforsigtig og mistankepådragende adfærd forud for strafforfølgningen, samt at din klient har udvist mistankepådragende adfærd i forbindelse med strafforfølgningen.

Frihedsberøvelse

Begrundelsen for min afgørelse er, at din klient efter min opfattelse har udvist egen skyld og selv har givet anledning til det straffeprocessuelle indgreb i sagen i en sådan grad, at erstatning bortfalder.

Jeg har ved min afgørelse især lagt vægt på, at din klients adfærd forud for straffeforfølgning har været uforsigtig og mistankepådragende.

Jeg lægger i den forbindelse særlig vægt på, at der på tidspunktet for anholdelse og frihedsberøvelse af din klient verserede en bankedekonflikt mellem grupperingerne Trillegårdsgruppen og Kalmargadegruppen, hvorunder der blev anvendt skydevåben, at Trillegårdsgruppen havde tilholdssted i lokalerne ^{Caféen} på Adresse2 i Aarhus V, at området omkring Adresse1 på tidspunktet var en del af en midlertidig visitationszone, at der var blevet affyret skud i området den 19. og den 21. juni 2019, og at der blev fundet en pistol i et blomsterbed i nærheden af Caféen den 21. juni 2019.

Jeg lægger endvidere vægt på, at din klient var til stede i Caféen natten til den 21. juni 2019 på det tidspunkt, hvor der blev affyret skud, ifølge hans egen forklaring. Han var igen tilstede ved Caféen den 21. juni 2019 omkring kl. 20.00, hvor han blev anholdt. I forbindelse med anholdelsen foreviste din klient en skudsikker vest, som lå på bagsædet af hans bil. Din klient forklarede under grundlovsforhøret, at han altid havde en skudsikker vest med for en sikkerheds skyld. I grundlovsforhøret forklarede din klient endvidere, at han var den ene person på videoovervågningen fra bagsiden af Butik på Adresse1 i Aarhus V, at han ikke vidste hvem personen i det lyse tøj var, at han ikke så et våben, eller en anden genstand, og at han var helt sikker på, at der ikke var spor på ham, der viste, at han skulle have skudt med en pistol.

I relation til din klients adfærd i forbindelse med strafforfølgningen har jeg navnlig lagt vægt på, at det fremgår af retsbogen fra fristforlængelsen den 9. oktober 2019, at "Sigtede har erkendt at være en af personerne på overvågningsvideoen og at få forevist et våben, men sigtede har ikke erkendt at have håndteret våbnet".

Endelig lægger jeg vægt på, at resultatet for aftapningen for krudtpartikler viste, at din klient havde en krudtpartikel på vens-tre hånd.

...

Jeg afviser på den baggrund kravet..."

Af advokat Jan Schneiders mail af 17. maj 2021 til Rigsadvokaten, sendt til Statsadvokaten i Viborg, fremgår blandt andet følgende:

"...

Jeg har på vegne af min klient modtaget afslag på erstatning. Afgørelsen påklages hermed til Rigsadvokaten.

Det gøres gældende, at min klient er berettiget til erstatning i overensstemmelse med begæringen. Det er oplagt, at Statsadvokatens juridiske personale har "ledt" efter et grundlag for at meddele afslag, og at baggrunden for sagen synes at have spillet ind på beslutningen. Det er oplagt, at min klient ved at befinde sig et bestemt sted på et bestemt tidspunkt ikke i sig selv kaster mistanke på sig.

Når retten finder, at han ikke har været i besiddelse af det våben, han var tiltalt for at have været i besiddelse af, er det også oplagt, at han ikke kaster mistanke på sig ved at bevæge sig ud og se, hvad der foregår, når der skydes i området, og politiet ankommer.

Som det fremgår af den videoovervågning, der indgik i sagen, går min klient stille og roligt rundt, og han er aldrig i besiddelse af noget skydevåben. Derudover er han på eller omkring tidspunkt for skyderiet i kontakt med politiet, hvilket også fremgår af sagen.

Endelig har min klient i forhold til varetægtsfængslingen ikke foretaget sig noget som helst, som har bidraget til, at han blev fængslet. Tværtimod.

Han bliver i øvrigt reelt udelukkende fængslet på baggrund af det, der fremgår af overvågningsvideoen i sagen, og han kunne med sin ageren intet gøre i forhold til, at han blev fængslet. Derfor føjer det kun yderligere unødvendige sagsomkostninger til sagen, at Statsadvokaten helt usagligt meddeler afslag på begæringen om erstatning. Der er, baseret på praksis på området, absolut ingen tvivl, om at nu frifundne ved en retssag vil få erstatning.

Endelig bemærkes, at det virker oplagt urimeligt overfor nu fri-fundne, at han skal vente yderligere på at få sin erstatning.

..."

I Rigsadvokatens afgørelse af 8. august 2021 til advokat Jan Schneider er blandt andet anført følgende:

"...

Du har klaget over en afgørelse, der er truffet af Statsadvokaten i Viborg den 14. maj 2021, om at nægte erstatning til E1

Jeg har besluttet ikke at ændre statsadvokatens afgørelse. Det betyder, at din klient ikke kan få erstatning for frihedsberøvelse eller erstatning for de øvrige tilknyttede tvangsindgreb eller økonomiske tab.

Supplerende sagsfremstilling

I retten i Aarhus' retsbog af 22. juni 2019 vedrørende grundlovsforhør fremgår der af kendelsen bl.a. følgende (byretsekstrakten side 8 f.):

"Efter de foreliggende oplysninger var sigtede i området ved Adresse2 i Aarhus under skyderierne efter midnat den 21. juni 2019, og sigtede har udpeget sig selv som personen i den mørke trøje på overvågningsvideoen, der følges med personen i den lyse trøje, idet sidstnævnte tager en pistollignende genstand frem fra en affaldscontainer og rækker den frem mod sigtede, hvorefter de begge går fra stedet. Herefter og efter oplysningerne om fundet af en skarpladt pistol tæt på stedet, oplysningerne fra Østjyllands Politis Efterretnings & Analyseenhed om sigtedes tilknytning til bandegrupperingen Trillegårdsgruppen samt oplysningerne om, at sigtedes nevø, Person1, der er tilknyttet Trillegårdsgruppen, den 19. juni 2019 var involveret i en skudepisode, hvor han blev ramt, er der begrundet mistanke om, at sigtede har gjort sig skyldig i det påsigtede forhold.

Under hensyn til oplysningerne om sigtedes tilknytning til Trillegårdsgruppen, og den nære tidsmæssige sammenhæng mellem skudepisoden, hvor sigtedes nevø er ramt og skyderierne fredag den 21. juni 2019, og efter oplysningerne om, at sigtede kører rundt i sin bil med skudsikker vest, er der bestemte grunde til at frygte, at sigtede på fri fod vil begå ny ligeartet kriminalitet."

I prøvningsrapport fra Teknologisk Institut dateret til 9. juli 2019 fremgår, at der er påvist en krudtpartikel på ^{E1} venstre hånd i forbindelse med en personundersøgelse den 21. juni 2019 (byretsekstrakten s. 125 ff.). Den omstændighed indgik ved fristforlængelsen den 19. juli 2019 (byretsekstrakten s. 20 f.). Ligesom det fremgår af retsbogen for fristforlængelsen den 9. oktober 2019 (byretsekstrakten s. 43 f.).

“Sigtede har erkendt at være en af personerne på overvågningsvideoen og at få forevist et våben, men sigtede har ikke erkendt at have håndteret våbnet. At der er fundet krudpartikler på sigtede ændrer ikke på dette.”

Ved byretten i Aarhus dom af 19. juni 2020 blev ^{E1} sammen med ^{E2} fundet skyldig i overtrædelse af straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, jf. stk. 3, jf. våbenlovens § 10, stk. 1, jf. § 2, stk. 1, jf. § 1, stk. 1, nr. 1, jf. straffelovens § 81 a ved at have besiddet en pistol og straffet med fængsel i 4 år og 6 måneder. Om videoovervågningen i sagen fremgår det af byrettens begrundelse og afgørelse på side 68:

“En person med mørkt fuldskæg, iført sort kasket og en Lys joggingdragt, går målrettet og i hurtigt tempo mod affaldscontaineren. Bag vedkommende følger i kort afstand ^{E1}, som har erkendt at være identisk med denne anden person på videoen. ^{E1} orienterer sig bagud. Personen i den lyse joggingdragt tager fra den bageste del af låget på affaldscontaineren en genstand, som han rækker frem mod ^{E1}, der nu har synsretning mod genstanden. Personen i den lyse joggingdragt trækker straks efter genstanden ind til sig, hvorpå begge personer hurtigt forlader stedet i samme retning.”

Ved Vestre Landsrets ankedom af 12. februar 2021 blev ^{E1} sammen med ^{E2} fri-fundet. Begrundelsen for frifindelsen vedrørende ^{E1} lød:

“^{E1} er tiltalt for at have besiddet en pistol i forening med ^{E2}, som nu er frifundet. Det kan herefter ikke fastlægges, hvem personen i det lyse tøj på videoen er, og ^{E1} er på videoen ikke selv i besiddelse af genstanden. På den baggrund er der ikke ført det til domfældelse fornødne bevis

for, at E1 er skyldig i overensstemmelse med tiltalen. Det bemærkes i den forbindelse, at anklagemyndigheden ikke har gjort gældende, at E1 har besiddet en pistol i forening med en ukendt medgerningsmand. Landsretten frifinder derfor E1 ”.

Begrundelse

Jeg er enig i statsadvokatens begrundelse for at nægte erstatning, herunder at din klient har udvist egen skyld, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 3. Jeg kan derfor henvise til begrundelsen i statsadvokatens afgørelse.

Dertil bemærker jeg, at E1 har erkendt at have fået forevist et våben den 21. juni 2019, ligesom byretten har anført, at E1 på videoovervågning har synsretning mod genstanden. Det fremgår af sagen, at E1 tilhørte Trillegårdsgruppen, som kort forinden var involveret i en skudepisode, samt at der den 21. juni 2019 blev fundet en krudtpartikel på E1's venstre hånd, ligesom han samme dag blev fundet i besiddelse af en skudsikker vest.

Det er således yderligere omstændigheder ud over videoovervågningen, der har dannet grundlag for fængslingen. Det er min vurdering, at det er en afvejning af sagens samlede omstændigheder, der har ført til fængslingen af din klient.

Jeg kan henvise til AM2020.08.18Ø, der fremgår af anklagemyndighedens vidensbase.

AM2020.08.18Ø var den erstatningssøgende passager i en bil, der blev efter sat af politiet og sener bragt til standsning. Den erstatningssøgende forsøgte at flygte fra stedet, hvor der kort efter blev fundet en skarpladt pistol. I en erklæring vedrørende materiale fundet på pistolens magasin fremgik, at undersøgelserne talte for, at en del af det undersøgte DNA stammede fra den erstatningssøgende. Senere blev en af de øvrige passagerer i bilen idømt 2 år og 6 måneders fængsel for besiddelse af pistolen. Efter en samlet vurdering fandt landsretten, at den erstatningssøgende ikke var berettiget til erstatning.

Det er min opfattelse, at AM2020.08.18Ø kan sammenlignes med nærværende sag. Fælles er, at de erstatningssøgende har været i umiddelbar nærhed af et våben, og at der foreligger øvrige omstændigheder, der kan knytte den erstatningssøgende til et vå-

ben.

Efter en samlet vurdering af sagens omstændigheder er det min opfattelse, at din klient før og under strafforfølgningen har handlet med en sådan uforsigtighed, at han må påregne, at det medførte en risiko for at blive udsat for straffeprocessuelle tvangsindgreb såsom personundersøgelse, visitation, ransagning og frihedsberøvelse.

Sagens forløb

- I afgørelse af 14. maj 2021 nægtede statsadvokaten at yde erstatning.
- I brev af 17. maj 2021 har du klaget over afgørelsen.
- Den 25. maj 2021 har statsadvokaten sendt sagen til mig sammen med en udtalelse. Statsadvokaten har henholdt sig til sin afgørelse. Der er ikke kommet nye væsentlige oplysninger frem af betydning for sagen..."

Advokat Jan Schneider har ved mail af 9. august 2021 til Statsadvokaten i Viborg anmodet om, at Rigsadvokatens afgørelse indbringes for retten.

Ved mail af 18. februar 2021 fremsatte advokat Rune Berggren Brøndal Pedersen, på vegne af ^{E2}, krav om erstatning, jf. retsplejeloens § 1018 a, stk. 1.

Af advokat Rune B. B. Pedersens brev af 18. februar 2021 til Østjyllands Politi fremgår blandt andet følgende:

"...

Anmodning om erstatning i anledning af strafferetlig forfølgning – Politiets j.nr. 4200-71289-00022-19 – ^{E2}

Ved Vestre Landsrets dom af 12. februar 2021 blev min ovennævnte klient frifundet for overtrædelse af straffelovens § 192 a, jf. § 81 a.

Min klient har i forbindelse med sagen på foranledning af Østjyllands Politi været frihedsberøvet i perioden fra den 31. juli 2019 til den 12. februar 2021, i alt 562 dage.

Med henvisning til Rigsadvokatens meddelelse om erstatning i henhold til retsplejeloens kapital 93 a anmodes på denne baggrund herved i medfør af retsplejeloens § 1018 a, stk. 1, på vegne min klient om tortgodtgørelse opgjort som følger:

1. døgn:

kr.

7.100,00
 Efterfølgende døgn (561 døgn á kr. 900,00): kr.
 504.900,00
I alt: **kr.**
512.000,00

Det bemærkes, at min klient ikke på nogen måde har udvist egen skyld i forbindelse med sagen.

Min klient var i arbejde på anholdelsestidspunktet, hvorfor frihedsberøvelsen for ham har indebåret et betydeligt indtægtstab.

Som det fremgår af vedlagte årsopgørelser, havde min klient i 2017 en personlig indkomst på i alt kr. 244.945,00 og i 2018 en personlig indkomst på i alt kr. 273.396,00. I 2019 var min klients indkomst, som følge af varetægtsfængslingen, alene i alt kr. 206.787,00

Jf. vedlagte lønsedler var min klients lønindkomst i månederne op til frihedsberøvelsen: April 2019: kr. 36.500,00. Maj 2019: kr. 36.500,00. Juni 2019: kr. 30.400,00. Juli 2019: kr. 19.950,00.

Det bemærkes, at min klient var timelønnet og navnlig i juli 2019 holdt ferie uden løn.

Min klient har været frihedsberøvet i 18,5 måneder og har mistet sin indkomst i denne periode.

Idet min klient som følge af frihedsberøvelsen har mistet sit arbejde, gøres krav for yderligere 1 måneds indtægt, således at min klient herved kompenseres for den rimelige tid, det forventeligt vil tage ham at finde ny ansættelse.

Der gøres således samlet krav på tabt arbejdsfortjeneste for i alt 19,5 måneder.

Min klients gennemsnitlige månedsløn på anholdelsestidspunktet kan på ovenstående baggrund efter min opfattelse opgøres til:
 Kr. 36.500,00 + kr. 36.500,00 + kr. 30.400,00 = kr. 103.400,00
 / 3 = kr. 34.466,00.

Min klients krav for tabt arbejdsfortjeneste opgøres således til 19,5 måneder á kr. 34.466,00.

I alt: **kr.**
672.087,00

Samlet krav (kr. 512.000,00 + kr. 672.087,00)

I alt: **kr.**
1.184.087,00

Jeg anmoder om tillæg af renter fra denne fremsættelse af kravet.

Erstatningsbeløbet bedes udbetalt direkte til min klient på hans NEM-konto.

Jeg anmoder endelig om at blive tillagt takstmæssigt salær på 1.790,00 kr. + moms for denne fremsættelse af erstatningskravet, der ikke er ukompliceret.
 ..."

Af Statsadvokaten i Viborgs afgørelse af 1. juni 2021 til advokat Rune Berggren Brøndal Pedersen fremgår blandt andet følgende:

" ...
 Jeg har i dag besluttet delvist at imødekomme dit krav om erstatning til ^{E2}. Det betyder, at jeg kan yde din klient 243.325 kr. i erstatning for frihedsberøvelse.

Jeg har dog nedsat erstatningsbeløbet, fordi din klient efter min mening har udvist egen skyld. Begrundelsen herfor fremgår nedenfor.

Jeg har samtidig besluttet ikke at imødekomme dit krav om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste til ^{E2} på det foreliggende grundlag, ligesom jeg har besluttet ikke at imødekomme dit krav om salær. Begrundelsen herfor fremgår også nedenfor.

Jeg har i dag anmodet Østjyllands Politi om at udbetale beløbet til din klients NEM-konto.

Erstatningsbeløbet

Erstatningsbeløbet er opgjort efter de takster, som Rigsadvokaten har fastsat, jf. Rigsadvokatens Meddelelse, afsnittet om erstatning i henhold til retsplejelovens kapitel 93 a, pkt. 5, og fremkommer således:

Frihedsberøvelse

Første døgn (2019)	6.800
kr.	

Hvert påbegyndt efterfølgende døgn i år 2019 (153 døgn á 850 kr.)	130.050
kr.	

Hvert påbegyndt efterfølgende døgn i 2020 (366 døgn á 850 kr.)	
--	--

311.100 kr.	
Hvert efterfølgende døgn i 2021 (43 døgn á 900 kr.)	38.700 kr.
Delsum	486.650
kr.	
Grundet egen skyld nedsat med 1/2	<u>243.325</u>
<u>kr.</u>	
I alt:	<u>243.325</u>
<u>kr.</u>	

Sagsforløb

Det fremgår af sagen, at E2 var frihedsberøvet i perioden fra den 31. juli 2019 kl. 04.38 til den 12. februar 2021 kl. 09.15, sigtet for overtrædelse af straffelovens § 192a, stk. 1, jf. stk. 3, jf. § 81a.

Frihedsberøvelsen varede således 563 påbegyndte døgn.

Ved Vestre Landsrets dom af 12. februar 2021 blev din klient fri-fundet.

Det fremsatte erstatningskrav

Ved brev af 18. februar 2021 til Østjyllands Politi, hvorfra jeg har modtaget det, fremsatte du krav om erstatning, som du opgjorde således:

Frihedsberøvelse

1. døgn	7.100,00
kr.	
Efterfølgende døgn (561 døgn á kr. 900,00)	<u>504.900,00</u>
<u>kr.</u>	
I alt:	<u>512.000,00</u>
<u>kr.</u>	

Tabt arbejdsfortjeneste

19,5 måned af 34.466 kr. (gennemsnittet af 3 måneders løn)
672.087 kr.

I alt:	<u>672.087</u>
<u>kr.</u>	

Begrundelse for delvis nægtelse af erstatningskravet

Frihedsberøvelse

Begrundelsen for min afgørelse er, at din klient efter min opfat-telse har udvist egen skyld og selv har givet anledning til det straffeprocessuelle indgreb i sagen i en sådan grad, at erstatning må nedsættes.

Det fremgår af forarbejderne til retsplejelovens § 1018 a, stk. 3,

at den egen skyld, som kan begrunde nedsættelse eller udelukkelse af erstatning for straffeprocessuelle indgreb, principielt må betragtes på samme måde som egen skyld i forbindelse med et almindeligt civilretligt erstatningssøgsmål. Vurderingen af den erstatningssøgendes egen skyld afspejler således de civilretlige principper; culpa, kausalitet og påregnelighed. Sigtedes adfærd må indebære et dadelværdigt moment, der karakteriserer hans handlemåde - eller hans undladelse - som culpøs. Det må dertil stå for ham som en påregnelig følge af hans adfærd, at han kan blive udsat for strafforfølgning og eventuel frihedsberøvelse. Jeg henviser i den forbindelse til betænkning 801/1977, side 32 og 33.

Jeg har ved min afgørelse om at nedsætte erstatningen især lagt vægt på, din klients adfærd i forbindelse med strafforfølgningsen, idet han har udvist en mistankepådragende adfærd og en adfærd, der i særlig grad indicier anholdelses - og fængslingsgrund.

Det fremgår af sagen, at gerningstidspunktet for det påsigtede var den 21. juni 2019. Østjyllands Politi forsøgte at anholde din klient på adressen Adresse4 i Aarhus V, hvor han havde folkeregisteradresse, den 9. juli 2019.

Det fremgår af sagen, at din klient ikke reagerede på politiets henvendelser, hvorfor han blev opdateret som efterlyst i politiets systemer den 11. juli 2019.

Den 14. juli 2019 søgte Østjyllands Politi efter din klient på adressen Adresse5 i Aarhus V, hvor din klients kone, Vidne3, er tilmeldt. Vidne3 oplyste, at din klient var rejst til udlandet, og at han ville melde sig selv, når han kom hjem.

Det fremgår også af sagen, at Østjyllands Politi den 9. juli 2019 modtog en e-mail fra advokat Jesper Storm Thygesen, med anmodning om at få oplyst, hvorfor din klient var efterlyst.

Den 11. juli 2019 modtog Østjyllands Politi en e-mail fra dig, hvorefter fremgår, at du ønskede at få oplyst, hvorfor din klient var eftersøgt af politiet.

Østjyllands Politi oplyste samme dag, via e-mail, at din klient ville blive eftersøgt samme dag med henblik på at blive sigtet for overtrædelse af straffelovens § 192a.

Det fremgår af sagen, at din klient nægtede at udtale sig til politiet i forbindelse med anholdelsen, samt under grundlovsforhøret.

Din klients tidligere forsvarer, advokat Jesper Storm Thygesen, oplyste telefonisk til politiet den 26. august 2019, at det ikke var din klient, der optrådte på den sikrede videoovervågning fra bagsiden af ^{Butik} på ^{Adresse} i Aarhus V.

Din klient afgav først en forklaring til politiet om sin færd på gerningstidspunktet den 1. oktober 2019. Din klient forklarede blandt andet, at han var hjemme sammen med sin kone på gerningstidspunktet. Din klient blev under afhøringen foreholdt, at han var blevet genkendt på videoovervågningen, samt at han var genkendt som den person, der en time forud for gerningstidspunktet kørte i området i en BMW X5. Din klient forklarede dertil, at han ikke kendte til bilen, samt at han ikke havde kørt i sådan en bil på noget tidspunkt. Den forklaring ændrede din klient i byretten, idet han forklarede, at han var ejer af bilen på gerningstidspunktet og havde lånt bilen ud til en ven ved navn ^{Vidne4}.

På den baggrund finder jeg, efter en samlet vurdering, at erstatningen for frihedsberøvelsen bør nedsættes som følge af egen skyld.

Tabt arbejdsfortjeneste

Det fremgår af anklagemyndighedens årsberetning 1998-1999, bind 2, s. 27, der som udgangspunkt ydes erstatning for tabt arbejdsfortjeneste under selve frihedsberøvelse. Det forudsætter, at frihedsberøvelsen er årsag til at arbejdsforholdet er ophørt.

Begrundelsen for min afgørelse om at nægte din klient erstatning for tabt arbejdsfortjeneste er, at der ikke forelægger den fornødne dokumentation for, at arbejdsforholdet er ophørt på grund af varetægtsfængslingen.

Jeg lægger derudover vægt på det samme som fremgår ovenfor under begrundelsen for delvist at nægte din klient erstatning for frihedsberøvelse.

Begrundelse for nægtelse af salær

Det fremgår af sagen, at du har været beskikket som forsvarer under straffesagen. Du har efter det oplyste modtaget 100.000 kr. + moms i salær for dit arbejde som forsvarer under ankesagen.

Jeg anser dit arbejde med at fremsætte erstatningskravet for at være af ubetydeligt omfang i forhold hertil. Jeg mener derfor ikke, at du har krav på at få yderligere salær i sagen. Jeg henviser

herom til Rigsadvokatens Meddelelse, afsnittet om erstatning i henhold til retsplejelovens kapitel 93 a, pkt. 4.11.2..."

I mail af 7. juni 2021 har advokat Rune B.B. Pedersen klaget over afgørelsen. I mailen er blandt andet anført følgende:

"...

Klage over afgørelse af 1. juni 2021 vedr. nedsættelse af erstatningsbeløb og afslag på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste — Statsadvokatens journalnr. SAV-2021-3100101-358

På vegne min klient, E2, skal jeg herved påklage ovenstående afgørelse, hvorved min klient meddeles nedsættelse af erstatningsbeløbet på grund af påstand om egen skyld og nægtelse af erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Det gøres gældende, at det af statsadvokaten anførte — herunder den omstændighed, at min klient efter direkte råd fra sin daværende forsvarer benyttede sig af sin ret til ikke at udtale sig ved anholdelsen og grundlovsforhøret og dermed først fik afgivet forklaring d. 1. oktober 2019 — ikke medfører, at min klient har udvist egen skyld og/eller mistankepådragende adfærd i tilnærmelsesvist en sådan grad, at erstatningsbeløbet for endda den meget lange frihedsberøvelse bør nedsættes, endsige nedsættes til det halve, jf. retsplejelovens § 1018, stk. 3.

Det anfægtes endvidere, at der er meddelt afslag på tabt arbejdsfortjeneste, eftersom ophøret af min klients ansættelsesforhold var en direkte konsekvens af frihedsberøvelsen.

Det fremsatte krav fastholdes således i sin helhed.

Afslutningsvis anmodes om, at det allerede tilkendt beløb udbetales til min klient snarest, idet hans økonomiske situation er hårdt medtaget som følge af den langvarige frihedsberøvelse ..."

I Rigsadvokatens afgørelse af 6. august 2021 til advokat Rune Berggren Brøndal Pedersen er blandt andet anført følgende:

"...

Du har klaget over en afgørelse, der er truffet af Statsadvokaten i Viborg den 1. juni 2021, om at nægte erstatning til E2

Jeg har besluttet ikke at ændre statsadvokatens afgørelse. Det betyder, at din klient ikke kan få yderligere erstatning for frihedsbe-

røvelse.

Sagsfremstilling

Gerningstidspunktet for det i sagen omhandlende forhold var den 21. juni 2019.0

Østjyllands Politi søgte den 9. juli 2019 E2 på dennes adresse med henblik på anholdelse. E2 blev ikke truffet og reagerede efterfølgende ikke på henvendelser, hvorfor han blev opdateret som efterlyst i politiets systemer den 11. juli 2019 (byretsekstrakten side 297).

Østjyllands Politi modtog samme dag den 9. juli 2019 en e-mail fra advokat Jesper Storm Thygesen, med anmodning om at få oplyst, hvorfor E2 var efterlyst. Der blev henvist til dig. Den 11. juli 2019 modtog Østjyllands Politi en e-mail fra dig. Du blev samme dag informeret om, at E2 var eftersøgt af Østjyllands Politi med henblik på sigtelse for overtrædelse af straffelovens § 192a.

Den 14. juli 2019 søgte Østjyllands Politi efter E2 en adresse, hvor E2's kone, Vidne3, var tilmeldt. Det fremgår af politiets rapport (byretsekstrakten side 298):

“Søgning efter E2 på hans kone, Vidne3's, adresse. E2's søster, Person3, dukkede op efter ca. 5 min, og patruljen talte med både Vidne3 og Person3, der oplyste, at der er en intern familiekonflikt i ... -familien, og det var derfor E2 blev sat i forbindelse med våben. Politiet burde dog kigge nærmere på især to personer fra 'den anden side' i ... -familien, uden de ønskede at navngive disse. E2 var i udlandet i nogle dage endnu, hvor han skulle have styr på et huskøb og nogle andre ting, inden han ville komme hjem og melde sig selv, hvor han forventede at blive varetægtsfængslet, ifølge søsteren.”

Den 31. juli 2019 meldte E2 sig på politistationen i Aarhus, hvor han ikke ønskede at udtale sig til politiet (byretsekstrakten side 314).

I retten i Aarhus' retsbog af 31. juli 2019 vedrørende grundlovsforhør fremgår det, at E2 ikke ønskede at udtale sig. Fra retsbogen fremgår bl.a. følgende (byretsekstrakten side 25 ff.):

“Sigtede forklarede om sine personlige forhold, at han lige

er blevet gift og har været bortrejst på bryllupsrejse. Han var ikke bortrejst den 21. juni 2019.

[...]

Kendelse:

Det fremgår af sagen, at der den 21. juli 2019 omkring kl. 01.25 blev afgivet flere skud ved Caféen på Adresse1. Et vidne har umiddelbart inden skyderiet set 4 personer ved stedet, og da politiet lige efter skyderiet ankom til stedet, befandt der sig minimum 3 personer. Den ene person, der sad på en motorcykel, kørte væk. De to andre var Person1 og E1 Person1, der af politiet er registreret som medlem af Trillegårdsgruppen, er den 19. juli 2019 blevet skudt i benet. Ved gerningsstedsundersøgelsen den 21. juni 2019 blev der bl.a. fundet en pistol med et fuldt magasin, 3 afskudte patronhylstre og 2 projektiler.

Af en overvågningsvideo fra bagsiden af Butik på Adresse2 ses omkring kl. 01.30 to personer, hvoraf den ene tager noget, der ligner en pistol, fra et sted ved en container, rækker den frem mod den anden person og lægger den i lommen. Personens statur, højde, frisure og skæg har efter rettens opfattelse lighed med sigtedes. En betjent, der den 19. juni 2019 antraf sigtede i forbindelse med det skyderi, hvor Person1 blev ramt i benet, har efter gennemsyn af videoen konstateret at personen med pistolen af statur og påklædning minder om sigtedes. En af politiet bekendt kilde har ud fra et stillbillede fra videoen genkendt personen med pistolen som sigtede. Sigtede er af politiet registreret som medlem af Trillegårdsbanden.”

Den 30. september 2019 afgav E2 forklaring til politiet (byretsekstrakten side 322 ff). Han blev under afhøringen foreholdt, at han var blevet genkendt på videoovervågningen, samt at han var genkendt som den person, der en time forud for gerningstidspunktet kørte i området i en BMW X5. E2

oplyste til politiet, at han ikke kendte til bilen, samt at han ikke havde kørt i sådan en bil på noget tidspunkt.

Ved byretten i Aarhus dom af 19. juni 2020 blev E1 sammen med E2 fundet skyldig overtrædelse af straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, jf. stk. 3, jf. våbenlovens § 10, stk. 1, jf. § 2, stk. 1, jf. §1, stk. 1, nr. 1, jf. straffelovens § 81 a ved at have besiddet en pistol og straffet med fængsel

i 4 år og 6 måneder.

E2's forklaring fremgår af dommens side 7 ff. I forklaringen fremgår:

“[...] Han leasede på daværende tidspunkt en blå BMW, men han havde lånt den ud til en person ved navn Vidne4

.

[...]

Han og hans hustru holdt bryllupsfest den 23. juni 2019 efter at være blevet islamisk gift tidligere samme måned. Den følgende nat tog de ud at rejse, hvilket havde været planlagt i en uges tid. De var væk i lidt mere end en uge. Derefter kom han hjem for at lave noget arbejde sammen med sin storebror. Det kan godt passe, at han derpå tog til Libanon den 5. juli 2019 for at besøge sin fars kone. Han var i Libanon i ca. 2 uger. Datoen for afrejsen til Libanon blev først aftalt et par dage forinden, men det havde længe været planlagt, at han skulle rejse til Libanon på et tidspunkt, når det passede med hans arbejde. Det var også planlagt, hvor længe han skulle være afsted. Omkring den 11. juli 2019 fandt han ud af, at han var efterlyst. Person4, som han havde adresse hos, kontaktede ham om dette. Han blev chokeret og vidste ikke, hvad der var galt [...]“

Byrettens kendelse vedrørende skyldsspørgsmålet fremgår af dommens side 67 ff. På side 70 er der anført:

“Retten finder det efter politiassistent Vidne5's detaljerede, sikre og troværdige forklaring bevist, at tiltalte E2, trods sin afvisning heraf, befandt sig i området ved Adresse2 omkring gerningstidspunktet. [...] På denne baggrund, og når henses til de tiltaltes familiemæssige relation, politiassistentens sikre genkendelse af E2 på overvågningsvideoen og rettens egne iagttagelser af, at E2's statur m.v. stemmer overens med personen i den lyse joggingdragt, ligesom de tiltaltes indbyrdes forskellige fremtoning stemmer overens med de to personer på overvågningsvideoen, finder retten det efter en samlet vurdering bevist, at tiltalte E2 er identisk med personen i den lyse joggingdragt på overvågningsvideoen.”

Ved Vestre Landsrets ankedom af 12. februar 2021 blev E1 sammen med E2 fri-

fundet. Begrundelsen for frifindelsen vedrørende E2
lød bl.a.:

“Der er ikke i øvrigt omstændigheder, som med tilstrækkelig sikkerhed kan identificere E2 som personen i det lyse tøj på videoen. Der er på den baggrund ikke ført det til domfældelse fornødne bevis for, at E2 er skyldig i den rejste tiltale, og E2 frifindes derfor.”.

Begrundelse

Jeg er enig i statsadvokatens begrundelse for at nedsætte erstatning. Jeg kan derfor henvise til begrundelsen i statsadvokatens afgørelse.

E2 har som udgangspunkt krav på erstatning for uberettiget varetægtsfængsling, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 1. Erstatningen kan dog nedsættes eller nægtes, hvis de pågældende selv har givet anledning til foranstaltningerne, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 3.

E2 forklaring i byretten om sin bryllupsrejse samt en efterfølgende ferie i Libanon virker konstrueret til lejligheden. Det underbygges af, at politiet traf Vidne3, der er E2's kone, i Danmark den 14. juli 2019. Forklaringen er i øvrigt først fremkommet efter, at E2 har kunne gøre sig bekendt med alle sagens detaljer. Det fremgår samtidig, at E2 relativt hurtigt i forløbet var bekendt med, at han var eftersøgt af politiet. Det er min vurdering, at E2 adfærd forud for varetægtsfængslingen kan sidestilles med unddragelse.

Henset til de mange indicier er det min opfattelse, at E2 relativt tidligt i forløbet havde en særlig forpligtigelse til at rense sig for mistanke. E2 afgav først forklaring til politiet den 30. september 2019. En forklaring han efterfølgende har ændret vedrørende køretøjet BMW X5.

Samlet set er det min vurdering, E2 forud for og under strafforfølgningen har udvist en så mistankepådragende adfærd, at han måtte påregne risiko for bl.a. langvarig varetægtsfængsling som sket, og at erstatningen derfor kan nedsættes til det halve.

Jeg er ligeledes enig i statsadvokatens begrundelse for at nægte erstatning for tabt arbejdsfortjeneste samt salær.

Sagens forløb

- I afgørelse af 1. juni 2021 nægtede statsadvokaten at yde erstatning.
- I brev af 7. juni 2021 har du klaget over afgørelsen.
- Den 7. juni 2021 har statsadvokaten sendt sagen til mig sammen med en udtalelse. Statsadvokaten har henholdt sig til sin afgørelse. Der er ikke kommet nye væsentlige oplysninger frem af betydning for sagen..."

Rune B.B. Pedersen har ved mail af 10. august 2021 til Statsadvokaten i Viborg anmodet om, at Rigsadvokatens afgørelse indbringes for retten.

Forklaringer

E1 har ikke afgivet forklaring.

E2 har forklaret, at han i første omgang ikke fik en tilbagemelding fra advokat Jesper Storm Thygesen. Han afventede den, før han ville kontakte politiet. Den første tilbagemelding fik han fra advokat Rune B.B. Pedersen. Der gik ca. en uge, før han fik en tilbagemelding. Han henvendte sig først til politiet den 31. juli 2019, fordi han havde en flybillet hjem fra Libanon på denne dato. Da han kom til Danmark den 31. juli 2019 om aftenen, kørte han først til sin kone, og derefter meldte han sig selv til politiet omkring kl. 04.30. Han meldte sig midt om natten, fordi det havde høj prioritet for ham. I grundlovsforhøret bad han om at få advokat Jesper Storm Thygesen som forsvarer, men han kunne ikke nå at komme fra København. Han fik i stedet beskikket en anden advokat, som advokat Jesper Storm Thygesen havde sendt. Denne advokat sagde, at han ikke skulle udtale sig, før han havde haft mulighed for at drøfte sagen med advokat Jesper Storm Thygesen. Han gjorde, som advokat sagde. Han ville have afgivet forklaring til politiet og i retten, men det gjorde han ikke efter råd fra sin advokat. Han havde ikke været i retten før, og han har aldrig været sigtet i en straffesag.

Han sad i Aalborg Arrest, og der gik 2-3 uger, før advokat Jesper Storm Thygesen havde mulighed for at besøge ham. Han var ikke involveret i drøftelserne med politiet om, hvornår han kunne afhøres. Afhøringen afventede politiet, fordi det skulle være en bestemt efterforsker, der skulle forestå afhøringen af ham. Han blev afhørt i Aalborg Arrest. Han blev spurgt, om han kendte til en BMW X5, hvilket han bekræftede. Betjenten skrev kun stikord ned under afhøringen. Han blev ikke spurgt yderligere om bilen. Dagen efter ringede hans advokat, og han læste referatet af forklaringen op. Der sagde han med det samme til sin advokat, at den del med bilen ikke var korrekt gengivet, hvorefter det blev rettet. Det var hans bil, men han havde lånt den til Vidne⁴ den pågældende dag. Bilen var registreret i hans navn, så det kunne politiet slå op. Det ville derfor savne mening, hvis han skulle sige, at bilen ikke var hans. Han havde ikke hørt fra sin bror, at han været i bilen den dag. Det talte de ikke om dengang. Han tænkte bare, at det kunne være rele-

vant, at hans bror blev afhørt, fordi de ligner hinanden meget. Han kunne ikke have kontakt med sin bror, mens han sad i arresten.

Han blev ansat hos Firma omkring november 2018. Han var time-lønnet, og han arbejdede på fuld tid. Han fik udbetalt en lav løn i juni 2019, fordi han havde nogle dage fri i juni måned. I juli 2019 er lønnen lav, fordi han var ude og rejse. Da han var blevet frifundet, tog han kontakt til Firma dagen efter dommen. De sagde, at han gerne måtte komme tilbage, men det har han ikke været i stand til. Han har haft det psykisk dårligt, efter han blev løsladt. Han har fået stillet diagnosen PTSD. Han skal til psykolog i dag, når retsmødet er slut. Han er ikke i stand til at arbejde. Han fik at vide, at han var fyret, mens han sad i arresten. Det fortalte hans kone ham. Hun havde hørt det fra hans bror. Det var i november 2019, at han blev fyret. Han blev ikke opsagt på skriftligt grundlag, men det var klart, at han ikke kunne fortsætte sit arbejde, fordi han sad fængslet. Hans bror ejer halvdelen af firmaet Firma og den anden halvdel ejer en person ved navn [REDACTED]-som han arbejdede for.

Rettens begrundelse og afgørelse

E1 og E2 blev ved landsrettens dom af 12. februar 2021 frifundet for overtrædelse af straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, jf. stk. 3, jf. våbenlovens § 10, stk. 1, jf. § 2, stk. 1, jf. § 1, stk. 1, nr. 1 og 3, jf. straffelovens § 81 a, våbenbesiddelse under særligt skærpende omstændigheder ved at have besiddet en skarpladt pistol og frifundet for at have afgivet flere skud med denne.

Det fremgår af landsrettens dom, at det lægges til grund, at E1 er på en overvågningsvideo optaget fra bagsiden af Butik på Adresse i Aarhus V den 21. juni 2019 omkring kl. 01.25, hvor en person i lyst tøj og sort kasket, går hen til en affaldscontainer, hvor han tager en genstand og rækker genstanden frem, mens E1 er vendt mod ham. Landsretten har ikke nærmere taget stilling til, hvilken slags genstand, der var tale om.

Landsretten fandt det ikke bevist, at E2 var personen i det lyse tøj på videoen, og landsretten har anført, at det ikke kan fastlægges, hvem personen i det lyse tøj på videoen er. Landsretten frifandt derfor E2 for den rejste tiltale.

Landsretten frifandt herefter tillige E1, idet han var tiltalt for at have besiddet en pistol i forening E2, og idet han ikke selv var i besiddelse af genstanden.

Der er enighed om, at det ikke var den pistol, de erstatningssøgende blev tiltalt for at have besiddet, der havde affyret skud i området.

Det følger af retsplejelovens § 1018 a, stk. 1, at de erstatningssøgende som udgangspunkt har krav på erstatning for den derved tilføjede skade, når de har været anholdt og varetægtsfængslet og senere er blevet frifundet. Spørgsmålet er, om erstatningen skal nedsættes eller nægtes som følge af, at de erstatningssøgende selv har givet anledning til frihedsberøvelsen, jf. § 1018 a, stk. 3.

Vedrørende

E1

E1 blev anholdt, den 21. juni 2019 kl. 19.52, på ^{Adresse2}, 8210 Aarhus V, da han kom kørende i en personbil til stedet.

Det fremgår af rettens kendelse af 22. juni 2019 vedrørende varetægtsfængsling af E1, at han allerede i grundlovsforhøret forklarede, at det er ham i den mørke trøje på videoen, og at han opholdt sig på en vandpibecafe, som hans nevø ejer, fordi han havde hjulpet med at sætte caféen i stand, samt at han gik udenfor for at se, hvad der skete, fordi han hørte skud. Det fremgår endvidere, at han har forklaret, at han blev på stedet, og at han selv gik hen og talte med politiet, samt at han derefter kørte fra stedet. Han har altid en skudsikker vest med som den, han havde i bilen, da han blev anholdt. Han så ikke et våben på billederne.

Det fremgår endvidere, at E1 under hele sagens forløb har vedstået, at det er ham på videoen.

På det foreliggende grundlag, hvor E1 var på stedet, fordi han havde hjulpet sin nevø med at sætte en vandpibecafé i stand, og hvor det ved landsrettens dom ikke er fastlagt, hvilken slags genstand, der blev rakt frem mod E1 på videoen, og der ikke i øvrigt er fastslået nogen sammenhæng mellem E1 og den tidligere skudepisode eller eventuelle skud affyret den 21. juni 2019, og hvor E1 med det samme den aften gik hen og talte med politiet, og hvor han fra begyndelsen har afgivet forklaring og har forklaret, at det er ham på videoen, finder retten, at E1 under disse omstændigheder ikke har udvist en sådan uforsigtighed eller mistankepådragende adfærd, at han måtte påregne, at der var en risiko for anholdelse og varetægtsfængsling, og at han derfor ikke har udvist en sådan grad af egen skyld, at der er grundlag for, at hans krav på erstatning skal bortfalde eller nedsættes, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 3.

At der aktuelt var en bandekonflikt i gang mellem Trillegårdsgruppen og Kalmargadegruppen, og at E1 muligvis var tilknyttet Trillegårdsgruppen og var i besiddelse af en skudsikker vest, kan under de ovenfor anførte omstændigheder ikke føre til et andet resultat. Heller ikke den omstændighed, at der på E1 venstre hånd ved an-

holdelsen blev fundet en krudtpartikel, kan føre til et andet resultat, idet E1 ved anholdelsen og indtransporten til politigården ikke var iført en beskyttelsesdragt.

E1 har herefter krav på fuld erstatning for den frihedsberøvelse han har været udsat for med 519.800 kr. Beløbet forrentes med sædvanlig procesrente fra den 12. februar 2021.

Da der har været afsat en retsdag til behandlingen af spørgsmålet vedrørende erstatning, hvor der blandt andet har foreligget en omfattende ekstrakt og er udarbejdet materialesamling, således at der har været tale om merarbejde af ikke ubetydelig karakter i forhold til det arbejde, som advokat Jan Schneider har udført som beskikket forsvarer, har han krav på salær for det udførte arbejde. Efter sagens udfald skal statskassen betale sagens omkostninger.

Vedrørende E2

E2 blev anholdt den 31. juli 2019 kl. 04.38, hvor han meldte sig selv på Politigården i Aarhus, og han blev ved kendelse senere samme dag varetægtsfængslet.

E2 var allerede den 9. juli 2019 bekendt med, at politiet ledte efter ham, idet advokat Jesper Storm Thygesen denne dag på vegne af E2 rettede henvendelse til politiet. Politiet besvarede advokat Jesper Storm Thygesens henvendelse den 11. juli 2019, hvor de gjorde ham bekendt med, at E2 ville blive efterlyst, idet politiet sigtede ham for overtrædelse af straffelovens § 192 a. E2 blev samme dag efterlyst i politiets systemer. Herefter var der kontakt til politiet gennem skiftende advokater, uden at det bragte politiet i kontakt med E2

På denne baggrund finder retten, at E2 har udvist en sådan uforsigtighed og mistankepådragende adfærd, at han måtte påregne, at der var en risiko for anholdelse og varetægtsfængsling, og at han derfor har udvist en sådan grad af egen skyld, at der er grundlag for, at hans krav på erstatning skal nedsættes til det halve, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 3.

Under de foreliggende omstændigheder findes det uden betydning, at E2, ikke afgav forklaring til politiet forud for grundlovsforhøret og ikke afgav forklaring i grundlovsforhøret, eller at han først afgav forklaring til politiet den 30. september 2019. Desuden findes hans forklaring om den pågældende BMW X5 ligeledes uden betydning, idet det ikke kan antages at ville have medført, at han ikke var blevet frihedsberøvet eller var blevet løsladt, såfremt han havde afgivet forklaring tidligere eller havde afgivet forklaring om, at han havde lånt den pågældende bil ud.

Retten finder ikke grundlag for at imødekomme E2's princi-

pale påstand vedrørende erstatning for uberettiget frihedsberøvelse. Herefter skal erstatningsbeløbet vedrørende frihedsberøvelsen fastsættes efter taksterne til 243.325 kr. Efter det oplyste er beløbet allerede udbetalt via modregning, således at der ikke er krav på yderligere erstatning for frihedsberøvelsen.

For så vidt angår kravet på tabt arbejdsfortjeneste er der enighed om den metode, der er anvendt ved opgørelsen af kravet.

Herefter og idet retten finder, at E2, efter fremlæggelsen af de seneste 3 års årsopgørelse og de fremlagte lønsedler, har godtgjort, at han på tidspunktet for varetægtsfængslingen havde en indtægt som anført, og idet retten tillige finder, når henses til, at E2 var varetægtsfængslet i 562 døgn, at det må lægges til grund, at varetægtsfængslingen var årsagen til, at arbejdsforholdet ophørte, uanset at E2 ikke har fremlagt en opsigelse dateret under varetægtsfængslingen, har E2 krav på halvdelen af det opgjorte beløb i alt 336.043,50 kr.

Beløbet forrentes fra den 19. februar 2021.

Da der har været afsat en retsdag til behandlingen af spørgsmålet vedrørende erstatning, hvor der blandt andet har foreligget en omfattende ekstrakt, således at der har været tale om merarbejde af ikke ubetydelig karakter i forhold til det arbejde, som advokat Rune B.B. Pedersen har udført som beskikket forsvarer, har han krav på salær for det udførte arbejde. Efter sagens udfald skal statskassen betale halvdelen af sagens omkostninger, mens E2 skal betale den anden halvdel.

Thi kendes for ret:

Anklagemyndigheden skal inden 14 dage betale 519.800 kr. med sædvanlig procesrente fra den 12. februar 2021 til E1.

Statskassen skal betale de sagsomkostninger, der angår E1.

Anklagemyndigheden skal inden 14 dage betale 336.043,50 kr. med sædvanlig procesrente fra den 19. februar 2021 til E2.

Statskassen skal betale halvdelen af de sagsomkostninger, der angår E2. E2 skal betale den anden halvdel.

Joy Winter

/emt/ters

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Retten i Aarhus, den 14. september 2022

Marta Marie Jepsen
retsassistent

D O M

afsagt den 10. juli 2023 af Vestre Landsrets 12. afdeling (dommerne Thomas Raaberg-Møller, Torben Geneser og Bo Ruby Nilsson (kst.)) i ankesag

V.L. S-2100-22

Anklagemyndigheden
mod

E2

født den 31. januar 1996

(advokat Rune B. B. Pedersen, Frederiksberg)

Retten i Aarhus har den 14. september 2022 afsagt dom i 1. instans (rettens nr. 9-7607/2021).

Påstande

Erstatningssøgende, E2, har nedlagt påstand om en yderligere erstatning på 915.412 kr. med procesrente fra den 19. februar 2021.

Anklagemyndigheden har påstået frifindelse.

Erstatningskravet er opgjort således:

Erstatning for frihedsberøvelse	486.650 kr.
Erstatning for tabt arbejdsfortjeneste	<u>672.087 kr.</u>
I alt	1.158.737 kr.
Beløb betalt ved modregning	<u>243.325 kr.</u>
Påstandsbeløbet	915.412 kr.

Supplerende oplysninger

Der er for landsretten fremlagt en mail fra E2's arbejdsgiver, Firma
, vedrørende grundlaget for afskedigelsen af ham den 30. august 2019.

Forklaring

E2 har forklaret, at hans timeløn varierede mellem 190 kr. og 200 kr. De måneder, hvor han pakkede bilen, fik han 200 kr. i timen, og de andre måneder fik han 190 kr. Han kan ikke svare på, hvorfor timetaksten ifølge en lønseddel var 150 kr. i juli 2019. Han er først blevet opmærksom på det umiddelbart før retsmødet. Det må være en fejl, og for den måned burde taksten have været 190 kr. Han fik besked om, at han var fyret, mens han sad i arresten. Det fik han at vide af advokat Jesper Storm Thygesen og sin kone. Han har fået PTSD og kan ikke arbejde, så han er ikke blevet genansat. Han søgte om kontanthjælp halvanden måned efter løsladelsen, og så gik der tyve dage med at behandle ansøgningen. Han havde en kontrakt vedrørende sin ansættelse hos Firma .

Landsrettens begrundelse og resultat

E2 har været varetægtsfængslet fra den 31. juli 2019, indtil han blev frifundet ved landsrettens dom af 12. februar 2021. Han har som udgangspunkt krav på erstatning for frihedsberøvelsen, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 1. Spørgsmålet er, om erstatningen skal nedsættes, som følge af at han selv har givet anledning til frihedsberøvelsen, jf. § 1018 a, stk. 3. Det er også et spørgsmål, om han har mistet sit arbejde som følge af frihedsberøvelsen og dermed har krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, og anklagemyndigheden har desuden bestridt opgørelsen af dette krav.

Da E2 den 31. juli 2019 blev varetægtsfængslet, byggede mistanken mod ham navnlig på indholdet af en overvågningsvideo fra gerningsstedet. Ved byrettens dom i straffesagen blev det efter en samlet vurdering fundet bevist, at E2 var identisk med personen i en lys joggingdragt på overvågningsvideoen. Frifindelsen af ham i landsretten var begrundet med, at han ikke kunne identificeres som personen i det lyse tøj på overvågningsvideoen.

Der er efter bevisførelsen ikke grundlag for at tilsidesætte E2's forklaring om, at han først blev bekendt med, at han var eftersøgt af politiet, efter at han i starten af juli 2019 var rejst til Libanon. Han kontaktede derefter to gange politiet gennem sine advokater med anmodning om at få oplyst, hvorfor han var eftersøgt, og han meldte sig selv til politiet kort efter sin hjemkomst til Danmark. Hans adfærd forud for varetægtsfængslingen kan herefter ikke anses for at have givet anledning til varetægtsfængslingen.

Det forhold, at E2 oprindelig benyttede sig af sin ret til ikke at udtale sig, indtil han den 30. september 2019 afgav forklaring til politiet og senere under hovedforhandlingen i byretten, kan under de foreliggende omstændigheder ikke tillægges betydning i relation til retsplejelovens § 1018 a, stk. 3. Efter karakteren af mistankegrundlaget kan det således ikke antages, at det ville have forhindret varetægtsfængslingen af ham eller have ført til hans løsladelse, hvis han på et tidligere tidspunkt havde afgivet forklaring. Hans forklaring til politiet den 30. september 2019 om, at han ikke kendte til en bil af mærket BMW X5, der blev berigtiget i en mail af 3. oktober 2019 fra forsvarerens kontor, kan heller ikke antages at have haft betydning for varetægtsfængslingen eller dens udstrækning.

Landsretten finder på denne baggrund, at E2 ikke selv har givet anledning til frihedsberøvelsen, og der er derfor ikke grundlag for at nedsætte erstatningen i medfør af retsplejelovens § 1018 a, stk. 3.

Erstatningen for frihedsberøvelsen fastsættes herefter til 486.650 kr.

Landsretten lægger under hensyn til varigheden af varetægtsfængslingen og indholdet af mailen fra E2's arbejdsgiver til grund, at hans ansættelsesforhold ophørte som følge af varetægtsfængslingen. E2 har derfor i medfør af retsplejelovens § 1018 a, stk. 1, krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste. Efter de foreliggende oplysninger om hans indtægtsforhold, herunder de fremlagte årsopgørelser og lønsedler, fastsættes erstatningen for tabt arbejdsfortjeneste herefter skønsmæssigt til 650.000 kr.

Den samlede erstatning udgør herefter 1.136.650 kr.

Da E2 ved modregning har fået udbetalt 243.325 kr., udgør det resterende erstatningskrav 893.325 kr., der skal forrentes med procesrente fra den 19. februar 2021.

Thi kendes for ret:

Byrettens dom ændres, således at anklagemyndigheden inden 14 dage skal betale 893.325 kr. med procesrente fra den 19. februar 2021 til E2 .

Statskassen skal betale sagens omkostninger for begge retter.

Thomas Raaberg-Møller

Torben Geneser

Bo Ruby Nilsson
(kst.)

Udskriften udstedes uden betaling.

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Vestre Landsret,

Viborg den 10. juli 2023

Lone Hansen
stedfortræder

Vestre Landsrets 12. afdeling holdt den 10. juli 2023 kl. 10.00 møde på tingstedet i Viborg.

Som dommer fungerede landsdommer Thomas Raaberg-Møller.

V.L. S-2100-22

Anklagemyndigheden

mod

E2

Landsdommerne Thomas Raaberg-Møller, Torben Geneser og Bo Ruby Nilsson (kst.) har behandlet sagen.

Landsretten afsagde

DOM

(se dombogen).

Landsretten tillagde forsvareren, advokat Rune B. B. Pedersen, i salær 14.800 kr. + moms og i kørselsgodtgørelse 2.417,04 kr. + moms samt 384 kr. til dækning af udgifter til broafgift. Beløbene skal i henhold til dommen betales af statskassen.

Sagen sluttet.

Thomas Raaberg-Møller

/Lone Hansen

Udskriften udstedes uden betaling.

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Vestre Landsret,

Viborg den 10. juli 2023

Lone Hansen

stedfortræder

Vestre Landsrets 12. afdeling holdt den 12. juni 2023 kl. 14.00 retsmøde på tingstedet i Viborg.

Som dommere fungerede landsdommerne Thomas Raaberg-Møller, Torben Geneser og Bo Ruby Nilsson (kst.).

Som retssekretær fungerede Lone Hansen.

Retsmødet var offentligt.

Hovedforhandling:

V.L. S-2100-22

Anklagemyndigheden
mod

E2

Fremlagte bilag:

- ankemeddelelse, retsbogsudskrift og byrettens dom.

Sagens øvrige bilag var til stede.

For anklagemyndigheden mødte senioranklager Tanja Fogt, Statsadvokaten i Viborg.

Som beskikket forsvarer mødte advokat Rune B. B. Pedersen.

Erstatningssøgende var mødt.

Retsformanden sikrede sig erstatningssøgendes identitet.

Der var ikke bemærkninger til ankeforholdene.

Anklageren og forsvareren nedlagde deres påstande (se dommen).

Dokumentation fandt sted.

Erstatningssøgende blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig. Erstatningssøgende afgav herefter supplerende forklaring (se dommen).

Bevisførelsen sluttet.

Anklageren og forsvareren redegjorde for deres opfattelse af sagen.

Erstatningssøgende havde lejlighed til at udtale sig.

Landsretten optog sagen til dom, der på grund af sagens karakter, det fremskredne tidspunkt og en forestående tjenesterejse i landsretten afsiges den 10. juli 2023 kl. 10 uden retsmøde.

Sagen udsat.

Thomas Raaberg-Møller

/Lone Hansen

Udskriften udstedes uden betaling.

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Vestre Landsret,

Viborg den 23. juni 2023

Lone Hansen

stedfortræder

DOM

afsagt den 10. januar 2023 af Vestre Landsrets 6. afdeling (dommerne Jeanette Bro Fejring, Thomas Tordal-Mortensen og Elisabeth Andersen-Møller (kst.) med domsmænd) i ankesag

V.L. S-2119-21

Anklagemyndigheden

mod

E

født juni 1976

(advokat Karina Skou, Aalborg)

Retten i Kolding har den 28. september 2021 afsagt dom i 1. instans (rettens nr. 1-2417/2021).

Påstande

Anklagemyndigheden har påstået frifindelse for erstatningskravet og har subsidiært nedlagt påstand om betaling af et mindre beløb.

E har påstået stadfæstelse.

Forklaringer

E har for landsretten afgivet supplerende forklaring.

E har supplerende forklaret, at det kun var ^{Person 1's} ting, der var i skuret. Han var ved at lave en ny carport hjemme hos sig selv, og han havde derfor nogle af sine ting stående i hendes skur. Hun havde ikke nogen mistanke om, at han opbevarede narkotika i skuret. Deres måde at kommunikere på var vanvittig, forskruet og sygelig, og de kom

med alle mulige beskyldninger mod hinanden. ^{Parant} tjente mange sorte penge ved at købe og sælge alt muligt videre, og det er den forretning, som hun henviser til i deres sms'er. Deres forhold var afsluttet i februar 2022. Det sluttede nok omkring oktober 2021.

Landsrettens begrundelse og resultat

Landsretten er enig i byrettens resultat og begrundelsen herfor. Landsretten stadfæster derfor byrettens dom.

Th i k e n d e s f o r r e t:

Byrettens dom stadfæstes.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for landsretten.

Jeanette Bro Fejring Thomas Tordal-Mortensen Elisabeth Andersen-Møller Tuxen
(kst.)

Udskriften udstedes uden betaling.

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Vestre Landsret,

Viborg den 11. januar 2023

Michelle Brøns
retssekretær



Udskrift af dombogen

D O M

afsagt den 28. september 2021

Rettens nr. 1-2417/2021

Politiets nr. SAV-2020-3100101-868

Erstatningssøgende

E

mod

Anklagemyndigheden

Denne sag er behandlet med domsmænd.

Tilkendegivelse af 6. april 2021 er modtaget den 6. april 2021

E var i tiden fra den 18. februar 2020 til den 6. juli 2020 anholdt og varetægtsfængslet som sigtet for overtrædelse af straffelovens § 191, stk. 2, jf. stk. 1, 1. pkt. E blev ved et anklageskrift, modtaget i retten den 8. juni 2020, tiltalt for en del af det, den oprindelige sigtelse vedrørte.

E blev ved dom af 6. juli 2020 afsagt af Retten i Kolding frifundet for den rejste tiltale.

E fremsatte ved brev af 6. juli 2020 krav om erstatning, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 1.

Statsadvokaten afviste erstatningskravet den 29. januar 2021.

Rigsadvokaten afviste erstatningskravet den 29. marts 2021.

E har den 30. marts 2021 anmodet om sagens indbringelse for retten.

Påstande

E har fremsat krav om erstatning på 124.300 kr. med tillæg af sædvanlig procesrente fra den 6. juli 2020.

Erstatningskravet er opgjort således:

1. døgn 7.000 kr.

<u>138 efterfølgende døgn</u>	<u>117.300 kr.</u>
I alt	124.300 kr.

Anklagemyndigheden har påstået frifindelse.

Anklagemyndigheden har ikke bestridt opgørelsen af kravet.

Et spørgsmål om erstatning for beslaglæggelse af effekter og for ransagning af bopæl og telefon, er frafaldet under sagens behandling for retten.

Sagens oplysninger

I Statsadvokatens afgørelse af 29. januar 2021 er der bl.a. anført følgende:

"...

Jeg har i dag besluttet ikke at imødekomme dit krav om erstatning til E
. Begrundelsen herfor fremgår nedenfor.

Jeg har samtidig besluttet ikke at imødekomme dit krav om salær.
Begrundelsen herfor fremgår ligeledes nedenfor.

Sagsforløb

Det fremgår af sagen, at Sydøstjyllands Politi den 18. februar 2020 ca. kl. 11.55 foretog ransagning på adressen Adressel i Vejle, hvor Personl havde bopæl.

Ransagningen skyldes oplysninger om muligt salg og opbevaring af euforiserende stoffer.

Politiet fandt i den forbindelse ca. 163 gram kokain og et større kontant-beløb.

Politiet beslaglagde Personl's telefon i forbindelse med ransagningen. Ved gennemgang af telefonen blev der udfundet flere sms-beskeder mellem din klient og Personl, der endvidere gav anledning til en ransagning af din klients bopæl på Adresse2 i Vejle.

Politiet rettede i den forbindelse henvendelse på din klients bopæl samme dag kl. 18.50.

Politiet traf her din klient, der blev anholdt som sigtet for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer.

Politiet foretog herefter i tidsrummet mellem kl. 18.50 og kl. 20.10 en ransagning af din klients bopæl

Under ransagningen blev der på jorden i et skur fundet ca. 430 gram amfetamin. I en kommode i soveværelset blev der fundet 3 pølsemandsposer med rester af hvidt pulver, der ved test gav udslag for amfetamin. I et værelse i stueetagen blev der fundet 2 små pølsemandsposer med et tilsvarende indhold.

Der blev endvidere fundet andre effekter på din klients bopæl, herunder

hendes mobiltelefon, der blev beslaglagt til sagen og senere udlæst.

Din klient blev efterfølgende kørt til politigården, hvor hun blev afhørt den 19. februar 2020 i tidsrummet mellem kl. 00.44 og kl. 01.25.

Din klient blev i forbindelse med afhøringen sigtet for overtrædelse af straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt., ved den 18. februar 2020 kl. 11.55 til kl. 18.25 på Adresse1 i Vejle og på Adresse2 i Vejle i forening med Person1 og en anden person med henblik på overdragelse af at have besiddet 163,19 gram kokain, 430,1 gram amfetamin samt 884.064 kr. i kontanter svarende til salg af ikke under 884 gram kokain.

Din klient forklarede under afhøringen, at hun havde indledt et forhold til for 16 år siden, som havde været on/off i alle 16 år. Hun kendte intet til det i sigtelsen nævnte narkotika, men vidste at Person1 havde en del penge liggende.

Din klient forklarede endvidere, at hun var klar over, at Person1 solgte narkotika, hvilket han havde gjort siden kort efter, at de to havde mødt hinanden. Person1 havde altid solgt narkotika.

Kokain havde han kun solgt i et par år. Din klient tog afstand fra hans salg af narkotika, hvorfor Person1 undervejs i deres forhold ofte havde løjet og sagt, at han var stoppet med at sælge narkotika.

Foreholdt fund af kokain på Person1's bopæl, nægtede din klient kendskabet til dette og forklarede, at hun ikke havde været i Person1's stue i de seneste tre måneder.

Foreholdt en sms omkring kokain og amfetamin sendt fra din klients telefon til Person1's, forklarede din klient, at dette var fra en tidligere periode. Person1 kunne indimellem have sjuskede perioder, hvor narkotikaen flød frit fremme på hans bopæl. Her havde din klient både set kokain og amfetamin.

Foreholdt fundet af det store kontantbeløb, forklarede din klient, at hun tidligere havde set en indkøbspose med mange penge i. Pengene var pakket i bundter af 500- og 1.000 kr.-sedler i IKEA-selvlukposer. Din klient så første gang pengene i sommeren 2019 i en taske.

Hun så senest pengene i Person1's stue i september 2019. Person1 havde i den forbindelse forklaret, at pengene ikke var hans, og at det var nogle han skulle aflevere til nogen. Din klient vidste ikke til hvem. Din klient skød på, at der var mellem 500.000 kr. og 1.000.000 kr. i posen, og hun gik ud fra, at de stammede fra salg af narkotika.

Foreholdt medsigtede Person2's forklaring om, at Person1 kunne have 10 kunder til køb af narkotika om dagen i Løbet at ugens slutning og weekend, bekræftede din klient dette. Din klient supplerede med, at det ofte var de samme kunder, der kom til Person1 og købte narkotika.

Foreholdt fundet af Ca. 430 gram amfetamin på din klients bopæl i garagen, nægtede din klient kendskabet hertil. Hun forklarede hertil, at alle de ting, der stod i hendes garage, tilhørte Person1. Person1 havde fået Lov til at stille sine ting til opbevaring dér på ubestemt tid. Hun havde flere gange bedt ham om at rydde op.

Din klient oplyste i den forbindelse, at hun ingen kontrol havde over, hvad der lå i hendes garage. Området i garagen kunne bedst betegnes som ^{Person1's} opbevaringsrum. Hun havde ikke selv sin gang i garagen, idet hun ikke kunne komme til for ^{Person1's} ting. Garagen var aldrig aflåst.

Din klient havde ved flere lejligheder bemærket, at ^{Person1} havde været forbi hendes bopæl og i garagen uden at hilse på din klient. Der havde hun blot hørt døren til garagen smække og derefter set ^{Person1} køre fra stedet.

Din klient blev den 19. februar 2020 fremstillet i grundlovsforhør ved Retten i Kolding. Hun blev fremstillet samtidig med ^{Person1} og ^{Person2}

Din klient, ^{Person1} og ^{Person2} blev alle sigtet for overtrædelse af straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt., ved den 18. februar 2020 kl. 11.55 på ^{Adressel} i Vejle og på ^{Adresse2} i Vejle i forening efter forudgående aftale eller fælles forståelse med henblik på overdragelse af have besiddet 163,19 gram kokain, 430,1 gram amfetamin samt 884.064 kr. i kontanter.

Din klient nægtede sig skyldig i sigtelsen.

Din klient ønskede ikke at udtale sig i grundlovsforhøret.

Retten i Kolding varetægtsfængslede din klient i medfør af retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3. Retten fandt således, at der var begrundet mistanke om, at din klient var skyldig i sigtelsen, og lagde i den forbindelse vægt på fundet af narkotika på ^{Person1's}, henholdsvis din klients bopæl, samt fundet af det store kontantbeløb på ^{Person1's} bopæl. Under hensyn til sigtelsens karakter, og da det stadig var uklart, hvilke roller, de sigtede havde haft i forbindelse med narkosalget, var der bestemte grunde til at antage, at de sigtede vil afstemme forklaringer med hinanden og kontakte vidner og eventuelle medgerningsmænd for at afstemme forklaringer med dem eller fjerne eventuelle spor.

Din klient blev fristforlænget på skriftligt grundlag den 18. marts 2020.

Ved et fristforlængelsesmøde den 15. april 2020 blev din klient fremstillet. Hun afgav ikke forklaring i den forbindelse. Retten forlængede varetægtsfængslingen på det hidtidige grundlag.

Din klient blev herefter fristfortænget på skriftligt grundlag den 13. maj 2020 og den 10. juni 2020.

Under efterforskningen blev der foretaget en ransagning af din klients, henholdsvis ^{Person1's} mobiltelefoner. Der blev her udfundet flere sms-beskeder sendt fra din klients telefon til ^{Person1's}, herunder beskeder med følgende indhold: 1) "Pusher svin", 2) "Jeg har billeder af den million du render og gemmer plus dit kokain og amfetamin", 3) "Min figur skal afleveres din gamle narko pusher", 4) "Men du kan give mig penge for alt det du har rendt og opbevaret på min ejendom uden tilladelse de sidste mange år 100.000 kr. kan du da vidst ikke gøre det" og 5) "Egentlig burde jeg smadre din øk ved at sørge for din forretning blev lukket og slukket en

smadret øk for en Smadret øk”.

Det fremgår at sagen, at din klient under varetægtsfængslingen, der skete med brev- og besøgskontrol, sendte et brev dateret den 1. maj 2020, der var stilet til Person1.

Brevet blev modtaget hos efterforskeren i sagen den 18. maj 2020 og indeholdt blandt andet følgende afsnit:

“Du alene har bragt mig i denne situation

Jeg forventer en KÆMPE undskyldning fra dig. Jeg forventer at du gør ALT hvad der står i din magt for, at alle anklager mod mig bliver frafaldet så jeg kan blive løsladt hurtigst muligt. Jeg forventer at du samarbejder fuldt ud med politiet og giver dem ALLE de informationer, som de har brug for mod, at de løslader mig. Jeg har siddet varetægtsfængslet i 10 uger, hvilket er fuldstændig grotesk og unfair. Jeg forventer simpelthen, at du tager ansvar for dine egne handlinger og får mig rodet ud af dit kaos

Sagen blev hovedforhandlet ved Retten i Kolding den 6. juli 2020.

Ved hovedforhandlingen forklarede din klient i relation til de fundne genstande på Person1's bopæl, at hun ikke havde kendskab hertil. Hun havde dog tidligere set, at der havde været stoffer over det hele på Person1's adresse, hvilket hun havde konfronteret ham med, hvortil han havde givet modstridende svar.

Hun forklarede endvidere i relation til de fundne genstande under ransagningen, at hun godt vidste, at Person1 havde mange penge, idet der lå en rygsæk på bordet på hans adresse indeholdende en del penge, hvilket hun konfronterede ham med. Han gav forskellige historier om, hvorfra han havde fået pengene fra, herunder både at han havde sparet pengene op samt at pengene var nogle, som han opbevarede for én.

Hun forklarede yderligere, at hun havde kendskab til hans salg af narkotika, og at alt kommunikation foregik i hans skur, når hun var på besøg.

Vedrørende fund af 4 pølsemandsposerne i din klients bolig forklarede hun, at disse ikke tilhørte Person1, og at hun ikke havde overvejet, at skille sig af med resten.

Ved Retten i Koldings dom af 6. juli 2020 blev Person1 blev dømt for besiddelse af det amfetamin, der blev fundet på din klients bopæl. Din klient blev derimod frifundet.

Byretten lagde til grund, at din klient godt vidste, at Person1 solgte stoffer, selv om de ikke indbyrdes havde talt om det, da det var almen kendt i byen. Retten fandt det dog ikke tilstrækkelig godtgjort, at din klient havde taget del i hans virksomhed med besiddelse og overdragelse af narko, eller at hun på anden måde havde accepteret, at han kunne opbevare narkotika hos hende.

Retten fandt således ikke, at din klients beskeder til Person1 om, at han skulle rydde garagen for sit “lort” kunne tages som udtryk for, at hun vidste, at han opbevarede amfetamin på stedet, idet der ubestridt befandt sig en del af Person1's effekter på stedet. Retten tillagde heller ikke hendes beskeder om, at Person1 skulle have gravet noget ned, idet der ikke var holdepunkter for at antage, at det skulle have noget på sig, at han

havde gravet noget ned hos hende. Retten Lagde endvidere vægt på medtiltalte Person2's forklaring om, at han havde kendt din klient gennem Person1 i 15-16 år og aldrig havde set, at din klient havde været en del af det med stofferne.

Frihedsberøvelsen varede således 139 påbegyndte døgn.

Det fremsatte erstatningskrav

Ved e-mail af 6. juli 2020 til Sydøstjyllands Politi, hvorfra jeg har modtaget det, fremsatte du krav om erstatning for straffeprocessuelle indgreb, som du ikke havde nærmere opgjort.

Begrundelse for nægtelse af erstatningskravet

Frihedsberøvelse

Det fremgår af retsplejelovens § 1018 a, stk. 1, at den, der har været frihedsberøvet som led i en strafferetlig forfølgning, har krav på erstatning for den derved tilføjede skade.

Erstatningen kan dog nedsættes eller nægtes efter bestemmelsens stk. 3, såfremt den sigtede selv har udvist egen skyld.

Begrundelsen for at nægte din klient erstatning for frihedsberøvelse, er, at hun efter min vurdering har udvist egen skyld og selv har givet anledning til foranstaltningerne.

Det er min vurdering, at din klient har udvist egen skyld såvel forud for og under strafforfølgningen.

Hvad angår egen skyld forud for strafforfølgningen, har jeg lagt vægt på, at din klient vidste, at Person1 på sin egen bopæl besad og solgte narkotika Uanset dette gav din klient ham uhindret adgang til sit skur/garage og havde ingen kontrol over, hvad han opbevarede her. Jeg finder, at din klient herved har udvist en uforsigtig adfærd, og at hun har måttet påregne en risiko for, at Person1 ville opbevare narkotika i skuret/garagen.

Jeg henviser i den forbindelse til princippet i følgende afsnit i Anklagemyndighedens Årsberetning 1998-1999, bind 2, side 60:

“Ejeren af en lejlighed må således som udgangspunkt selv bære risikoen for, at en person, som ejeren har givet adgang til lejligheden, er kriminel, og eventuelt anvender den til opbevaring af f.eks. stjalne genstande eller narkotika.”

Jeg finder således tilsvarende i den konkrete sag, at din klient må bære risikoen for, at Person1 opbevarede narkotika i skuret/garagen, i hvert fald under de foreliggende omstændigheder, hvor din klient var klar over, at Person1 var i besiddelse af og solgte narkotika. Jeg finder på den baggrund, at din klient ved sin adfærd selv har givet anledning til, at hun blev involveret i politiets efterforskning vedrørende narkotikakriminalitet, herunder at hun blev varetægtsfængslet i sagen.

Jeg finder endvidere, at din klient har udvist egen skyld under selve strafforfølgningen.

Jeg har i den forbindelse lagt vægt på, at din klient afgav forklaring til politiet, men at hun ikke ønskede at afgive forklaring i grundlovsforhøret eller ved de efterfølgende fristforlængelsesmøder. Jeg finder, at hun i lyset af den større mængde narkotika, der blev fundet i et skur/en garage på hendes bopæl, har haft en særlig anledning til at rense sig fra den mistanke, der var rettet imod hende, herunder ved at afgive forklaring for en dommer.

Slutteligt finder jeg, at din klient også under selve varetægtsfængslingen hvor hun sad varetægtsfængslet på påvirkningsrisikoen - har udvist egen skyld, idet hun sendte et brev til medsigtede Person1 vedrørende sagen. Jeg finder, at din klient herved har udvist en adfærd, der i særlig grad indicerede, at fængsling var nødvendig for at forhindre, at de medsigtede forsøgte at samstemme forklaringer mv.

Samlet set finder jeg, at din klient har udvist en sådan grad af egen skyld, at erstatning i det hele må nægtes.

..."

I Rigsadvokatens afgørelse af 29. marts 2021 er der bl.a. anført følgende:

"...

Du har klaget over en afgørelse, der er truffet af Statsadvokaten i Viborg den 29. januar 2021, om at nægte erstatning til E .

Jeg har besluttet ikke at ændre statsadvokatens afgørelse. Det betyder, at din klient ikke kan få erstatning for frihedsberøvelse, beslaglæggelse og ransagning.

Jeg har desuden besluttet ikke at imødekomme dit krav om salær.

Jeg kan henvise til statsadvokatens sagsfremstilling i afgørelsen af 29. januar 2021.

Begrundelse

Jeg er enig i statsadvokatens begrundelse for at nægte erstatning. Jeg kan derfor henvise til begrundelsen i statsadvokatens afgørelse, hvortil jeg supplerende kan oplyse følgende:

Det fremgår at Anklagemyndighedens Årsberetning 1998-1999, bind 2, side 36, at erstatning efter administrativ praksis som udgangspunkt nægtes eller nedsættes på grund af egen skyld, hvis en person bliver udsat for et straffeprocessuelt indgreb som følge af, at pågældende opholder sig på en lokalitet, hvor der åbenlyst handles, forbruges eller i øvrigt forefindes narkotika. Erstatning nægtes derimod som udgangspunkt ikke, hvis narkotikaene findes skjult, og det i øvrigt ikke kan godtgøres, at pågældende vidste eller i det mindste havde en mistanke om, at der befandt sig narkotika på den pågældende lokalitet.

Jeg bemærker i den forbindelse, at din klient vidste, at Person1 var i besiddelse af og solgte narkotika, og at din klient uanset dette gav ham uhindret adgang til skuret/garagen, hvor der blev fundet 430 gram amfetamin. Der blev i en kommode i soveværelset desuden fundet 3 pølsemandsposer med rester af amfetamin, og i et værelse i stueetagen blev der fundet 2 pølsemandsposer med tilsvarende indhold.

I U 2013.1829 H, var den erstatningssøgende K kæreste til den, som opbevarede narkotika på deres fælles bopæl. Det fremgår af Højesterets begrundelse og resultat, at:

“Højesteret tiltræder, at IC ikke har udvist culpøs adfærd, og dermed egen skyld, alene som følge af at hun var vidende om, at hendes kæreste på deres fælles bopæl opbevarede en større mængde amfetamin, og at hun trods denne viden undlod at foretage sig noget. Højesteret tiltræder endvidere, at der ikke i øvrigt er forhold ved K's adfærd inden anholdelsen eller under efterforskningen, der kan anses for mistankepådragende.”

På baggrund af dommen tilkendegav Rigsadvokaten over for statsadvokaterne, at et krav om erstatning ikke bør afvises med henvisning til egen skyld i en situation, hvor der alene er tale om, at den erstatningssøgende ikke reagerer, uanset sit kendskab til at en person, i forhold til hvem den erstatningssøgende ikke er forpligtet til at afgive vidneforklaring, jf. retsplejelovens § 171, begår kriminalitet på den fælles bopæl. Rigsadvokaten ændrede herudover ikke den administrative praksis.

Jeg henviser i øvrigt til Jan Reckendorff og Henning Bang Fuglsang Madsen Sørensens artikel Egen skyld ved erstatning for strafforfølgning, Juristen, nr. 4, 2016, side 153 ff, hvor dommen og Rigsadvokatens orientering til statsadvokaterne omtales. Vurderingen at om der foreligger egen skyld, beror herefter som det ligeledes fremgår af artiklen - på en konkret vurdering af sagen, med udgangspunkt i de ovenfor nævnte bemærkninger fra Anklagemyndighedens Årsberetning 1998-1999, bind 2, side 36.

Person1, der ved Retten i Koldings dom af 6. juli 2020 blev dømt for overtrædelse af straffelovens § 191, stk. 2, jf. stk. 1, 1. pkt, i sagen, havde ikke fælles bopæl med din klient på gerningstidspunktet den 18. februar 2020. Det er endvidere efter min vurdering tvivlsomt, om din klient ved anholdelsen og under frihedsberøvelsen havde en sådan relation til Person1, at hun ikke ville være forpligtet til at afgive forklaring efter retsplejelovens § 171.

På baggrund af ovenstående er det således min vurdering, at nærværende sag ikke er sammenlignelig med den særlige situation vedrørende opbevaring af stoffer, som er behandlet i IJ 2013.1829 H. Jeg finder endvidere ikke, at princippet i dommen bør udstrækkes til at gælde i nærværende situation, hvor din klient har givet Person1, som hun viste var i besiddelse af og solgte narkotika på sin egen bopæl, fri adgang til skuret/garagen på hendes bopæl.

Jeg kan derfor ikke imødekomme dit erstatningskrav.

Begrundelse for nægtelse af salær

Da jeg ikke har kunne imødekomme din klients krav om erstatning, er der heller ikke grundlag for at yde dig salær.

..."

Forklaringer

E har forklaret bl.a., at Adresse2 er hendes adres-

se. Skuret var et kaos. Det var fyldt op med ^{Person1's} ting. Hun kom ikke selv i skuret. Det var nærmest umuligt at komme ind i skuret. Man kunne ikke se noget derinde. Hun havde givet ^{Person1} tilladelse til at bruge sit skur til opbevaring i 3 måneder. Aftalen blev indgået, mens de var gode venner. Hun havde ingen mistanke om, at ^{Person1} opbevarede euforiserende stoffer i hendes skur. Hun har altid betinget sig, at hun ikke ville have noget med ^{Person1's} narko at gøre. Det skulle han holde hos sig selv. Hun ville ikke have det ind hos sig. ^{Person1} har engang truet med at grave stoffer ned i hendes have. ^{Person1} var meget manipulerende. Hun fik paranoia på.

Adspurgt af sin advokat har hun forklaret, at hun har kendt til, at ^{Person1} solgte stoffer. Hun har aldrig tænkt over, at hun kunne blive involveret i det. Hun har aldrig været en del af ^{Person1's} aktiviteter med stoffer. ^{Person1} har fremsat trusler over for hende. Hun har aldrig troet, at ^{Person1} kunne finde på at gemme noget i hendes skur.

Foreholdt retsbog af 6. oktober 2020, side 8, sidste afsnit (tillægsekstrakt nr. 1) har hun forklaret, at det er rigtigt, at hun havde tænkt, at det kunne være, at politiet kom efter anholdelsen. Da hun havde været i et forhold til ^{Person1}, tænkte hun, at det ville være naturligt, hvis politiet ville spørge hende ud.

Hun har set amfetamin hos ^{Person1}. Hun har også tænkt på at anmelde ham. Hun har aldrig tænkt på, at han kunne finde på at gemme noget hos hende. Hun tænkte, at ^{Person1} måske gemte noget hos sin mor, fordi han kom der ofte. Hun ved ikke, om ^{Person1} gemte noget hos sig selv. Hun tænkte ikke, at han ville gemme noget hos hende. Måske ville han gemme stoffer i sit kolonihavehus.

Når hun den 11. februar 2020 skrev til ^{Person1}, at han kunne give hende 100.000 kr., mente hun det mere generelt for alt det besvær, han gennem tiderne havde givet hende. Det var taget ud af en sammenhæng. Det vedrørte ikke leje af skuret.

Foreholdt brevet, dateret 1. maj 2020 (ekstrakten side 81), har hun forklaret, at hun var frustreret og vred over situationen. Hun har en datter, som hun ikke kunne tage sig af. Hun tænkte ikke, at brevet kunne misforstås. Brevet blev sendt gennem politiet. Hun havde ikke forsøgt at smugle brevet ud eller på anden måde forsøgt at omgå brevkontrollen.

^{Person1} var en samler. Han havde masser af gammelt skrammel. ^{Person1} handlede også med ting.

Hun kendte til ^{Person1's} anholdelse i adskillige timer, inden politiet kom. Hvis hun havde haft viden om, at ^{Person1} opbevarede amfetamin i hendes skur, så havde hun jo nok sørget for at bortskaffe det. Det var der rigelig tid til og mulighed for.

Rettens begrundelse og afgørelse.

Det kan efter bevisførelsen lægges til grund, at E havde haft et mangeårigt on/off kæresteforhold til Person I, og at hun ca. 3 måneder forud for sin anholdelse havde tilladt Person I at benytte et skur på hendes bopæl til opbevaring af møbler og andre effekter. Det kan yderligere lægges til grund, at politiet i forbindelse med ransagning i skuret fandt 430,1 gram amfetamin. Der er ikke under sagen nærmere oplysninger om, hvorledes amfetaminen var opbevaret.

Det kan endvidere lægges til grund, at E kendte til, at Person I var sælger af narkotika. E afgav forklaring til politiet i forbindelse med anholdelsen, og en i det væsentlige hermed overensstemmende forklaring i forbindelse med hovedforhandlingen.

Retten finder ikke, at der er i den fremlagte sms-korrespondance, i den omstændighed, at E ikke ønskede at udtale sig i grundlovsforhør, eller i det standsede brev af 1. maj 2020, er belæg for, at E vidste eller burde vide, at Person I opbevarede amfetamin i skuret på hendes bopæl.

E blev ved rettens dom af 6. juli 2020 frifundet for den rejste tiltale, for hvilken hun havde været anholdt og varetægtsfængslet i 139 døgn. Hun er derfor som udgangspunkt berettiget til erstatning, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 1.

Efter det ovenfor anførte finder retten ikke, at der er grundlag for at fastslå, at E har udvist culpøs adfærd, og dermed egen skyld, alene som følge af, at hun havde kendskab til, at Person I handlede med euforiserende stoffer, da hun tillod ham at bruge sit skur til opbevaring. Retten finder endvidere ikke, at der i øvrigt er forhold ved E's adfærd forud for og under sagen, der kan anses så mistankepådragende, at dette skulle give grundlag for at nedsætte eller nægte erstatning i medfør af retsplejelovens § 1018 a, stk. 3.

Retten tager derfor E's påstand til følge.

Thi kendes for ret:

Anklagemyndigheden skal inden 14 dage betale 124.300 kr. med sædvanlig procesrente fra den 6. juli 2020 til E

Statskassen skal betale sagens omkostninger.

Peter Hageman Christensen
dommer

/idni/loch

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Retten i Kolding, den 6. oktober 2021

Tanja Jacobsen
Kontorfuldmægtig

**Udskrift af dombogen****D O M**

afsagt den 15. maj 2023

Rettens nr. 8038/2022

Politiets nr. SAK-2020-3100102-9

Erstatningssøgende
E

mod
Anklagemyndigheden

Tilkendegivelse af 3. november 2022 er modtaget den 8. november 2022

E var i tiden fra den 19. december 2017 anholdt/vare-tægtsfængslet som sigtet for overtrædelse af straffelovens § 191 og § 237, jf. § 21. Ved dom af 29. marts 2019 blev han idømt en fællesstraf på fængsel i 2 år og 6 måneder for overtrædelse af straffelovens § 191. Et forhold vedrørende drabsforsøg blev afvist af byretten.

Østre Landsret afsagde den 11. november 2019 dom om frifindelse i forholdet vedrørende drabsforsøg.

Ved en ny sag om drabsforsøget blev han ved dom afsagt den 13. september 2019 fundet skyldig og idømt en tillægsstraf på 11 år og 6 måneders fængsel for drabsforsøget. Han ankede dommen og blev ved dom afsagt den 27. februar 2020 frifundet af Østre Landsret. Han blev løsladt samme dag.

E har været varetægtsfængslet i følgende perioder i forbindelse med sagen:

1. Fra den 19. december 2017 til den 29. marts 2019. Fængslingsgrundlag straffelovens *) ~~§ 291~~ § 191 og § 237, jf. § 21.
2. Fra den 29. marts 2019 til den 13. september 2019, hvor fængslingsgrundlaget alene var straffelovens *) ~~§ 292~~ § 191.
3. Fra den 13. september 2019 indtil løsladelse 27. februar 2020. Fængslingsgrundlaget var alene straffelovens § 237, jf. § 21.

E fremsatte ved brev af 23. marts 2020 krav om erstat-

ning på 677.750 kr., jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 1.

Statsadvokaten har den 18. marts 2021 imødekommet kravet delvis med 41.225 kr., men nægtet at betale yderligere erstatning. For den periode hvor der også var sket fængsling som mistænkt for overtrædelse af straffelovens *) ~~§ 291~~ § 191 har man henvist til at der ikke foreligger sådanne særlige omstændigheder som kan medføre, at der skal ydes erstatning, selv om der er sket strafafkortning, og for så vidt angår den tredje periode under henvisning til, at der er sket strafafkortning, og at der for en del af dagene er sket strafafkortning i medfør af fuldbyrdelseslovens § 18, stk. 2. Der er allerede derfor for så vidt angår disse dage ikke mulighed for at yde yderligere erstatning, jf. straffuldbyrdelseslovens § 18, stk. 4.

Påstande

E har oprindeligt skriftligt fremsat krav om erstatning på 677.750 kr., og påstanden var opgjort som følger:

Uberettiget frihedsberøvelse første døgn (1027)	6.500 kr.
Efterfølgende døgn (2017-takst af 11 døgn): 800 kr. x 11	8.800 kr.
Efterfølgende døgn (2018-takst af 365 døgn): 850 kr. x 365	310.250 kr.
Efterfølgende døgn (2019-takst af 365 døgn): 850 kr. x 365	310.250 kr.
Efterfølgende døgn (2020-takst af 57 døgn): 850 kr. x 57	48.450 kr.
I alt	677.750 kr.)

E har under hovedforhandlingen den 1. maj 2023 nedsat sin påstand, således at den nu er som følger:

Betaling af 266.475 i alt – i dette beløb er der fratrukket den allerede tilkendte erstatning på 41.225 kr.

Påstandsbeløbet fordeles således:

- 195.500 kr, for den varetægtsfængsling der fandt sted ifbm dom nr. 1
- 29.750 for de 70 dage hvor der allerede er sket strafafkortning + 50 %, således at der er sket strafafkortning fsva 106 dage. De 29.750 er yderligere 50 % erstatning for de 70 dage.
- 41.225 som vedrører de sidste 97 dage, hvor der jo allerede er tilkendt 41.225.

Anklagemyndigheden har påstået frifindelse under henvisning til begrundelsen anført i Statsadvokatens afgørelse af 18. marts 2021, som tiltrådt af Rigsadvokaten ved afgørelse af 31. oktober 2021.

Der er ikke ydet eller krævet erstatning for den del af fængslingsperioden, hvor fængslingsgrundlaget alene var straffelovens *) ~~§ 291~~ § 191.

Rettenns begrundelse og afgørelse

Retten finder ikke, at der foreligger sådanne særlige omstændigheder, der kunne begrunde at der gives erstatning for den del af varetægtsfængslingen, hvor der både er sket fængsling som mistænkt for overtrædelse af straffelovens *) ~~§ 291~~ § 191 og forsøg på manddrab. I den forbindelse bemærkes, at der er sket strafafkortning for varetægtsfængslingen.

For så vidt angår den periode, hvor der alene er varetægtsfængslet for forsøg på manddrab, bør der ydes en erstatning, selv om der er sket strafafkortning som beskrevet i Statsadvokatens afgørelse. Anklagemyndigheden har anerkendt dette synspunkt og har ydet en skønsmæssig erstatning på 41.225 kr.

For så vidt angår den del af fængslingen, hvor der er sket strafafkortning i medfør af straffuldbyrdelseslovens § 18, stk. 2, har anklagemyndigheden henvist til, at straffuldbyrdelseslovens § 18, stk. 4 er til hinder for, at der ydes erstatning. Det er retten opfattelse, at denne bestemmelse ikke er beregnet for et tilfælde hvor man som udgangspunkt kunne overveje en højere erstatning end "plus 50 procent", og derfor er bestemmelsen ikke i sig selv til hinder for, at der eventuelt tilkendes yderligere erstatning.

Retten finder efter en samlet vurdering, at erstatningen i medfør af retsplejelovens § 1018 a, stk. 1, for hele den periode, hvor der alene er sket varetægtsfængsling for forsøg på manddrab, skønsmæssigt kan forhøjes med 25.000 kr., og der gives derfor dom som anført neden for.

Det fremgår af sagens akter, at kravet er fremsat den 23. marts 2020.

Thi kendes for ret:

Anklagemyndigheden skal inden 14 dage betale 25.000 kr. med sædvanlig procesrente efter renteloven fra den 23. marts 2020.

Statskassen skal betale sagens omkostninger.

Birgit Bjerring Andersen
kst.

/smj

**) berigtiget i medfør af retsplejelovens § 221, stk. 1*

Birgit Bjerring Andersen
kst. dommer

/nano

Udskriftens rigtighed bekræftes.
RETTEEN I NÆSTVED, den 8. juni 2023

Susanne Møller Jensen
kontorfuldmægtig

**Udskrift af dombogen****D O M**

afsagt den 2. juni 2023

Rettens nr. 10-107/2022

Politiets nr. SAV-2021-3100101-387

Erstatningssøgende

E

mod

Anklagemyndigheden

Denne sag er behandlet uden domsmænd.

Tilkendegivelse af 16. december 2021 er modtaget den 16. december 2021

E var i tiden fra den 13. juni 2019 kl. 10.53 til den 18. februar 2021 kl. 13.30 anholdt og varetægtsfængslet for overtrædelse af straffelovens § 191.

E blev ved dom af 18. februar 2021 afsagt af Vestre Landsret frifundet for den rejste tiltale.

Ved brev af 25. februar 2021 fremsatte advokat Mette Grith Stage, på vegne af E, krav om erstatning, jf. retsplejelovens § 1018 a.

Statsadvokaten afviste den 7. juli 2021 kravet. Denne afgørelse blev påklaget, hvorefter Rigsadvokaten afviste kravet den 23. november 2021.

Påstande

E har principalt fremsat krav om erstatning på 652.850 kr. med tillæg af sædvanlig procesrente.

Erstatningskravet er opgjort således:

Erstatning for frihedsberøvelse:

2019, 1 døgn á 6.800 kr.	6.800 kr.
2019, 201 døgn á 850 kr.	170.850 kr.
2020, 366 døgn á 850 kr.	311.100 kr.
2021, 49 døgn á 900 kr.	44.100 kr.
I alt (617 døgn)	532.850 kr.

Erstatning for forlængelse af uddannelse:

Mistet uddannelsestid: juni 2019- december 2021: 2 år á 60.000 kr.

Ialt 120.000 kr.

E har subsidært fremsat krav om erstatning på 222.450 kr. med tillæg af sædvanlig procesrente.

Erstatningskravet er opgjort således:

Erstatning for frihedsberøvelse:

2020, 1 døgn á 7.000 kr. 7.000 kr.

2020, 131 døgn á 850 kr. 111.350 kr.

2021, 49 døgn á 900 kr. 44.100 kr.

I alt (181 døgn) 162.450 kr.

Erstatning for forlængelse af uddannelse:

Mistet uddannelsestid: juni 2019- december 2021: 2 år á 60.000 kr.

Ialt 120.000 kr.

Anklagemyndigheden har påstået frifindelse for kravet på grund af egen skyld under henvisning til retsplejelovens § 1018 a, stk. 3. Anklagemyndigheden har ikke bestridt opgørelsen af kravet.

Anklagemyndigheden har endvidere nedlagt påstand om, at erstatningssøgende selv bærer de omkostninger, der er forbundet med sagens indbringelse for retten.

Sagens oplysninger

Det fremgår af sagen, at politiet den 11. maj 2019 foretog ransagning af en lejlighed beliggende Adresse I , Aarhus V. I lejligheden blev bl.a. fundet ca. 3,8 kg kokain. Lejligheden var ifølge lejekontrakten udlejet til Person I . Denne blev anholdt og fremstillet i grundlovsforhør. I forbindelse med afhøringen af Person I kom det frem, at han havde udlejet lejligheden til E eller dennes kæreste mod, at de betalte huslejen.

Den 13. juni 2019 blev E anholdt på Skole , hvor han var elev. Han blev sigtet for overtrædelse af straffelovens §191. Han forklarede til politiet bl.a. at han havde lejet lejligheden af Person I i februar måned for at være sammen med en pige. Han fik nøgle og chip til lejligheden af Person I . E blev den 14. juni 2019 fremstillet i grundlovsforhør, hvor han bekræftede sin forklaring til politiet, herunder at han skulle bruge lejligheden til at mødes med piger. Nærmere adspurgt om disse piger ønskede han ikke at svare på yderligere spørgsmål. E blev herefter varetægtsfængslet med følgende begrundelse:

"Ud fra fotomappen fra ransagningen af lejligheden på Adresse I, har der fundet salg af euforiserende stoffer sted som anført i sigtelsen.

Efter E's egen forklaring, lejede han lejligheden af Person I, men benyttede den kun i februar 2019, og betalte kun leje for denne måned. Sigtedes forklaring om formålet med at leje lejligheden fremstår vævende og utroværdig. Medsigtede Person I har forklaret, at lejemålet fortsatte i en længere periode, hvor han modtog husleje, herunder kontant betaling fra E, og det fremgår af udtræk fra Person I's telefon, at han den 30. april 2019 efterspurgte en nøgle fra E (bilag F-2-9, IX).

Person I har endvidere ved sin genafhøring den 22. maj 2019 (bilag C-2-3) forklaret, at sigtede Person 2 var med, da Person I indgik lejeaftalen med E, og at han gennemgik lejligheden på E's vegne, ligesom han foretog kontant betaling af en senere leje. Endvidere har vidnet Vidne I forklaret om at have set Person 2 sammen med en person, der ud fra sammenhængen må antages at være Person I, ved lejligheden efter den 15. april 2019 (bilag C-6-1).

Under disse omstændigheder finder retten, at der er begrundet mistanke om, at begge de sigtede har gjort sig skyldig i en overtrædelse af straffelovens § 191 som anført i sigtelsen.

Person 2 har ikke ønsket at udtale sig, og den af E afgivne forklaring er vurderet utroværdig. Herefter er der bestemte grunde til at antage at de sigtede på fri fod vil forsøge at vanskeliggøre forfølgningen i sagen, navnlig ved at samstemme forklaringer indbyrdes og med medgerningsmænd på fri fod, herunder leverandører. Fængslingsbetingelserne i retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3, er derfor opfyldt.
..."

Varetægtsfængslingen blev efterfølgende forlænget.

Den 20. februar 2020 blev Person 2 idømt fængsel i 5 år for bl.a. overtrædelse af straffelovens § 191 ved i forening med flere unavngivne personer i lejligheden beliggende på Adresse I at have været i besiddelse af 3721,5 gram kokain med henblik på videresalg. Under sagen, der blev behandlet som en tilståelsessag, forklarede Person 2, at han lejede lejligheden af Person I sammen med en kammerat, som han ikke vil sige hvem er. Formålet med at leje lejligheden var for dem begge at holde fester og opbevare stoffer for nogen.

Sagen mod E blev hovedforhandlet i byretten i august 2020. E afgav forklaring den 21. august 2021. Han forklarede bl.a., at det var Person2 og ikke ham, der lejede lejligheden. Han var ikke med ude at se på lejligheden, og han har aldrig haft en nøgle til lejligheden. Han formidlede kontakten og skrev nogle sms'er til Person1 på vegne af Person2. Det ikke var ham, der betalte huslejen. Når han afgav en anden forklaring i grundlovsforhøret skyldtes det, at han ikke ønskede at få problemer, f.eks. med Person2.

E blev ved dom af 3. september 2020 straffet med fængsel i 6 år for overtrædelse af straffelovens § 191. Af dommens konklusion fremgår følgende:

"Retten lægger efter bevisførelsen til grund, at tiltalte Person1 på et tidspunkt i januar 2019 kontaktede vidnet Vidne2, der tidligere har formidlet lejeaftaler for andre, fordi han ønskede at fremleje sin lejlighed på Adresse1 i en periode. Retten finder ikke grundlag for at tilsidesætte denne tiltaltes forklaring om, at han ønskede at leje lejligheden ud, fordi han havde det svært og savnede sin familie.

Det lægges videre til grund, at der via Vidne2 blev etableret kontakt mellem de tiltalte. Efter begge tiltaltes forklaringer lægges også til grund, at tiltalte E sagde til tiltalte Person1, at lejligheden skulle bruges som bolig for en kvinde.

Vedrørende tiltalte E :

Under hensyn til den hyppige sms-kommunikation omkring lejligheden, der fandt sted mellem de tiltalte i dagene op til nøgleoverdragelsen den 27. januar 2019 og også derefter, og hvorunder tiltalte E skrev til tiltalte Person1 på mange forskellige dage og tidspunkter, og under hensyn til indholdet af sms-beskederne, finder retten, at tiltalte E's forklaring om, at han alene eller i vidt omfang bare skrev, hvad vidnet Person2 dikterede til ham, må tilsidesættes som usandsynlig og utroværdig.

Det ligger efter bevisførelsen fast, at Person2 var til stede på Adresse1 den 27. januar 2019, da nøglen til lejemålet blev overdraget og den første husleje samt det aftalte depositum blev betalt. Retten finder det videre ved tiltalte Person1's forklaring herom bevist, at også tiltalte E var til stede denne dag, hvorved bemærkes, at tiltalte Person1's forklaring støttes af sms-korrespondancen mellem de tiltalte, herunder navnlig ved beskeden fra tiltalte E til tiltalte Person1 samme dag kl. 15.43 med ordlyden "er på vej bro", ligesom den støttes af den forklaring, som tiltalte E selv afgav til politiet den 13. juni 2019. Retten bemærker herved også, at tiltalte E's forklaring i retten om, at tiltalte Person1 i forbindelse med nøgleoverdragelsen må have forvekslet ham med vidnet Vidne3, ikke støttes

af den forklaring, vidnet har afgivet, ligesom en sådan forveksling må have formodningen imod sig under hensyn til, at begge tiltalte har forklaret, at de kendte hinanden i forvejen.

Efter den forklaring, der er afgivet herom af tiltalte ^{Person1}, lægger retten til grund, at han overgav nøglen til lejligheden til tiltalte ^E. Dette stemmer også med den forklaring, tiltalte ^E afgav til politiet den 13. juni 2019, og som han bekræftede i grundlovsforhøret den 14. juni 2019. I overensstemmelse med tiltalte ^{Person1's} forklaring lægges videre til grund, at ^{Person2} fik pengene til betaling af den første husleje og depositum af tiltalte ^E.

På den anførte baggrund finder retten det bevist, at tiltalte ^E i forening med ^{Person2} indgik aftalen med tiltalte ^{Person1} om leje af lejligheden.

Efter de forklaringer, der er afgivet af vidnerne ^{Vidne4} og ^{Vidne1}, lægger retten til grund, at der i tiden efter, at nøglen blev overdraget den 27. januar 2019, var meget stille fra den omhandlede lejlighed. På den baggrund lægger retten til grund, at lejligheden herefter ikke blev brugt til beboelse og heller ikke til at holde fester. Efter vidnet ^{Vidne5's} forklaring om, at han forud for den 13. maj 2019, hvor han blev anholdt i lejligheden, havde været der for at købe stoffer, og at han var blevet henvist dertil af nogle andre, lægges videre til grund, at der blev solgt narkotika fra lejligheden. På den baggrund, og i lyset af, at der i lejligheden den 11. maj 2019 blev fundet 3.721,5 gram kokain og 166,1 gram MDMA, og i øvrigt under hensyn til den stand, lejligheden efter vidnet på ^{Vidne6's} forklaring da blev fundet i, findes det bevist, at tiltalte ^E og ^{Person2} lejede lejligheden med henblik på, at den skulle bruges som narkolejlighed.

Under hensyn til, at det som anført lægges til grund, at tiltalte ^E fik udleveret nøglen til lejligheden, og til, at han også efter nøgleoverdragelsen, og senest den 5. maj 2019, stadig kommunikerede med tiltalte ^{Person1} omkring lejligheden, finder retten det bevist, at han fortsat havde rådighed over den, da den narkotika, der er omhandlet af forhold 1, blev fundet i den. Det findes derfor også bevist, at han - i forening med ^{Person2} og ^{Vidne5}, der begge har erkendt sig skyldige - var i besiddelse af denne narkotika.

Det er derfor bevist, at tiltalte ^E er skyldig i den rejste tiltale.
..."

^E ankede dommen. Han blev varetægtsfængslet efter dom på det hidtidige grundlag. Fængslingen blev efterfølgende forlænget.

Sagen blev hovedforhandlet i landsretten i februar 2021. Under hovedfor-

handlingen i landsretten afgav ^E forklaring. Af denne fremgår bl.a., at ^{Person2} sammen med ^{Vidne3} var ude at se på lejligheden.

Ved dom af 18. februar 2021 frifandt landsretten ^E. Af landsrettens begrundelse fremgår følgende:

"Af de grunde, som byretten har anført, tiltrædes det, at tiltalte havde en aktiv rolle i forbindelse med at leje den pågældende lejlighed og de efterfølgende betalinger af lejen. Efter bevisførelsen afvises det således, at det var ^{Vidne3}, som var sammen med ^{Person2}, da lejligheden blev besigtiget, og nøglen overdraget. Det tiltrædes herefter, at tiltalte sammen med ^{Person2} tog ud på adressen for at modtage nøglerne til lejligheden. Efter ^{Person1's} forklaring lægges det til grund, at alene ^{Person2} var inde og besigtige lejligheden.

Tiltalte har under hele sagen nægtet, at han efter forudgående aftale og fælles forståelse med flere medgerningsmænd var i besiddelse af narko i lejligheden. Der er ikke vidneforklaringer om, at tiltalte i løbet af foråret skulle have været i lejligheden, og der er ingen dna-spor efter tiltalte. Der er heller ikke teleoplysninger eller andre beviser, der knytter tiltalte til opbevaring og salg af narko i lejligheden.

Efter bevisførelsen lægges det til grund, at der ikke ved starten af indgåelsen af lejemålet var på tale, at lejligheden skulle anvendes til opbevaring og salg af narko. Det lægges videre til grund, herunder efter forklaringen af ^{Vidne1}, at der ikke var nogen særlig aktivitet i lejligheden i lange perioder i foråret 2019. Det kan herefter ikke udelukkes, at anvendelsen af lejemålet i løbet af foråret 2019 skiftede karakter, således at lejligheden først senere blev anvendt til narko.

Herefter, og uanset at tiltalte formidlede lejemålet, medvirkede ved betalingerne af lejen, og at han blev kontaktet af ^{Person1} i begyndelsen af 2019 med henblik på betaling af husleje, er det ikke bevist, at tiltalte måtte indse, at lejligheden blev anvendt til opbevaring af en større mængde narko. Tiltalte frifindes derfor.
..."

Tiltalte blev løsladt efter domsafsigelsen.

Ved brev af 25. februar 2021 fremsatte advokat Mette Grith Stage, på vegne af ^E, krav om erstatning, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 1.

Statsadvokaten afviste den 7. juli 2021 kravet.

Af afgørelsen fremgår bl.a. følgende:

"...

Begrundelsen for min afgørelse er, at din klient efter min opfattelse har udvist egen skyld og selv har givet anledning til det straffeprocessuelle indgreb i sagen i en sådan grad, at erstatning i det hele må nægtes.

Jeg har ved min afgørelse om, at nægte erstatning til din klient lagt vægt på, at din klient efter min opfattelse har haft en uforsigtig adfærd, idet din klient var formel lejer af lejligheden og betalte husleje, og på trods heraf lod øvrige personer have ukontrolleret adgang til lejemålet.

Jeg har ligeledes lagt vægt på, at din klient har forklaret, at da han hørte politiet havde fundet stoffer i lejligheden og Vidne⁵ var blevet taget, havde han ringet til flere personer i forbindelse med, at han blev indkaldt til afhøring, og herunder talt med dem om, havde der skulle ske, hvad der var på hans telefon og om han skulle slette noget af det.

Jeg har endvidere lagt vægt på, at din klient under sagen har afgivet divergerende forklaringer om, hvilket forhold han havde til den pågældende lejlighed, og på at din klient har tilbageholdt information om frem til hans tilståelse og om Vidne^{3's} tilknytning til lejligheden.

Jeg finder at din klient grundet sin tilknytning til lejligheden havde en særlig anledning til at rense sig for mistanke. Din klient undlod at rense sig for den mistanke som var rettet imod ham. Din klient tilbageholdt derimod oplysninger, gav usandfærdige og skiftende forklaringer, ligesom han forsøgte at samstemme sin forklaring med øvrige involverede.

På den baggrund finder jeg, at din klient har måtte påregne muligheden for at blive varetægtsfængslet i det skete omfang for nærmere at af-dække hans rolle i forbindelse med sagen.

Jeg finder således, at din klient både forud for og i forbindelse med straffeforfølgningen har udvist en sådan grad af egen skyld, at erstatning i det hele må nægtes.

..."

Afgørelsen blev påklaget ved brev af 19. juli 2021, idet det blev bestridt, at E havde udvist egen skyld. Rigsadvokaten afviste kravet den 23. november 2021. Af afgørelsen fremgår bl.a. følgende:

"...

Jeg er enig i statsadvokatens begrundelse for at nægte erstatning. Jeg kan derfor henvise til begrundelsen i statsadvokatens afgørelse.

Jeg skal dog i forhold til din anbringende om, varetægtsfængslingen af din klient i et særdeles væsentligt omfang var begrundet i forhold, som ikke angik din klients konkrete adfærd under sagen, supplerende be-

mærke følgende:

Din klient blev ved grundlovsforhør af 14. juni 2019 varetægtsfængslet ved Retten i Aarhus. Det fremgår af retsbogen fra grundlovsforhøret af 14. juni 2019, at byretten ved beslutningen om varetægtsfængslingen af din klient blandt andet udtalte:

"Ud fra fotomappen fra ransagningen af lejligheden på Adresse I, har der fundet salg af euforiserende stoffer sted som anført i sigtelsen.

Efter E's egen forklaring, lejede han lejligheden af Person1, men benyttede den kun i februar 2019, og betalte kun leje for denne måned. Sigtedes forklaring om formålet med at leje lejligheden fremstår vævende og utroværdig. Medsigtede Person1 har forklaret, at lejemålet fortsatte i en længere periode, hvor han modtog husleje, herunder kontant betaling fra E, og det fremgår af udtræk fra Person1's telefon, at han den 30. april 2019 efterspurgte en nøgle fra E (bilag F-2-9, IX).

Under disse omstændigheder finder retten, at der er begrundet mistanke om, at begge de sigtede har gjort sig skyldig i en overtrædelse af straffelovens § 191 som anført i sigtelsen."

Henset til, at din klient under grundlovsforhøret tilbageholdte informationer omkring Person2, som ellers ville kunne forklare diskrepansen mellem din klients forklaring og Person1's forklaring, er det min vurdering, at der er årsagssammenhæng mellem din klients adfærd og afgørelsen om varetægtsfængsling.

Det er således min vurdering, at varetægtsfængslingen var begrundet i din klients konkrete adfærd, ligesom din klient ved at tilbageholde oplysninger og i stedet afgive en usandfærdig forklaring på trods af hans tilknytning til lejligheden, har måttet påregne at blive varetægtsfængslet i sagen. Jeg kan derfor, med denne supplerende begrundelse, ikke imødekomme kravet om erstatning for frihedsberøvelse.
..."

Ved brev af 23. november 2021 anmodede forsvareren om, at afgørelsen blev indbragt for retten, hvilket skete ved tilkendegivelse af 16. december 2021. Sagen er hovedforhandlet den 26. maj 2023.

Forklaringer

E har forklaret, at han ikke tænkte videre over det, da han formidlede lejligheden. Han kendte Person2, og denne var ikke en del af et kriminel miljø. Han vidste, at Person2 havde haft en anden lejlighed, hvor han mødtes

med damer, og han forventede at den nye lejlighed skulle benyttes til det samme. Han havde i forhold til ^{Person1} stået inde for ^{Person2}, og derfor kontaktede ^{Person1} ham, da der skulle betales husleje mv. Han sagde til ^{Person2}, at denne skulle kontakte ^{Person1}, da det irriterede ham at blive kontaktet hele tiden.

Han hørte, at ^{Person1} var blevet anholdt på grund af fund af stoffer i lejligheden. Det gjorde ham nervøs og bange, og han begyndte at ringe og skrive rundt og spørge, hvordan han skulle forholde sig. Han havde jo formidlet lejligheden og kunne derfor sættes i forbindelse med den.

Han var under uddannelse som pædagog på ^{Skole}. Pludselig stod politiet på skolen og ville anholde ham. I forhold til hans medstuderende var det meget ubehageligt. Han blev taget med på stationen. Han var utilpas under afhøringen, og han havde fået at vide, at hans forsvarer havde travlt til at komme. Når han forklarede, at han selv skulle bruge lejligheden til at ses med piger, skyldes det, at han var bange. Han ville ikke stikke nogen. Han frygtede for sig selv og sin familie. Han vidste ikke, om ^{Person2} havde noget med det hele at gøre. Han tænkte ikke, at det ville forvirre politiet, at han sagde, at det var ham selv om ikke ^{Person2}, der skulle mødes med piger i lejligheden. Da ^{Person2} havde tilstået, kunne han fortælle sandheden. Det var en lettelse for ham. På dette tidspunkt var der kommet et anklageskrift, og han fik at vide af sin forsvarer, at det ikke ville gøre nogen forskel i forhold til spørgsmålet om varetægtsfængsling, at han afgav en ny forklaring til politiet.

Efter han blev frifundet og løsladt af landsretten, var han helt rundt på gulvet. Han havde angst og opholdt sig meget hjemme. Han er normalt social, men han havde det svært med at komme ud mellem andre mennesker. Han havde haft besøgs- og brevkontrol under varetægtsfængslingen, så han havde kun set sin familie 30 minutter om ugen. Efter løsladelsen flyttede han hjem til sine forældre, og der bor han fortsat. Han genoptog sin uddannelse til socialpædagog ved nytår. Han kunne ikke klare at starte umiddelbart efter løsladelsen. Det er hårdt for ham at være igang igen, og han kan ikke deltage i sociale arrangementer. Han har også vanskeligheder med at befinde sig i et klasselokale og må nogle gange gå ud. Han har for nylig fået et job ved siden af uddannelsen.

Rettens begrundelse og afgørelse.

E har været varetægtsfængslet og er efterfølgende blevet frifundet. Han har derfor krav på erstatning, med mindre han selv har givet anledning til varetægtsfængslingen.

Da E den 14. juni 2019 blev varetægtsfængslet, havde ^{Person1} forklaret, at han havde videreudlejet lejligheden på ^{Adresse1} til ham, og denne forklaring var bestyrket af en sms-korrespondance. E var bekendt hermed, samt med fundet af kokain i lejlige-

den. E havde således en særligt anledning til at forklare fuldstændigt og sandfærdigt om sin tilknytning til lejligheden for at rense sig for mistanke. Imidlertid valgte E at undlade at forklare om en yderligere medgerningsmand - Person2 og dennes rolle. Han valgte han også at forklare, at han mødtes med piger i lejligheden; men da han i lyset af, at vidner kun havde set ham med mænd ved lejligheden, blev udspurgt nærmere hertil, ønskede han pludselig ikke at svare på yderligere spørgsmål.

Ved at agere på denne måde, har E selv givet anledning til varetægtsfængslingen, hvorfor den principale påstand ikke tages til følge.

Ved hovedforhandlingen ved Retten i Aarhus afgav E en ændret forklaring, herunder om Person2 og dennes rolle. Den ændrede forklaring blev i al væsentlighed fastholdt i landsretten, der frifandt E. Fra den 21. august 2020, hvor E afgav sin ændrede forklaring i byretten, har han således ikke længere selv givet anledning til den fortsatte varetægtsfængsling, hvorfor den subsidiære påstand, herunder også vedrørende erstatning for forlængelse af uddannelse i 1 år, tages til følge.

Thi kendes for ret:

Anklagemyndigheden skal inden 14 dage betale 222.450 kr. til E med procesrenter fra den 25. februar 2021.

Statskassen skal betale sagens omkostninger.

Grith Rosleff

/maw

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Retten i Aarhus, den 2. juni 2023

Tina Lund Sørensen
kontorfuldmægtig

**Udskrift af dombogen****D O M**

afsagt den 12. december 2023 i sag

SS 4-18967/2022

Erstatningssøgende

E

Født oktober 1998

mod

Anklagemyndigheden

Sagens baggrund og parternes påstande

Denne sag er behandlet uden domsmænd.

Politidirektøren i København har ved tilkendegivelse af 18. august 2022 i medfør af retsplejelovens § 1018 f indbragt en sag for retten, hvor E har fremsat krav om erstatning i anledning af, at han i tiden fra den 26. september 2018 til den 17. december 2020 var anholdt og varetægtsfængslet som sigtet for overtrædelse af straffelovens § 237, jf. § 21, jf. § 81 a, stk. 2, og § 192 a, stk. 1, nr. 1, jf. stk. 3, jf. § 81 a, stk. 1.

E blev ved dom af 15. januar 2021 afsagt af Københavns Byret frifundet for den rejste tiltale.

E fremsatte den 1. februar 2021 krav om erstatning, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 1.

Erstatningskravet er opgjort således:

1. døgn	6.700
kr.	
813 døgn á 850 kr.	691.050 kr.
Erstatningen påstås forhøjet med 100 pct.	<u>697.750 kr.</u>
I alt	<u>1.395.500 kr.</u>

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om frifindelse, sådan at der ikke tillægges E erstatning, subsidiært at erstatningen skal ned-sættes, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 3.

For det tilfælde, at retten finder, at E har krav på erstatning,

har anklagemyndigheden påstået beløbet opgjort sådan:

1. døgn	6.700
kr.	
813 døgn á 850 kr.	691.050
kr.	
	697.750
kr.	
26. september 2018 - 11. april 2019 som fængslet for drabsforsøg	
198 påbegyndte døgn á 850 kr.	<u>168.300</u>
kr.	
I alt	<u>866.050</u>
kr.	

Parterne har været enige om, at erstatningskravet skal forrentes fra den 1. februar 2021.

Oplysningerne i sagen

Der er dokumenteret afgørelse af 22. marts 2022 fra Statsadvokaten i København stilet til E's advokat, hvoraf blandt andet fremgår:

"...

Det fremsatte erstatningskrav

Ved e-mail af 1. februar 2021 til Københavns Politi har du fremsat krav for uberettiget frihedsberøvelse. Du har ikke nærmere opgjort kravet, men anført, at kravet bør forhøjes med 100%, idet E den 26. september 2018 blev varetægtsfængslet som sigtet for bl.a. forsøg på manddrab, jf. straffelovens § 237, jf. § 21. Du finder ikke, at den omstændighed, at der alene rejses tiltale mod din klient for overtrædelse af straffelovens § 192 a skal føre til et andet resultat, idet der formelt set ikke er sket påtaleopgivelse vedrørende sigtelsen for manddrab.

Du har endvidere anført, at det bør indgå i afvejningen, om erstatningen bør forhøjes, at E har været tiltalt i en sag med stor pressebevågenhed, trods han alene er tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 192 a, og at han tillige har været sigtet for straffelovens § 81 a under hele sagen.

...

Vedrørende frihedsberøvelsen

E har været frihedsberøvet fra den 26. september 2018 kl. 01.54 til den 17. december 2020, sigtet for bl.a. overtrædelse af straffelovens § 237, jf. § 21, jf. § 81 a, stk. 2 og § 192 a, stk. 1, nr. 1, jf. stk. 3, jf. § 81 a, stk. 1.

Frihedsberøvelsen varede således 813 påbegyndte døgn.

Grundlaget for frihedsberøvelsen har været følgende:

Ved Københavns Byrets kendelse af 26. september 2018 (grundlovsforhøret) blev E i forening med Person1, Person2, Person3, Person4, Person5, Person6, Person7, Person8, Person9 og Person10 sigtet for overtrædelse af straffelovens § 237, jf. § 21, jf. § 81 a, stk. 2 og § 192 a, stk. 1, nr. 1, jf. stk. 3, jf. § 81 a og § 288, stk. 1, nr. 1 (forhold 1, litra a-g).

Københavns Byret fandt, at der var begrundet mistanke om, at E i forening med de 10 medsigtede var skyldig i de rejste sigtelser. Mistankegrundlaget mod E byggede bl.a. på følgende oplysninger, der blev dokumenteret under retsmødet:

Den 7. september 2018 (forhold 1, Litra a) blev ejeren af en beige Mini Cooper med reg.nr. ... frataget sin bil af to maskerede gerningsmænd ud for Vej1 i København K (resumerapport s. 5 og bilag 4 og 5).

Den 10. september 2018 (forhold 1, litra b) blev ejeren af en mørk BMW med reg.nr. ... tillige frataget sin bil ved Vej2 i København, idet BMW'en blev påkørt af en beige Mini Cooper, hvorefter to maskerede gerningsmænd fratog ejeren bilen, imens ejeren kontrollerede skaderne bagpå. Gerningsmændene fulgtes væk fra stedet med den beige Mini Cooper (resumerapport s. 4).

Den 15. september 2018 ved Vej3 i København N (forhold 1, litra c) affyrede en maskeret gerningsmand skud med en AK-47 riffel mod Person11, som efter politiets opfattelse formentlig har tilknytning til bandegrupperingen NNV. Gerningsmanden ankom og flygtede i en mørk BMW (resumerapport s. 6, bilag 8, A-1). Ved den efterfølgende sammenligning med BMW med reg.nr. ... sås der flere sammenfald, herunder udseende og type af fælge (bilag 9). BMW med reg.nr. ... blev den 20. september 2018 fundet ved Vej4 i Hellerup med en skarpladt pumpgun i bilens bagagerum. Pumpgun'en blev gjort uvirksomt, og der blev opsat videoovervågning i retningen mod bilen (resumerapport s. 7 og bilag 7A). BMW'en blev den efterfølgende dag afhentet af to mænd, som først hentede våbnet i bagagerummet og derefter medbagte dette i kabinen, hvorefter de forlod stedet. De to mænd var ankommet til stedet i en grå personbil, formentlig af mærket VW Polo (bilag 10). Den ene af de to mænd var iført en sweatshirt med tryk på brystet svarende til en sweatshirt, som Person12 var iført den 22. september 2018, da han blev standset i en bil sammen med Person12, Person9 og Person13 (resumerapport s. 8 og bilag 11). Person3 og de øvrige i bilen har efter politiets opfattelse alle tilknytning til bandegrupperingen Brothas.

Den 19. september 2018 (forhold 1, litra d) blev der fra den ovenfor nævnte beige Mini Cooper med reg.nr. ... affyret adskillige skud mod en gruppe af personer ved Vej5 i København N, hvorved Person7

blev ramt i maven. Person7 har efter politiets opfattelse tilknytning til bandegrupperingen NNV. Mini Cooper'en blev fundet ved Vej6 i København N, og i samme område samt på flugtruten fandt politiet bl.a. en AK-47 riffel, et sæt arbejdshandsker og en halsedisse med bandegrupperingen Brothas' logo på (resumerapport s. 8, bilag A-1 -1). Ved den efterfølgende undersøgelse af handskerne fandtes DNA, der taler for at stamme fra Person14 og Person2 (bilag 13), som begge efter politiets opfattelse har tilknytning til Brothas.

Den 21. september 2018 (forhold 1, litra f) blev der ved Vej7 i København N affyret flere skud mod Person15, som efter politiets opfattelse har tilknytning til NNV. Et vidne så efterfølgende to mistænkelige personer forlade området nær gerningsstedet i en mørk VW Polo med reg. nr. ..., som Person9 er registeret som primær bruger af. Den 24. september 2018 har en person, der oplyste at være Person9, endvidere henvendt sig til Firma i forbindelse med et færdsuheld med VW Polo med reg.nr. ... (bilag 1-15, E-1-4 og G-1-3).

Den 25. september 2018 ca. kl. 22.35 (forhold 1, litra g) blev der på Vej8 i København fra en mørk Mercedes AMG med tyske nummerplader affyret flere skud mod Person16 og Person17. Den mørke Mercedes blev efterfølgende fundet ud for Adresse1 i København (resumerapport s. 14).

I forbindelse med en anden verserende efterforskning foretog politiet observation mod en Seat Leon med reg.nr. ..., som tidligere er observeret ved et sommerhus på Adresse2 i Rødby. Politiet havde i perioden op til den 25. september 2018 konstateret flere personbiler, som var registeret til personer med tilknytning til Brothas, ved sommerhuset i Rødvig, herunder ovennævnte Seat.

Den 25. september 2018 sås Seat'en og bl.a. personerne Person5, Person10, Person3 ved sommerhuset. Person5 og to øvrige satte sig ind i Seat'en ca. kl. 19.20 og kørte mod København, hvor de gjorde stop i Kirke Hyllinge og senere ved Klausdalsbrovej 191 kl. 21.39. Cirka 12 minutter efter skyderiet på Vej8 (forhold 1, litra g) kørte Seat'en fra Klausdalsbrovej til Adresse1, hvor den gjorde stop nær nr. 39. Seat'en kørte efterfølgende direkte til sommerhuset ved Adresse2 i Rødvig (bilag G-19).

Idet Seat'en inden kørslen til sommerhuset i Rødvig havde befundet sig nær det område, hvor gerningsbilen til skyderiet på Vej8 blev fundet, foretog politiet den 26. september 2018 ca. kl. 01.45 anholdelse af de sigtede, herunder E, der alle befandt sig i sommerhuset i Rødvig. Flere af de sigtede har efter politiets opfattelse tilknytning til bandegrupperingen Brothas.

Ved politiets henvendelse på stedet konstateres det, at der pludseligt kom røg op at sommerhusets skorsten. Politiet konstaterede efterfølgende, at der i pillefyrets brandkammer lå genstande, som var forsøgt afbrændt, herunder handsker (resumerapport s. 14-15 og bilag 17, G-20, G-20-1 og G-21-1). Ved visitation at ^E blev han endvidere fundet i besiddelse af bilnøglen til den i forhold 1, litra b, c og e nævnte BMW reg.nr. ... (resumerapport s. 15).

De ovennævnte episoder udspringer efter politiets opfattelse af en intern konflikt i bandegrupperingen Brothas, der ledes af ^{Person5} og holdt til i Ishøj/Hundige-området, og en fraktion af Brothas kaldet NNV, der ledes af ^{Person18}, og som holdt til i området ved Mjølnerparken på Nørrebro i København (resumerapport s. 1).

Det fremgår at byrettens kendelse, at det på det foreliggende grundlag lægges til grund, at hovedparten af de anholdte i sommerhuset i Rødvig har fast tilknytning til Brothas, som på tidspunktet var i en væbnet konflikt, at Seat'en med reg.nr. ..., som benyttes af ^{Person5}, og i hvilken han umiddelbart efter skudepisoden i forhold 1, litra g befandt sig, kørte fra ^{Adresse1} tæt på det sted, hvor gerningsbilen til skyderiet var efterladt og direkte til sommerhuset i Rødvig, og at flere af personerne i sommerhuset kan sættes i forbindelse med ovennævnte episoder, herunder ^E, der blev fundet i besiddelse af bilnøglen til den i forhold 1, litra b og c nævnte personbil, ^{Person2}, hvis DNA taler for at være på de handsker, der blev benyttet til det i forhold 1 d nævnte skyderi samt ^{Person3} og ^{Person9}, som medvirkede til det i forhold 1 e beskrevne vedrørende bl.a. flytningen af en pumpgun.

Grundlaget for frihedsberøvelsen blev den 18. december 2018 udvidet, idet ^E blev sigtet for et yderligere forhold vedrørende overtrædelse af straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, jf. stk. 3, jf. § 81 a, stk. 1 (forhold 24). Mistankegrundlaget mod ^E byggede bl.a. på følgende oplysninger, der blev dokumenteret under retsmødet:

Den 28. september 2018 fandt politiet en stofpose med skriften "Kaufmann" i et buskads indeholdende en maskinpistol afmærket MAC 10 og revolver afmærket Colt, begge med dertilhørende ammunition, ved ^{Adresse3} i Ishøj. På stofposen blev der fundet DNA, der talte for at hidrøre fra ^E (bilag 24 A-1-1 og 24 B-2-4). Politiet havde forud herfor den 19.-20. september 2018 truffet flere personer med tilknytning til Brothas ved ^{Adresse3} i Ishøj, bl.a. ^{Person5}, ^{Person7}, ^{Person13} og ^{Person9}.

På denne baggrund fandt retten, at der var begrundet mistanke om, at ^E tillige er skyldig i sigtelsen vedrørende straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, jf. stk. 3, jf. § 81 a, stk. 1. Det bemærkes, at det af rettens kendelse

fremgår, at E's fingeraftryk blev fundet på stofposen. Der er rettelig tale om DNA, der med den højeste sandsynlighed taler for at hidrøre fra E

Ved anklageskrift af 4. april 2019 (revideret den 23. oktober 2019) blev E tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, jf. stk. 3, jf. § 81 a, stk. 1 (anklageskriftets forhold 10) ved i forening med Person12 og [REDACTED], som medlemmer af og tilknyttet bandegrupperingen Brothas og med baggrund i en væbnet konflikt at have været i besiddelse af en maskinpistol af mærket MAC og en revolver af mærket Colt. Tiltalen relaterer sig til den sigtelse, som grundlaget for frihedsberøvelsen blev udvidet med den 18. december 2018 (forhold 24).

Den 11. april 2019 blev varetægtsfængslingen af E forlænget frem til dom. Det fremgår af kendelsen, at grundlaget for fristforlængelsen bl.a. var sigtelsens, nu tiltalens, indhold. Det fremgår endvidere, at der i kendelsen specifikt tages stilling til, hvorvidt fortsat varetægtsfængsling vil være i overensstemmelse med retsplejelovens § 768 a, stk. 1, nr. 2 i det tilfælde, hvor sigtelsen vedrører anklageskriftets forhold 10 om overtrædelse af straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, jf. § 81 a, stk. 1. E kærede byrettens kendelse. Østre Landsret har den 3. juli 2021 stadfæstet byrettens kendelse. Det må således lægges til grund, at fængslingsgrundlaget herefter alene relaterer sig til sigtelsen, nu tiltalen, for overtrædelse af straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, jf. § 81 a, stk. 1 (anklageskriftets forhold 10).

Det betyder, at såfremt der skulle ydes erstatning, er det alene perioden fra den 26. september 2018 til den 11. april 2019, at der skulle ydes et tillæg på 100 % for sigtelsen vedrørende forsøg på manddrab, idet E herefter ikke længere ses at være frihedsberøvet for sigtelsen vedrørende forsøg på manddrab, men alene sigtelsen (nu tiltalen) for overtrædelse af straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, jf. stk. 3, jf. § 81 a, stk. 1 (forhold 10). Der henvises herved til U2019.537V og TfK2016.1333/2V.

Ved Københavns Byrets skyldkendelse af 17. december 2020 blev E frifundet for tiltalen og løsladt. Det fremgår bl.a. af byrettens skyldkendelse, at uagtet E's DNA blev fundet på stofposen, hvori der lå våben, så fandt retten ikke, at E har haft en sådan tilknytning til Brothas og konflikten med NNV, at han må have haft viden om og accepteret, at der lå våben i "Kaufmann" posen. Byretten afsagde den 15. januar 2021 dom i sagen vedrørende E.

...

Begrundelse for nægtelse af erstatningskravet vedrørende frihedsberøvelsen

Begrundelsen for min afgørelse er, at din klient efter min opfattelse har udvist egen skyld og selv har givet anledning til det straffeprocessuelle indgreb i sagen i en sådan grad, at erstatning i det hele må nægtes.

Jeg har ved min afgørelse om at nægte ^E erstatning især lagt vægt på, at anholdelsen af ^E den 26. september 2018 fandt sted i et sommerhus i Rødvig, hvor 10 andre personer også befandt sig. Københavns Byret har i grundlovsforhøret den 26. september 2018 lagt til grund, at hovedparten af de anholdte havde tilknytning til bandegrupperingen Brothas, hvilket tillige lægges til grund i forbindelse Københavns Byret dom af 5. februar 2021.

Anholdelsen blev foretaget efter en periode med hyppige skyderier og overfald i området omkring København og Københavns Vestegn, og ifølge politiets efterforskning var der en igangværende væbnet bandekonflikt mellem bandegrupperingen Brothas og en fraktion kaldet NNV. Det var kendt blandt personer med tilknytning til Brothas, men også almen viden, at Brothas var involveret i en voldelig konflikt på tidspunktet, se f.eks. Ekstrabladets netavis den 21. september 2018, hvor følgende anføres i en artikel om skyderi i Guldbergsgade på Nørrebro: *“Der er for tiden indført visitationszone i et afgrænset område på netop Nørrebro som følge af flere sammenstød mellem kriminelle, hvor skydevåben har været anvendt. Det er ottende skudepisode i og omkring København den seneste uge. Politidirektøren i København, Anne Tønnes, oplyste tidligere på ugen, at de mange skyderier skyldes, at en bande er splittet op. Det skulle ifølge flere medier dreje sig om banden Brothas.”*

Københavns Byret har i grundlovsforhøret lagt til grund, at der i perioden op til anholdelsen var en igangværende konflikt mellem Brothas og NNV. Dette lægges tillige til grund i sagens dom af 5. februar 2021, hvor flere af de anholdte fra sommerhuset i Rødvig findes skyldig i kriminalitet begået i den verserende bandekonflikt.

Sommerhuset i Rødvig, hvor ^E blev anholdt, havde i perioden frem til anholdelsen været overvåget af Københavns Politi, og det blev i den forbindelse konstateret, at flere personer med tilknytning til Brothas opholdt sig i sommerhuset under konflikten. Sommerhuset lå langt væk fra både Brothas' erfaringsmæssige tilholdssteder og det/de områder, hvor konflikten fandt sted. Det er således nærliggende at mistænke sommerhuset som et sted, hvor personer med tilknytning til Brothas havde søgt tilflugt under konflikten.

Henset til, at hovedparten af de anholdte i sommerhuset den 26. september 2018 havde tilknytning til Brothas, kan ^E ikke have været uvidende om de forsamledes tilknytning til bandegrupperingen. Flere af de tilstedeværende er endvidere efterfølgende i byretten fundet skyldige i bl.a. forsøg på manddrab og besiddelse af våben under særligt skærpende omstændigheder som led i bandekonflikten (bl.a. sagens forhold 11, 15, 19 og 20) herunder ved anvendelse af den BMW reg.nr. ..., som ^E var i besiddelse af bilnøglen til ved sin anholdelse (sagens forhold 15).

E's tilstedeværelse i sommerhuset skal endvidere sammenholdes med, at hans DNA blev fundet på en stofpose med påskriften "Kaufmann", som den 28. september blev fundet på Adresse³ i Ishøj, hvori der lå en maskinpistol af mærket MAC og en revolver af værket Glock. Posen lå i samme området som Adresse³ i Ishøj, hvor flere personer med tilknytning til Brothas - herunder flere fra sommerhuset i Rødby - den 19.-20. september 2018 var truffet af politiet.

Ved at tage ophold i sommerhuset i Rødvig samt at have besiddet en bilnøgle til BMW reg.nr. ..., har E objektivt set udvist en mistankepådragende adfærd forud for strafforfølgningens påbegyndelse. Det tillægges bl.a. betydning, at der i sommerhuset i Rødvig blev truffet mange personer med tilknytning til banden Brothas, der på tidspunktet for opholdet var i en voldelig konflikt med fraktionen af Brothas kaldet NNV, at der blandt de tilstedeværende befandt sig gerningsmænd til flere af de forudgående skudepisoder, at sommerhuset må antages at være brugt som tilflugtssted for personer med tilknytning til Brothas, og at E var i besiddelse af nøglen til en BMW, som kan knyttes til episoder under bandekonflikten.

E må på baggrund af det ovennævnte have indset, at han under de givne omstændigheder ved at opholde sig i sommerhuset i Rødvig samt besidde bilnøglen til BMW med reg.nr. ... kunne blive mistænkt for at deltage i den voldelige konflikt, og dermed udsat for straffeprocessuelle indgreb, herunder frihedsberøvelse i det skete omfang.

Det fremgår af Københavns Byrets kendelse fra grundlovsforhøret, at mistankegrundlaget, der førte til fængslingen af E, navnlig skyldes E's tilstedeværelse i sommerhuset i Rødvig sammen med personer med tilknytning til Brothas og disses tilknytning til episoder under den verserende konflikt samt at E var i besiddelse af bilnøglen til BMW med reg.nr. Det kan således lægges til grund, at der har været årsagssammenhæng mellem E's adfærd og afgørelsen om varetægts-fængsling.

Ved grundlovsforhøret den 26. september 2018 ønskede E endvidere ikke at afgive forklaring. Det samme gjorde sig gældende under de efterfølgende fristforlængelser, herunder retsmødet den 18. december 2018, hvor grundlaget for varetægtsfængslingen blev udvidet.

Jeg finder derfor tillige, at E har udvist mistankepådragende adfærd efter strafforfølgningens iværksættelse ved ikke at have forsøgt at rense sig for mistanke, selv om han havde en særlig anledning hertil, navnlig grundet hans ophold i sommerhuset. Det samme gælder vedrørende fundet af DNA på stofposen, hvori der blev fundet våben.

Det udgør som udgangspunkt ikke egen skyld, at den sigtede nægter at udtale sig, men det kan tillægges betydning, såfremt omstændighederne giver den pågældende en særlig anledning til at søge at rense sig for mistanke, jf.

U.1995.426H, TfK.2007.254V, U.2016.3144Ø, U.2017.1354.Ø og TfK.2018.302V.

E har til retsbog den 16. januar 2020 bl.a. forklaret, at han ikke er medlem af Brothas. Han ønskede ikke at afgive forklaring om, hvorvidt hans kammerater er medlem heraf. Han forklarede endvidere, at han alene kom på Adresse3 i Ishøj for at besøge sin kammerat Person1, efter han var blevet overfaldet - ikke for at være sammen med andre personer. Han vidste ikke, hvorfor Person1 var blevet overfaldet. I forhold til stofposen med påskriften "Kaufmann" har E bl.a. forklaret, at han købte sit tøj i "Kaufmann", og at han havde mange tilsvarende poser samt, at han kunne have glemt posen et sted

Som ovenfor anført fremgår det af byrettens skyldkendelse af 17. december 2020 bl.a., at uagtet E's DNA blev fundet på stofposen, så fandt retten ikke, at E har haft en sådan tilknytning til Brothas og konflikten med NNV, at han må have haft viden om og accepteret, at der lå våben i "Kaufmann" posen. På denne baggrund finder jeg, at der er årsagssammenhæng mellem bl.a. E's forklaring og byrettens frifindelse. Jeg finder således, at E har haft en særlig anledning til at rense sig for mistanke allerede ved strafforfølgningens begyndelse, hvorfor han ved undladelse heraf tillige har udvist egen skyld.

Henset til karakteren af sigtelsen, der vedrører alvorlig personfarlig kriminalitet begået af flere i forening i en væbnet bandekonflikt, finder jeg endvidere, at E måtte kunne påregne at blive udsat for straffeprocessuelle indgreb, herunder frihedsberøvelse, i det skete omfang. Den omstændighed, at der alene rejses tiltale mod E's for et forhold overtrædelse af straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, jf. § 81 a, stk. 1 (sagens forhold 10), og at der først den 4. august 2021 formelt set sker påtaleopgivelse for de forhold, der ikke rejses tiltale for, kan ikke føre til et andet resultat.

Det bemærkes afslutningsvist, at den omstændighed, at tidsplanen - og dermed frihedsberøvelsen - i sagen mod E og de øvrige tiltalte blev forlænget på grund af Covid-19-restriktioner, ikke kan føre til et andet resultat. Begrundelsen herfor er, at udsættelse var en del af normalbilledet for alle tilsvarende straffesager på det pågældende tidspunkt, og inden for det påregnelige, idet straffesager, navnlig straffesager med mange aktører, som så mange andre forhold i samfundet blev påvirket af restriktioner, som blev iværksat af myndighederne for at modvirke den globale epidemi. Fængslingsgrundlaget for E blev endvidere løbende forlænget, hvorfor grundlaget for varetægtsfængslingen under sagen var til stede. Jeg kan endvidere henvise til Københavns Byrets seneste kendelse af 3. juni 2020, hvor E ses at være indforstået med varetægtsfængsling indtil dom.

Af disse grunde jeg kan ikke meddele E erstatning.
..."

Rigsadvokaten har den 17. maj 2022 meddelt afslag på erstatning for frihedsberøvelsen og oplyst, at han er enig i statsadvokatens begrundelse for afgørelsen.

Under hovedforhandlingen har anklagemyndigheden alene gjort gældende, at E's adfærd forud for anholdelsen begrundet, at han ikke skal have erstatning for frihedsberøvelsen, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 3.

Sagen har været behandlet sammen med ... , Person7
mod Anklagemyndigheden, og ... , Person19
mod Anklagemyndigheden.

Rettens begrundelse og afgørelse

E blev den 26. september 2018 anholdt og varetægtsfængslet som sigtet for drabsforsøg. Retten fandt, at der var begrundet mistanke mod E, fordi han ved anholdelsen befandt sig i et sommerhus i Rødvig, hvor flere personer, som kunne sættes i forbindelse med en væbnet, banderelateret konflikt, befandt sig. E var ved anholdelsen i besiddelse af nøglen til en bil, som var benyttet i forbindelse med en skudepisode den 15. september 2018.

Den 18. december 2018 blev fængslingsgrundlaget udvidet til at omfatte straffelovens § 192 a, jf. § 81 a, stk. 1. Retten fandt, at der var begrundet mistanke om, at E i perioden fra den 7. september 2018 til den 28. september 2018 i forening med flere medlemmer af grupperingen Brothas havde været i besiddelse af to skydevåben, som den 28. september 2018 blev fundet i en pose påtrykt Kaufmann i et budskads for enden af Adresse3 i Ishøj. Dna fra E var fundet på posen.

Ved anklageskrift af 4. april 2019 blev E alene tiltalt for forholdet vedrørende overtrædelse af straffelovens § 192 a, jf. § 81 a, stk. 1. Ifølge anklageskriftet angik forholdet perioden fra i hvert fald den 15. september 2018 til den 28. september 2018.

Ved kendelse af 11. april 2019 bemærkede retten, at grundlaget for rettens kendelse af 26. september 2018 fortsat fandtes at foreligge, jf. retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 2 og 3. I øvrigt angik kendelsen forholdet vedrørende straffelovens § 192 a.

Ved kendelse af 3. juli 2019 fandt Østre Landsret, at der var begrundet mistanke om, at E var skyldig i titalen. Det fremgår af kendelsen, at E den 20. september 2018 var til stede på adressen Adresse3 i Ishøj, hvor personer med tilknytning til Brothas angiveligt holdt til, at E havde forklaret til politiet, at han var kommet til stedet i en bil, som var omtalt i flere af sagens andre forhold, og

at E's dna var fundet på Kaufmann posen.

Af rettens afgørelse af skyldsspørgsmålet vedrørende E, jf. dommen af 15. januar 2021, fremgår, at E blev frifundet, uanset at der blev fundet spor af dna fra ham på Kaufmann posen, og at han havde været til stede inde i huset på Adresse3 i Ishøj ved politiets ankomst. Retten fandt det ikke bevist, at E havde en sådan tilknytning til konflikten mellem Brothas og NNV-grupperingen, at han måtte have viden om og accepteret, at der lå våben med ammunition i Kaufmann posen i budskadset.

E har som udgangspunkt krav på erstatning for frihedsberøvelsen, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 1. Spørgsmålet er herefter, om erstatningen skal nedsættes eller nægtes som følge af, at E selv har givet anledning til frihedsberøvelsen, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 3.

Efter bevisresultatet i dommen af 15. januar 2021 lægger retten til grund, at E ikke havde en sådan tilknytning til konflikten, at han havde viden om og accepteret, at der lå våben med ammunition i Kaufmann posen.

Adfærden, som dannede grundlaget for varetægtsfængslingen var i øvrigt, at E var til stede på adressen Adresse2 i Rødvig den 26. september 2018, hvor han blev fundet i besiddelse af en bilnøgle til en bil, der den 15. september 2018 var benyttet i forbindelse med en skudepisode, og at han var til stede på adressen Adresse3 i Ishøj den 20. september 2018, hvortil han var kommet til stede i en bil, som var omtalt i flere af sagens andre forhold.

På denne baggrund finder retten ikke, at E havde en sådan mistankepådragende adfærd, at han måtte påregne langvarig vareægtsfængsling som sket.

Retten finder herefter, at der ikke foreligger en sådan grad af egen skyld, at erstatning for varetægtsfængslingen skal nægtes eller nedsættes.

Med hensyn til beregningen af erstatningen bemærker retten, at E var varetægtsfængslet som sigtet for drabsforsøg fra den 26. september 2018 til den 11. april 2019. Det forhold, at en passus i rettens kendelse af 11. april 2019 kunne forstås, sådan at E fortsat var vareægtsfængslet tillige for drabsforsøg, kan ikke føre til andet resultat. Retten har herved lagt vægt på, at det efter anklageskriftet af 4. april 2019 må have stået E, der havde en beskikket forsvarer, klart, at fængslingsgrundlaget efter den 11. april 2019 alene var forholdet vedrørende overtrædelse af straffelovens § 192 a.

Retten finder herefter, at erstatningen skal beregnes i overensstemmelse med

anklagemyndighedens påstand herom. Det forhold, at E i hele perioden fra den 26. september 2018 til den 17. december 2020 var vare-tægtsfængslet tillige med henvisning til straffelovens § 81 a, og at sigtelser for drabsforsøg først blev påtaleopgivet den 4. august 2021, kan ikke føre til en forhøjelse af erstatningen.

Sagsomkostninger

Retten har fastsat salæret til den for E beskikkede advokat med udgangspunkt i de vejledende takster for salærer til beskikkede forsvarere mv. Retten har herved taget hensyn til den tid, hvor advokaten har været til stede i retten. Salæret for hovedforhandlingen dækker sædvanlig forberedelse. Retten har ikke fundet grundlag for at tillægge advokaten yderligere salær for forberedelse af sagen. Retten har herved lagt vægt på, at advokaten har været beskikket forsvarer i straffesagen og dermed har haft indgående kendskab til sagen forud for erstatningssagens behandling.

Thi kendes for ret:

Statskassen skal til E betale 866.050 kr. kr. med tillæg af procesrente fra den 1. februar 2021, til betaling sker.

Det offentlige skal betale sagens omkostninger, herunder 30.415 kr. + moms i salær til den beskikkede advokat, advokat Torben Brøndum Rasmussen.

Kirsten Schmidt

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Københavns Byret, den 12. december 2023

Patricia Sabroe

kontorfuldmægtig

**Udskrift af dombogen****D O M**

afsagt den 12. december 2023 i sag

SS 4-19650/2022
Erstatningssøgende
E

cpr-nummer [redacted]
mod
Anklagemyndigheden

Sagens baggrund og parternes påstande

Denne sag er behandlet uden domsmænd.

Politidirektøren i København har ved tilkendegivelse af 18. august 2022 i medfør af retsplejelovens § 1018 f indbragt en sag for retten, hvor E har fremsat krav om erstatning i anledning af, at han i tiden fra den 26. september 2018 til den 22. august 2019 var anholdt og varetaget i fængslet som sigtet for overtrædelse af straffelovens § 237, jf. § 21, jf. § 81 a. Fængslingsgrundlaget blev senere udvidet.

E blev ved dom af 5. februar 2021 afsagt af Københavns Byret frifundet for den rejste tiltale.

E fremsatte den 22. februar 2021 krav om erstatning, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 1.

Erstatningskravet er opgjort således:

1. døgn	6.700
kr.	
330 døgn à 850 kr.	280.500 kr.
Erstatningen påstås forhøjet med 100 pct.	<u>287.200 kr.</u>
I alt	<u>574.400 kr.</u>

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om frifindelse, sådan at der ikke tillægges E erstatning, subsidiært at erstatningens skal nedsættes, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 3.

For det tilfælde, at retten finder, at E har krav på erstat-

**Udskrift af dombogen**

Adv. SA SAK-2021-3100101-464

D O M

afsagt den 12. december 2023 i sag

SS 4-19650/2022
Erstatningssøgende
E

Født november 1989

mod
Anklagemyndigheden**Sagens baggrund og parternes påstande**

Denne sag er behandlet uden domsmænd.

Politidirektøren i København har ved tilkendegivelse af 18. august 2022 i medfør af retsplejelovens § 1018 f indbragt en sag for retten, hvor E har fremsat krav om erstatning i anledning af, at han i tiden fra den 26. september 2018 til den 22. august 2019 var anholdt og varetaget i fængslet som sigtet for overtrædelse af straffelovens § 237, jf. § 21, jf. § 81 a. Fængslingsgrundlaget blev senere udvidet.

E blev ved dom af 5. februar 2021 afsagt af Københavns Byret frifundet for den rejste tiltale.

E fremsatte den 22. februar 2021 krav om erstatning, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 1.

Erstatningskravet er opgjort således:

1. døgn	6.700
kr.	
330 døgn á 850 kr.	280.500 kr.
Erstatningen påstås forhøjet med 100 pct.	<u>287.200 kr.</u>
I alt	<u>574.400 kr.</u>

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om frifindelse, sådan at der ikke tillægges E erstatning, subsidiært at erstatningens skal nedsættes, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 3.

For det tilfælde, at retten finder, at E har krav på erstat-

ning, har anklagemyndigheden påstået beløbet opgjort sådan:

1. døgn	6.700
kr.	
330 døgn á 850 kr.	280.500
kr.	
26. september 2018 - 11. april 2019 som fængslet for drabsforsøg	
198 påbegyndte døgn á 850 kr.	<u>168.300</u>
kr.	
I alt	<u>455.500</u>
kr.	

Parterne har været enige om, at erstatningskravet skal forrentes fra den 22. februar 2021.

Oplysningerne i sagen

Der er dokumenteret afgørelse fra Statsadvokaten i København af 22. marts 2022 stilet til E's advokat, hvoraf blandt andet fremgår:

"...

Det fremsatte erstatningskrav

Ved e-mail af 22. februar 2021 til Københavns Politi har du fremsat krav for uberettiget frihedsberøvelse. Du har ikke nærmere opgjort kravet men anført, at kravet bør forhøjes med 100 % grundet karakteren af tiltalen.

...

Sagsforløb

...

E har været frihedsberøvet fra den 26. september 2018 kl. 01.54 til den 22. august 2019, sigtet for bl.a. overtrædelse af straffelovens § 237, jf. § 21, jf. § 81 a, stk. 2.

E's frihedsberøvelse varede således 330 påbegyndte døgn.

Grundlaget for frihedsberøvelsen har været følgende:

Ved Københavns Byrets kendelse af 26. september 2018 (grundlovsforhøret) blev E i forening med Person1, Person2, Person3, Person4, Person5, Person6, Person7, Person8, Person9 og Person10 sigtet for overtrædelse af straffelovens § 237, jf. § 21, jf. § 81 a, stk. 2 og § 192 a, stk. 1, nr. 1, jf. stk. 3, jf. § 81 a og § 288, stk. 1, nr. 1 (forhold 1, litra a-g).

Københavns Byret fandt, at der var begrundet mistanke om, at E i forening med de 10 medsigtede var skyldig i de rejste sigtelser. Mistankegrundlaget mod E byggede bl.a. på følgende oplysninger, der blev do-

kumenteret under retsmødet:

Den 7. september 2018 (forhold 1, litra a) blev ejeren af en beige Mini Cooper med reg.nr. ... frataget sin bil af to maskerede gerningsmænd ud for Vej1 i København K (resumerapport s. 5 og bilag 4 og 5).

Den 10. september 2018 (forhold 1, litra b) blev ejeren af en mørk BMW med reg.nr. ... tillige frataget sin bil ved Vej2 i København, idet BMW'en blev påkørt af en beige Mini Cooper, hvorefter to maskerede gerningsmænd frtog ejeren bilen, imens ejeren kontrollerede skaderne bagpå. Gerningsmændene fulgtes væk fra stedet med den beige Mini Cooper (resumerapport s. 4).

Den 15. september 2018 ved Vej3 i København N (forhold 1, litra c) affyrede en maskeret gerningsmand skud med en AK-47 riffel mod Person11, som efter politiets opfattelse formentlig har tilknytning til bandegrupperingen NNV. Gerningsmanden ankom og flygtede i en mørk BMW (resumerapport s. 6, bilag 8, A-1). Ved den efterfølgende sammenligning med BMW med reg.nr. ... sås der flere sammenfald, herunder udseende og type af fælge (bilag 9). BMW med reg.nr. ... blev den 20. september 2018 fundet ved Vej4 i Hellerup med en skarpladt pumpgun i bilens bagagerum. Pumpgun'en blev gjort uvirksomt, og der blev opsat videoovervågning i retningen mod bilen (resumerapport s. 7 og bilag 7A). BMW'en blev den efterfølgende dag afhentet af to mænd, som først hentede våbnet i bagagerummet og derefter medbragte dette i kabinen, hvorefter de forlod stedet. De to mænd var ankommet til stedet i en grå personbil, formentlig af mærket VW Polo (bilag 10). Den ene af de to mænd var iført en sweatshirt med tryk på brystet svarende til en sweatshirt, som Person3 var iført den 22. september 2018, da han blev standset i en bil sammen med Person4, Person9 og Person12 (resumerapport s. 8 og bilag 11). Person3 og de øvrige i bilen har efter politiets opfattelse alle tilknytning til bandegrupperingen Brothas.

Den 19. september 2018 (forhold 1, litra d) blev der fra den ovenfor nævnte beige Mini Cooper med reg.nr. ... affyret adskillige skud mod en gruppe af personer ved Vej6 i København N, hvorved Person7 blev ramt i maven. Person7 har efter politiets opfattelse tilknytning til bandegrupperingen NNV. Mini Cooper'en blev fundet ved Banetvingen i København N, og i samme område samt på flugtruten fandt politiet bl.a. en AK-47 riffel, et sæt arbejdshandsker og en halsedisse med bandegrupperingen Brothas' logo på (resumerapport s. 8, bilag A-1-1). Ved den efterfølgende undersøgelse af handskerne fandtes DNA, der taler for at stamme fra Person13 og Person2 (bilag 13), som begge efter politiets opfattelse har tilknytning til Brothas.

Den 21. september 2018 (forhold 1, litra f) blev der ved Vej7 i København N affyret flere skud mod Person14,

som efter politiets opfattelse har tilknytning til NNV. Et vidne så efterfølgende to mistænkelige personer forlade området nær gerningsstedet i en mørk Polo med reg.nr. ..., som Person9 er registreret som primær bruger af. Den 24. september 2018 har en person, der oplyste at være Person9, endvidere henvendt sig til Firma i forbindelse med et færdsuheld med VW Polo med reg.nr. ... (bilag 1-15, E-1-4 og G-1-3).

Den 25. september 2018 ca. kl. 22.35 (forhold 1, litra g) blev der på Vej5 i København fra en mørk Mercedes AMG med tyske nummerplader affyret flere skud mod Person15 og Person16. Den mørke Mercedes blev efterfølgende fundet ud for Adresse1 i København (resumerapport s. 14).

I forbindelse med en anden verserende efterforskning foretog politiet observation mod en Seat Leon med reg.nr. ..., som tidligere er observeret ved et sommerhus på Adresse2 i Rødby. Politiet havde i perioden op til den 25. september 2018 konstateret flere personbiler, som var registreret til personer med tilknytning til Brothas, ved sommerhuset i Rødvig, herunder ovennævnte Seat.

Den 25. september 2018 sås Seat'en og bl.a. personerne Person5, Person10, Person3 ved sommerhuset. Person5 og to øvrige satte sig ind i Seat'en ca. kl. 19.20 og kørte mod København, hvor de gjorde stop i Kirke Hyllinge og senere ved Adresse3 kl. 21.39. Cirka 12 minutter efter skyderiet på Vej5 (forhold 1, litra g) kørte Seat'en fra Adresse3 til Adresse1, hvor den gjorde stop nær nr. 39. Seat'en kørte efterfølgende direkte til sommerhuset ved Adresse2 i Rødvig (bilag G-19).

Idet Seat'en inden kørslen til sommerhuset i Rødvig havde befundet sig nær det område, hvor gerningsbilen til skyderiet på Vej5 blev fundet, foretog politiet den 26. september 2018 ca. kl. 01.45 anholdelse af de sigtede, herunder E, der alle befandt sig i sommerhuset i Rødvig. Flere af de sigtede har efter politiets opfattelse tilknytning til bandegrupperingen Brothas.

Ved politiets henvendelse på stedet konstateres det, at der pludseligt kom røg op af sommerhusets skorsten. Politiet konstaterede efterfølgende, at der i pillefyrets brandkammer lå genstande, som var forsøgt afbrændt, herunder handsker (resumerapport s. 14-15 og bilag 17, G-20, G-20-1 og G-21-1).

De ovennævnte episoder udspringer efter politiets opfattelse af en intern konflikt i bandegrupperingen Brothas, der ledes af Person5 og holdt til i Ishøj/Hundige-området, og en fraktion af Brothas kaldet NNV, der ledes af Person17 holdt til i området ved Mjølnerparken på Nørrebro i København (resumerapport s. 1).

Det fremgår af byrettens kendelse, at det på det foreliggende grundlag lægges til grund, at hovedparten af de anholdte i sommerhuset i Rødvig har fast tilknytning til Brothas, som på tidspunktet var i en væbnet konflikt, at Seat'en med reg.nr. ..., som benyttes af Person5, og i hvilken han umiddelbart efter skudepisoden i forhold 1, litra g befandt sig, kørte fra Adresse1 tæt på det sted, hvor gerningsbilen til skyderiet var efterladt og direkte til sommerhuset i Rødvig, og at flere af personerne i sommerhuset kan sættes i forbindelse med ovennævnte episoder.

Grundlaget for frihedsberøvelsen blev den 18. december 2018 udvidet, idet E blev sigtet for et yderligere forhold vedrørende overtrædelse af straffelovens § 237, jf. § 21, jf. § 81 a, stk. 2 og § 192 a, stk. 1, nr. 1, jf. stk. 3, jf. § 81 a, stk. 1 (forhold 13). Forholdet vedrørte en episode den 17. september 2018 ca. kl. 20.50 på Café på Adresse4 i København S, hvor flere personer iført maskering og medbringende en skydevåbenlignende genstand gik ind på caféen og ledte efter kendte og ukendte personer fra Brothas NNV grupperingen.

Københavns Byret fandt ved kendelsen af 18. december 2018, at der var begrundet mistanke om, at E havde begået forholdet, dog således, at der alene forelå begrundet mistanke om forsøg på grov vold, jf. straffelovens § 245, jf. § 21, jf. § 81 a, stk. 2. Mistankegrundlaget mod E byggede bl.a. på følgende oplysninger, der blev dokumenteret under retsmødet:

Den 17. september 2018 ca. kl. 20.50 kørte fire personbiler af hhv. mærket Audi A6 reg.nr. ..., Seat Altea reg.nr. ..., Seat Leon reg.nr. ... og Polo reg.nr. ... i kortege ad bl.a. Amagerbrogade frem til Café, hvor de alle standsede foran caféen. Tre maskerede personer gik ind på caféen, hvor de bl.a. med en pistollignende genstand i hånden rettede henvendelse til flere af gæsterne. De forlod herefter stedet og satte sig ind i hhv. Seat reg.nr. ... og VW reg.nr. ..., der afventede foran caféen, hvorefter alle fire biler kørte derfra samtidig (bilag A-5, 3-2, G-1-4).

E har ved retsmødet den 16. oktober 2018 meddelt samtykke til undersøgelse af hans mobiltelefon med nr. Ved politiets gennemgang af teledata ses telefonen at have befundet sig nær gerningsstedet på gerningstidspunktet, ligesom den ses at følge de områder, som Seat Leon reg.nr. BK ... befandt sig ved i tidsrummet fra kl. 19.55 til kl. 22.25 (M-9-3-1-1/M-8-9-1).

Den 20. september 2018 opholdt E sig endvidere ved Adresse5 i Ishøj sammen med flere personer, der efter politiets opfattelse har tilknytning til Brothas, herunder bl.a. Person5 og Person9, som begge senere blev anholdt i sommerhuset i Rødvig (bilag 17-2).

På baggrund af teleoplysningerne om, at E's telefon befandt sig nær gerningsstedet på gerningstidspunktet samt gik på master i samme område, som Seat Leon reg.nr. ... befandt sig i under den omtalte kortage, fandt retten, at der var begrundet mistanke om, at E var skyldig i forsøg på grov vold, jf. straffelovens § 245, jf. § 21, jf. § 81 a, stk. 2 og § og overtrædelse af § 192 a, stk. 1, nr. 1, jf. stk. 3, jf. § 81 a, stk. 1

Ved anklageskrift af 4. april 2019 (revideret den 23. oktober 2019) blev E tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 237, jf. § 21, jf. § 81 a, stk. 2, jf. stk. 1, subsidiært § 81 b og § 192 a, stk. 1, nr. 1, jf. stk. 3, jf. § 81 a, stk. 1 (anklageskriftes forhold 2-3). Tiltalen relaterer sig til den sigtelse, som grundlaget for frihedsberøvelsen blev udvidet med ved fristforlængelsen den 18. december 2018, og hvor Københavns Byret alene fandt, at der var grundlag for at varetægtsfængsle for forsøg på grov vold, jf. straffelovens § 245, jf. § 21, jf. § 81 a, stk. 2 og for overtrædelse af § og § 192 a, stk. 1, nr. 1, jf. stk. 3, jf. § 81 a, stk. 1.

Den 11. april 2019 blev varetægtsfængslingen af E forlænget frem til dom. Det fremgår bl.a. af byrettens kendelse, at den omstændighed, at der er rejst tiltale for forsøg på manddrab, men at grundlaget for varetægtsfængslingen alene angår forsøg på overtrædelse af straffelovens § 245, ikke medfører, at der skal ske løsladelse. Der henvises endvidere til tiltalens karakter. E

kærede byrettens kendelse. Østre Landsret har den 3. juli 2019 stadfæstet byrettens kendelse.

Henset hertil, og idet der på dette tidspunkt var rejst tiltale mod E, må det lægges til grund, at fængslingsgrundlaget herefter alene relaterer sig til det forhold, der er rejst tiltale for, nemlig forhold 2 og 3, hvilket Københavns Byret ved kendelsen af 18. december 2019, som stadfæstet af Østre Landsret den 3. juli 2019, alene fandt, at der var grundlag for at varetægtsfængsle for forsøg på grov vold, jf. straffelovens § 245, jf. § 21, jf. § 81 a, stk. 2 og for overtrædelse af § og § 192 a, stk. 1, nr. 1, jf. stk. 3, jf. § 81 a, stk. 1.

Det betyder, at såfremt der skulle ydes erstatning, er det alene perioden fra den 26. september 2018 til den 11. april 2019, at der skulle ydes et tillæg på 100 % for sigtelsen vedrørende straffelovens § 237, jf. § 21, jf. § 81 a, idet fængslingsgrundlaget herefter alene er overtrædelse af straffelovens § 245, jf. § 21, jf. § 81 a, stk. 2 og for overtrædelse af § og § 192 a, stk. 1, nr. 1, jf. stk. 3, jf. § 81 a, stk. 1.

Den omstændighed, at sigtelserne mod E, som ved grundlovsforhøret den 26. september 2018 dannede grundlag for varetægtsfængslingen, formelt set først blev påtaleopgivet den 3. august 2021, kan ikke føre til et andet resultat.

E blev løsladt den 22. august 2019 i forbindelse med den daværende "teledatasag".

Ved Københavns Byrets skyldkendelse af 17. december 2020 blev E frifundet for tiltalen. Det frengår bl.a. af byrettens skyldkendelse, at byretten har lagt til grund, at bilerne Audi A6 reg.nr. ..., Seat Altea reg.nr. ..., Seat Leon reg.nr. ... og Polo reg.nr. ... den 17. september 2018 mellem kl. 19.30-21.00 kørte i kortege og standsede foran Café ..., og at Person4, Person9 og Person2 gik ind på caféen iført maskering og medbringende hver sin våbenlignende genstand. Byretten har endvidere lagt til grund, at Person5 og Person18 var med i ovenfornævnte Seat Leon. Byretten fandt det ikke med tilstrækkelig sikkerhed bevist, at E var med i en af de pågældende biler, eller at de våbenlignende genstande var funktionsduelige skydevåben, hvorfor alle, herunder E, blev frifundet.

Begrundelse for nægtelse af erstatningskravet

Begrundelsen for min afgørelse er, at din klient efter min opfattelse har udvist egen skyld og selv har givet anledning til det straffeprocessuelle indgreb i sagen i en sådan grad, at erstatning i det hele må nægtes.

Jeg har ved min afgørelse om at nægte E erstatning især lagt vægt på, at anholdelsen af E den 26. september 2021 fandt sted i et sommerhus i Rødvig, hvor 10 andre personer også befandt sig. Københavns Byret har i grundlovsforhøret den 26. september 2018 lagt til grund, at hovedparten af de anholdte havde tilknytning til bandegrupperingen Brothas, hvilket tillige lægges til grund i forbindelse Københavns Byret dom af 5. februar 2021.

Anholdelsen blev foretaget efter en periode med hyppige skyderier og overfald i området omkring København og Københavns Vestegn, og ifølge politiets efterforskning var der en igangværende væbnet bandekonflikt mellem bandegrupperingen Brothas og en fraktion kaldet NNV. Det var kendt blandt personer med tilknytning til Brothas, men også almen viden, at Brothas var involveret i en voldelig konflikt på tidspunktet, se f.eks. Ekstrabladets netavis den 21. september 2018, hvor følgende anføres i en artikel om skyderi i Guldbergsgade på Nørrebro: *"Der er for tiden indført visitationszone i et afgrænset område på netop Nørrebro som følge af flere sammenstød mellem kriminelle, hvor skydevåben har været anvendt. Det er ottende skudepisode i og omkring København den seneste uge. Politidirektøren i København, Anne Tønnes, oplyste tidligere på ugen, at de mange skyderier skyldes, at en bande er splittet op. Det skulle ifølge flere medier dreje sig om banden Brothas."*

Københavns Byret har i grundlovsforhøret lagt til grund, at der i perioden op til anholdelsen var en igangværende konflikt mellem Brothas og NNV. Dette lægges tillige til grund i sagens dom af 5. februar 2021, hvor flere af de anholdte findes skyldig i kriminalitet begået i den verserende bandekonflikt, herunder Person5, Person9 og Person3, der blev fundet skyldige i et forsøg på manddrab den 25. september 2018 på Vej5.

i København NV og umiddelbart efter angrebet kørte til sommerhuset i Rødvig (forhold 19 og 20).

Sommerhuset i Rødvig, hvor E blev anholdt, havde i perioden frem til anholdelsen været overvåget af Københavns Politi, og det blev i den forbindelse konstateret, at flere personer med tilknytning til Brothas opholdt sig i sommerhuset under konflikten. Sommerhuset lå langt væk fra både Brothas' erfaringsmæssige tilholdssteder og det/de områder, hvor konflikten fandt sted. Det er således nærliggende at anse sommerhuset som et sted, hvor personer med tilknytning til Brothas havde søgt tilflugt under konflikten.

Henset til, at hovedparten af de anholdte i sommerhuset den 26. september 2018 havde tilknytning til Brothas, kan E ikke have været uvidende om de forsamlende tilknytning til bandegrupperingen. Flere af de tilstedeværende er endvidere efterfølgende i byretten fundet skyldige i bl.a. forsøg på manddrab og besiddelse af våben under særligt skærpende omstændigheder som led i bandekonflikten (bl.a. sagens forhold 11, 15, 19 og 20).

Ved at tage ophold i sommerhuset i Rødvig, har E objektivt set udvist en mistankepådragende adfærd forud for strafforfølgningens påbegyndelse. Det tillægges bl.a. betydning, at der i sommerhuset i Rødvig blev truffet mange personer med tilknytning til banden Brothas, der på tidspunktet for opholdet var i en voldelig konflikt med fraktionen af Brothas kaldet NNV, at der blandt de tilstedeværende befandt sig gerningsmænd til flere af de forudgående skudepisoder, og at sommerhuset må antages at være brugt som tilflugtssted under konflikten for personer med tilknytning til Brothas.

E's tilstedeværelse i sommerhuset den 26. september 2018 skal endvidere sammenholdes med hans tilstedeværelse på Adresse5 i Ishøj den 19./20. september 2018, som efter politiets opfattelse blev brugt som opholdssted for personer med relationer til Brothas under den ovenfor omtalte konflikt.

E må på baggrund af det ovennævnte have indset, at han under de givne omstændigheder, navnlig ved at opholde sig i sommerhuset i Rødvig, kunne blive mistænkt for at deltage i den voldelige konflikt, og dermed udsat for straffeprocessuelle indgreb, herunder frihedsberøvelse i det skete omfang.

Det fremgår af Københavns Byrets kendelse fra grundlovsforhøret, at mistankegrundlaget, der førte til fængslingen af E, bl.a. skyldes E's tilstedeværelse i sommerhuset i Rødvig sammen med personer med tilknytning til Brothas samt disses tilknytning til episoder under den verserende konflikt. Det kan således lægges til grund, at der har været årsagssammenhæng mellem E's adfærd og afgørelsen om varetægtsfængsling.

Ved grundlovsforhøret den 26. september 2018 ønskede E endvidere ikke at afgive forklaring. Dette gjorde sig også gældende under de efterføl-

gende fristforlængelser.

Jeg finder tillige, at E har udvist mistankepådragende adfærd efter strafforfølgningens iværksættelse ved ikke at have forsøgt at rense sig for mistanke, selv om han havde en særlig anledning hertil, navnlig grundet hans ophold i sommerhuset samt hans telefons teleoplysninger den 17. september 2018.

Det udgør som udgangspunkt ikke egen skyld, at den sigtede nægter at udtale sig, men det kan tillægges betydning, såfremt omstændighederne giver den pågældende en særlig anledning til at søge at rense sig for mistanke, jf. U.1995.426H, Tfk.2007.254V, U.2016.3144Ø, U.2017.1354.Ø og Tfk.2018.302V.

E har til retsbog den 19. december 2019 bl.a. forklaret, at han den 17. september 2018 var sammen med en ven, som han ikke ønskede at oplyse navnet på, hele aftenen, ligesom han har afgivet forklaring omkring hans mulige gøren den pågældende aften, som kan begrunde, at hans telefon gik på telemaster nær Café .

Som ovenfor anført fremgår det af byrettens skyldkendelse af 17. december 2020 bl.a., at byretten ikke med tilstrækkelig sikkerhed fandt det bevist, at E var med i en af de pågældende biler i forbindelse med episoden ved Café . Det er min vurdering, at teleoplysningerne i sagen, herunder E's forklaring herom, har haft betydning for vurderingen. Der er således årsagssammenhæng mellem bl.a. E's forklaring og byrettens frifindelse. Jeg finder derfor, at E har haft en særlig anledning til at rense sig for mistanke allerede ved retsmødet af 16. oktober 2018, hvor fængslingsgrundlaget blev udvidet navnlig henset til teleoplysninger. Ved E's undladelse heraf finder jeg, at han tillige har udvist egen skyld.

Henset til karakteren af sigtelserne, der vedrører alvorlig personfarlig kriminalitet begået af flere i forening i en væbnet bandekonflikt, finder jeg endvidere, at E måtte kunne påregne at blive udsat for straffeprocessuelle indgreb, herunder frihedsberøvelse, i det skete omfang.

Af disse grunde jeg kan ikke meddele E erstatning.

Det bemærkes afslutningsvist, at den omstændighed, at E blev løsladt som følge af "teledatasagen", ikke kan føre til et andet resultat, og at det efterfølgende "teletjek" har vist, at teleoplysningerne i relation til E og de forhold, som han var tiltalt for, ikke har været behæftet med fejl.
..."

Rigsadvokaten har den 17. maj 2022 meddelt afslag på erstatning for frihedsberøvelsen og oplyst, at han er enig i statsadvokatens begrundelse for afgørelsen.

Under hovedforhandlingen har anklagemyndigheden alene gjort gældende, at E's adfærd forud for anholdelsen begrundet, at han ikke skal have erstatning for frihedsberøvelsen, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 3.

Sagen har været behandlet sammen med ... Person8 mod Anklagemyndigheden og ... Person18 mod Anklagemyndigheden.

Rettens begrundelse og afgørelse

E blev den 26. september 2018 anholdt og vare-tægtsfængslet som sigtet for drabsforsøg. Retten fandt, at der var begrundet mistanke mod E, fordi han befandt sig i et sommerhus i Rødvig, hvor flere personer, som kunne sættes i forbindelse med en væbnet banderelateret konflikt, befandt sig.

I et fristforlængelsesretsmøde den 16. oktober 2018 meddelte E samtykke til undersøgelse af sin mobiltelefon med nummer ...

Ved kendelse af 18. december 2018 udvidede retten fængslingsgrundlaget for E. Retten fandt, at der var begrundet mistanke om, at E havde gjort sig skyldig i forsøg på grov vold, jf. straffelovens § 245, stk. 1, jf. § 21, jf. § 81 a, stk. 2, og § 192 a, stk. 1, nr. 1, jf. stk. 3, jf. § 81 a, stk. 1. Retten lagde vægt på teleoplysninger, som viste, at E's telefon den 17. september 2018 var i nærheden af Café, Adresse4 i København, hvor personer med baggrund i en konflikt mellem Brothas og grupperingen NNV var set søge efter en person. Teleoplysningerne viste ligeledes, at E's telefon fulgte med den bilkortege, som efter gerningstidspunktet forlod caféen.

Ved anklageskrift af 4. april 2019 blev E alene tiltalt for forholdene vedrørende Café.

Ved kendelse af 11. april 2019 bemærkede retten, at grundlaget for rettens kendelse af 26. september 2018 fortsat fandtes at foreligge, jf. retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 2 og 3. Det fremgår af rettens kendelse, at sigtelserne nu angik forholdene vedrørende Café, og at der var mistanke af betydelig styrke for overtrædelse af straffelovens § 245, stk. 1, jf. § 21, jf. § 81 a, stk. 2, og § 192 a, stk. 1, nr. 1, jf. stk. 3, jf. § 81 a, stk. 1.

Ved kendelse af 3. juli 2019 fandt Østre Landsret, at der var begrundet mistanke om, at E havde gjort sig skyldig i overtrædelse af i hvert fald straffelovens § 245, stk. 1, jf. § 21, jf. § 81 a, stk. 1, og § 192 a, stk. 1, nr. 1, jf. stk. 3, jf. § 81 a, stk. 1. Landsretten henviste navnlig til teleoplysningerne for den telefon, som E måtte antages at

have benyttet, sammenholdt med oplysninger om bilkortegen.

Den 22. august 2019 blev E løsladt. Det fremgår af mail af 22. august 2019 fra Københavns Politi til den for E beskikkede forsvarer, at det var anklagemyndighedens opfattelse, at grundlaget for varetægtsfængslingen af E hovedsagligt udgjordes af teleoplysninger, hvorfor der efter anklagemyndighedens vurdering ikke var grundlag for at påstå varetægtsfængslingen opretholdt uden anvendelse af teleoplysningerne. Anklagemyndigheden henviste til instruks fra Rigsadvokaten af 18. august 2019 vedrørende det midlertidige stop for brug af teleoplysninger. Anklagemyndigheden bemærkede, at E fortsat var tiltalt i sagen.

Ved rettens kendelse af 17. december 2020 om skyldsspørgsmålet blev E frifundet. Af dommen af 5. februar 2021 fremgår, at retten ikke med tilstrækkelig sikkerhed kunne lægge til grund, at E var med i bilkortegen ved Café . Retten lagde til grund, at tre andre tiltalte var inde på caféen for at spørge efter en person. Disse tiltalte blev frifundet, fordi retten ikke fandt det bevist, at de våbenlignende genstande, som de medbragte, var funktionsdygtige skydevåben, og fordi der ikke var ført bevis for, at de tiltalte havde forsæt til at dræbe nogen inde på caféen.

Under straffesagen forklarede politiassistent Vidne1 blandt andet, at E havde en ledende og koordinerende rolle i Hundige, da det nye Brothas Hundige/Ishøj opstod.

Efter frifindelsen har E som udgangspunkt krav på erstatning for frihedsberøvelsen, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 1. Spørgsmålet er herefter, om erstatningen skal nedsættes eller nægtes som følge af, at E selv har givet anledning til frihedsberøvelsen, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 3.

Efter bevisresultatet i dommen af 5. februar 2021 kan retten ikke lægge til grund, at E var med i bilkortegen ved caféen. Adfærden, som dannede grundlaget for varetægtsfængslingen var i øvrigt, at E var til stede på adressen Adresse5 i Ishøj den 20. september 2018 og navnlig på adressen Adresse2 i Rødvig den 26. september 2018.

Anklagemyndigheden har dokumenteret fra en rapport af 15. oktober 2018 om en hændelse, hvor politiet den 26. september 2018 kl. 00.20 traf E sammen med en af de andre tiltalte i sagen, Vidne2 , og fra en forklaring, som Vidne2 afgav under ankesagen, jf. Østre Landsrets dom af 25. august 2022.

Retten kan ikke se, at rapporten af 15. oktober 2018 indgik i grundlaget for

varetægtsfængslingen af ^E, og forklaringen fra ^{Vidne2}
 fremkom først efter ^{E's} løsladelse. Disse oplys-
 ninger har ikke haft betydning for afgørelserne om varetægtsfængsling og
 kan derfor ikke indgå i vurderingen af, om ^E selv har gi-
 vet anledning til varetægtsfængslingen.

På denne baggrund finder retten ikke, at ^E havde en så-
 dan mistankepådragende adfærd, at han måtte påregne langvarig vare-
 tægtsfængsling som sket. Det forhold, at ^E havde om-
 gang med personer tilknyttet Brothas, og at han selv efter politiets opfattelse
 var et ledende medlem af grupperingen, kan ikke føre til andet resultat.

Retten finder herefter, at der ikke foreligger en sådan grad af egen skyld, at
 erstatning for varetægtsfængslingen skal nægtes eller nedsættes.

Med hensyn til beregningen af erstatningen bemærker retten, at ^E
 var varetægtsfængslet som sigtet for drabsforsøg fra den 26. septem-
 ber 2018 til den 11. april 2019. Det forhold, at en passus i rettens kendelse af
 11. april 2019 kunne forstås, sådan at ^E fortsat var vare-
 tægtsfængslet tillige for drabsforsøg, kan ikke føre til andet resultat.

Retten finder herefter, at erstatningen skal beregnes i overensstemmelse med
 anklagemyndighedens påstand herom. Det forhold, at ^E
 i hele perioden fra den 26. september 2018 til den 22. august 2019 var vare-
 tægtsfængslet tillige med henvisning til straffelovens § 81 a, og at sigtelser
 for drabsforsøg først blev påtaleopgivet den 3. august 2021, kan ikke føre til
 en forhøjelse af erstatningen.

Thi kendes for ret:

Statskassen skal til ^E betale 455.500 kr. med tillæg af
 procesrente fra den 22. februar 2021, til betaling sker.

Det offentlige skal betale sagens omkostninger, herunder 30.415 kr. + moms
 i salær til den beskikkede advokat, Anders Riisager.

Kirsten Schmidt

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Københavns Byret, den 12. december 2023

Patricia Sabroe
 kontorfuldmægtig

**Udskrift af dombogen****D O M**

afsagt den 28. august 2023

Rettens nr. 5-4714/2022

Politiets nr. SAV-2021-3100101-102

Erstatningssøgende

E

mod

Anklagemyndigheden

Tilkendegivelse af 1. december 2022 er modtaget den 1. december 2022.

E var i tiden fra den 16. februar 2021 kl. 08.15 til den 16. juli 2021 kl. 11.45 anholdt og varetægtsfængslet som sigtet for overtrædelse af straffelovens § 288, stk. 1, nr. 1. Begrundelsen for varetægtsfængslingen var følgende:

"...

Efter de foreliggende oplysninger, herunder sigtedes utroværdige og meget skiftende forklaring under grundlovsforhøret, sammenholdt med de foreliggende kildeoplysninger og den omstændighed, at sigtede blev standset af politiet efter midnat i Lemvig, er der begrundet mistanke om, at E er skyldig i den rejste sigtelse om røveri.

Under hensyn til forholdets karakter er der endvidere bestemte grunde til at antage, at sigtede på fri fod vil vanskeliggøre forfølgningen i sagen, navnlig ved at påvirke vidner og medgerningsmænd og ved at bortskaffe eventuelle beviser mv.

..."

E blev ved dom af 16. juli 2021 afsagt af Retten i Holstebro frifundet for den rejste tiltale. Af dommen fremgår blandt andet følgende:

"...

Person1 og E er tiltalt for overtrædelse af:

1.

Begge straffelovens § 288, stk. 1, nr. 1, røveri, ved den 15. januar 2021 ca. kl. 23.50 på adressen Adressel i Lemvig, i forening og efter forudgående aftale eller fælles forståelse og sammen med flere pt. ukendte gerningsmænd, for derigennem at skaffe sig eller andre

uberettiget vinding ved vold at have fratvunget Person2 fremmede rørlige ting, idet de

- slog Hansen en gang i hovedet med knyttet hånd
- forlangte kontanter eller overførsel fra Person2's mobilbank og i den forbindelse fratog eller aftvang Person2 sin mobiltelefon og sine koder til mobiltelefonen og nem id, hvorefter de overførte 1.000 kr. til Person1's konto i Bank og
- fratog eller aftvang Person2 sin pung og pas, alt imens de under det passerende tildelte Person2 adskillige slag i hovedet og på kroppen med knyttet hånd og med en ukendt genstand, formentlig et bat,

...

5.

E

knivlovens § 7, stk. 1, jf. § 2, stk. 1, nr. 1, nr. 3 og nr. 5, ved den 16. februar 2021 ca. kl. 09.00 på bopælen Adresse2 i Hals, uden politiets tilladelse, at have været i besiddelse af en butterflykniv og en dolk med en klingelængde på 20 cm,

6.

E

våbenbekendtgørelsens § 59, stk. 4, jf. § 18, stk. 1, nr. 3, ved den 16. februar 2021 ca. kl. 09.00 på bopælen Adresse2 i Hals, uden politiets tilladelse, at have været i besiddelse af en peberspray mrk. Rsonic.

...

Rettens begrundelse og afgørelse

Skyld

Ad forhold 1

Person2 har forklaret, at han ikke genkendte nogle af de øvrige gerningsmænd. E har forklaret, at han kørte sammen med Person1 fra Aalborg til Lemvig den 15. januar 2021, og at han var sammen med ham den 15. og 16. januar 2021. Han har dog nægtet, at han har deltaget i røveriet. Retten finder ikke, at der er ført det til domfældelse fornødne bevis for, at E var på gerningsstedet på gerningstidspunktet, og at han deltog i røveriet. E frifindes derfor i forhold 1.

...

Ad forhold 5 og 6

Tiltalte, E har uden forbehold erkendt sig skyldig i forhold 5 og 6. Tilstæelsen støttes af de oplysninger, der iøvrigt foreligger. Det er derfor bevist, at han er skyldig i forhold 5 og 6.

...

Thi kendes for ret:

Tiltalte E skal straffes med en bøde 4.400 kr.

Forvandlingsstraffen for bøden er fængsel i 8 dage.

..."

E fremsatte ved brev af 26. juli 2021 krav om erstatning, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 1. Kravet blev udvidet i brev af 9. september 2021.

Statsadvokaten nægtede den 8. november 2021 erstatning. Af begrundelsen fremgår følgende:

E

"...

Begrundelse for nægtelse af erstatningskravet

Godtgørelse for tort

Det fremgår af Anklagemyndighedens Årsberetning 1998-1999 bind II, side 22, at det kan udlæses af dommen U 1997.776 H, at medmindre ganske særlige forhold kan begrunde en fravigelse, er udgangspunktet, at den samlede godtgørelse efter retsplejelovens § 1018 a, stk. 1 omfatter posterne for "lidelse, toft, ulempe og forstyrrelse eller ødelæggelse af stilling og forhold". Erstatning herfor ydes således i overensstemmelse med de administrativt fastsatte takster for frihedsberøvelse. Begrundelsen for at nægte din klient særskilt erstatning for godtgørelse for tort er, at det er min vurdering, at erstatning herfor er indeholdt i erstatningen for frihedsberøvelsen. Det er således min vurdering, at der ikke foreligger sådanne særlige omstændigheder, at dette udgangspunkt bør fraviges. Jeg kan derfor ikke imødekomme kravet om særskilt godtgørelse for tort.

Kontanthjælp/ressourceforløbsydelse

Det fremgår af Anklagemyndighedens Årsberetning 1998-1999 bind II, side 27, at tab som følge af mistet bistandshjælp og lignende sociale ydelser, der ydes efter en konkret behovsvurdering ikke erstattes, jf. U 1987.338 H. Jeg finder, at bistandshjælp omfatter ressourceforløbsydelse, og det er således min vurdering, at din klient ikke bør ydes særskilt erstatning for tabt ressourceforløbsydelse.

Erstatning for frihedsberøvelse

Betingelserne for at yde erstatning for uberettiget frihedsberøvelse, såfremt påtale opgives eller tiltalte frifindes, fremgår af retsplejelovens § 1018 a, stk. 1. Idet din klient blev frifundet for sagens hovedforhold, men idømt en bødestraf for overtrædelse af knivloven og våbenloven, finder jeg, at forholdet skal behandles efter retsplejelovens § 1018 a, stk. 2 om misforhold.

Erstatning efter retsplejelovens § 1018 a, stk. 2 kan ydes, såfremt frihedsberøvelsen ikke står i rimeligt forhold til strafforfølgningens udfald. Det er ubestridt, at der foreligger et misforhold, idet din klient alene blev idømt en bødestraf for overtrædelse af våbenloven og knivloven.

Erstatning kan imidlertid nægtes, såfremt erstatningssøgende har udvist egen skyld jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 3. Det fremgår af U 1990.163 H, at erstatning jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 2, jf. stk. 3, kan nægtes såfremt det kan lægges til grund, at den erstatningssøgendes adfærd har givet anledning til frihedsberøvelsen.

Det fremgår af Anklagemyndighedens Årsberetning 1998-1999 bind II, afsnit 3.3 om nedsættelse eller bortfald af erstatning, at en vurdering af sigtedes egen skyld omfatter den pågældendes adfærd forud for strafforfølgelsen såvel som den pågældendes mistankepådragendes adfærd under strafforfølgningen. Endvidere henvises der til betænkning nr. 801/1977, 5. 32-33, hvor der oplistes en række tilfældegrupper til belysning af rækkevidden af § 1018 a, stk. 3. Herunder falder usandfærdige eller vaklende forklaringer i forbindelse med strafforfølgningen samt det at undlade at rense sig for mistanke. En uforsigtig adfærd, der må påregnes at medføre et straffeprocessuelt indgreb, forud for strafforfølgning indgår ligeledes i vurderingen.

Jeg har ved min vurdering af din klients egen skyld særligt lagt på, at han under sagen fremkom med vage forklaringer omkring sin interesse i og tilknytning til grupperingen Mongrel Mob samt ^{Person I}. Det må have stået din klient klart, at hans relation kunne medtøre mistanke om skyld og dermed et straffeprocessuelt indgreb, idet din klient forklarede, at han vidste, at Mongrel Mob var en bande, at han havde læst om banden og fandt den spændende, og at han med hensigt til at støtte sagens anden mistænkte person angav at være Mongrel Mob, finder jeg, at din klient har indtrådt i en situation, der potentielt kunne udvikle sig til noget kriminelt, og at han derved har udvist en konkret culpøs adfærd.

Dette skal ses i lyset af, at hovedforholdet i sagen blev begået under omstændigheder, der kan relateres til Mongrel Mob, hvorfor din klient har haft en særlig grund til at rense sig fra mistanke.

Jeg har desuden lagt vægt på, at din klient under grundlovsforhøret fremkom med utroværdige og meget skiftende forklaringer, og at disse forklaringer ifølge rettens begrundelse medførte varetægtsfængsling af din klient. Det er min opfattelse, at din klient således har udvist en mistankepådragende adfærd, og at dette har givet anledning til frihedsberøvelsen. Det må således have stået som en påregnelig følge for din klient, at han ved sine skiftende forklaringer kunne blive udsat for et straffeprocessuelt indgreb som sket. Dette skal i øvrigt ses i lyset af, at der forelå objektive fund, som knyttede din klient til sagens anden mistænkte person, og endvidere at der ved ransagning af din klients bopæl blev fundet ulovlige effekter.

Jeg finder således på baggrund af en samlet vurdering med særlig vægt på din klients uforsigtige adfærd forud for det straffeprocessuelle indgreb samt hans mistankepådragende adfærd under det straffeprocessuelle indgreb, at han har udvist egen skyld i en sådan grad, at erstatning i det hele må nægtes.

..."

E påklagede den 13. november 2021 afgørelsen til Rigsadvokaten.

Rigsadvokaten stadfæstede den 25. november 2022 Statsadvokatens afgørelse. Af begrundelsen fremgår følgende:

"...

Begrundelse

Erstatning for frihedsberøvelse

Begrundelsen for min afgørelse er, at jeg ligesom statsadvokaten finder, at din klient har udvist egen skyld i form af mistankepådragende adfærd forud for og under strafforfølgningen og dermed selv har givet anledning til frihedsberøvelsen i perioden fra den 16. februar 2021 til den 16. juli 2021 i en sådan grad, at erstatningen bortfalder, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 3.

Jeg kan i den forbindelse henvise til forarbejderne til retsplejelovens § 1018 a, stk. 3 betænkning 801/1977, side 32 og 33 - hvoraf det fremgår, at den egen skyld, som kan begrunde nedsættelse eller udelukkelse af erstatning for straffeprocessuelle indgreb, principielt må betragtes på samme måde som egen skyld i forbindelse med et almindeligt civilretligt erstatningssøgsmål. Vurderingen af den erstatningssøgendes egen skyld afspejler således de civilretlige principper; culpa, kausalitet og påregnelighed. Sigtedes adfærd må indebære et dadelværdigt moment, der karakteriserer hans handlemåde - eller hans undladelse - som culpøs. Det må dertil stå for ham som en påregnelig følge af hans adfærd, at han kan blive udsat for strafforfølgning og eventuel frihedsberøvelse.

Af Anklagemyndighedens Årsberetning, 1998-1999 bind 2, side 40, fremgår det, at det i almindelighed ikke kan tillægges betydning for vurderingen af, om erstatning skal nedsættes eller nægtes efter bestemmelsen i retsplejelovens § 1018 a, stk. 3, at en person benytter sig af sin ret til at nægte at udtale sig. Dette udgangspunkt fraviges dog i praksis, hvis den pågældende har haft en særlig anledning til at rense sig for en konkret mistanke.

Jeg er enig med statsadvokaten i, at din klient har haft en særlig anledning til at rense sig for mistanke, idet der under grundlovsforhøret blev fremlagt oplysninger om, at din klient kunne knyttes til røveriet på baggrund af kildeoplysninger, og fordi han blev stoppet af politiet efter midnat i Lemvig. Jeg er endvidere enig med statsadvokaten i, at det i denne konkrete sag kan tillægges betydning, at din klient har undladt at rense sig fra mistanke, selvom han har haft særlig anledning til dette.

Jeg har i denne vurdering lagt vægt på de samme momenter som statsadvokaten, hvorfor jeg i det hele kan henvise til statsadvokatens afgørelse på dette punkt. Jeg har herudover lagt vægt på, at din klient var sammen med ^{Person I} både før og efter røveriet sammenholdt med, at ^{Person I} ved Retten i Holstebros dom af 16. juli 2021 blev dømt for bl.a. røveriet.

Jeg har endvidere lagt vægt på Retten i Holstebros begrundelse for varetægtsfængsling, som tydeligt viser, at der er en klar årsagssammenhæng mellem din klients adfærd og frihedsberøvelsen.

Jeg finder, at det under de foreliggende omstændigheder må have været påregneligt for din klient, at han, som følge af sin utroværdige og meget skiftende forklaring under grundlovsforhøret sammenholdt med oplysningerne om, at din klient kunne knyttes til røveriet, ville blive frihedsberøvet. Jeg finder herudover, at frihedsberøvelsens udstrækning er inden for det påregnelige henset til sagens karakter. Jeg bemærker i den forbindelse, at byretten forlængede fristen for varetægtsfængsling løbende og senest ved kendelse afsagt af Vestre Landsret den 10. april

2021, hvor landretten bestemte, at fristen skulle forlænges frem til dom. Hverken byretten eller landsretten fandt således, at mistankegrundlaget var blevet svækket undervejs i efterforskningen.

Dine bemærkninger i klagen kan ikke føre til en anden vurdering.

Erstatning for tabt ressourceforløbsydelse

Jeg kan i det hele henholde mig til statsadvokatens begrundelse for at nægte din klient særskilt erstatning for tabt ressourceforløbsydelse.
..."

Der er under sagen blandt andet dokumenteret retsbøgerne fra grundlovsforhøret og de efterfølgende fristforlængelser, kilderapport og masteoplysninger.

Påstande

E har fremsat krav om erstatning på 142.100 kr. med tillæg af sædvanlig procesrente fra den 26. juli 2021.

Anklagemyndigheden har påstået frifindelse og subsidært, at erstatningen nedsættes. Anklagemyndigheden har ikke bestridt opgørelsen af kravet.

E har forklaret, at det var kaotisk, da han blev anholdt. Der var 24 kampklædte betjente ude på hans adresse, og de smadrede ruderne. Politiet brugte anholdelsen som en prøve, og de havde hunde med og var bevæbnede. Hustruen fik et maskingevær stukket i hovedet, da hun åbnede døren, og alle fik at vide, at tog de et skridt, ville politiet skyde. De måtte end ikke tage sko på. Politiet kom kl. 6. Det var som en actionfilm. Hustruen og sønnen på 20-21 år har gået hos psykolog bagefter, og de dør stadig med hovedpine.

Person1 var i starten en helt almindelig ven. E kender kun Mongrel Mob fra YouTube, og han vidste, at Person1 var involveret med ham. E har aldrig været medlem, men han syntes, at det var spændende og læste om det. Han har ikke betalt kontingent eller fået mærker udleveret.

Han var i ressourceforløb. Han måtte derfor godt have formue modsat konthjælpsmodtagere. Han havde ingen formue. Han mistede ydelsen under varetægtsfængslingen og kunne derfor ikke betale sine regninger, og han måtte låne af tre personer. Han skylder derfor over 10.000 kr. væk.

Rettens begrundelse og afgørelse.

Der er enighed om, at E efter at være blevet frifundet for tiltalen om røveri som udgangspunkt har krav på erstatning for frihedsberøvelsen under varetægtsfængslingen.

E har yderligere fremsat krav om erstatning for mistet ressourceforløbsydelse. Det følger af Højesterets afgørelse i dommen U1987.338H, at der ikke kan gives erstatning for mistet kontanthjælp, idet det henhører under de sociale myndigheder at afgøre, om det tilkommer en person at modtage en sådan ydelse. E har ikke fremført argumenter for, at ressourceforløbsydelse på dette punkt adskiller sig fra kontanthjælp, og allerede derfor kan påstanden om erstatning for mistet ressourceforløbsydelse ikke tages til følge.

Spørgsmålet er herefter, om E helt eller delvist har mistet retten til erstatning for frihedsberøvelse på grund af egen skyld. jf. retsplejelovens § 1018 d, stk. 2.

Anklagemyndigheden har i den forbindelse gjort gældende, at E på dagen for røveriet kørte rundt sammen med Person1, der var leder af Mongrel Mob, var få kilometer fra gerningsstedet, brugte Mongrel Mobs logo på sit profilbillede på sociale medier og efter varetægtsfængslingen af Person1 skrev til andre, at han var medlem af Mongrel Mob og Person1's frontline. Ved anholdelsen var han i besiddelse af flere ulovlige knive. Da røveriet fremstod som relateret til Mongrel Mob, og Person1 blev genkendt af forurettede, var der herefter så meget, som pegede i E's retning, at han havde en særlig anledning til at forsøge at rense sig. Alligevel valgte han efter anholdelsen at komme med ufuldstændige og utroværdige forklaringer om sin færden og sin relation til Mongrel Mob, som kun øgede mistanken mod ham.

E har overfor dette gjort gældende, at han ikke har afgivet usande forklaringer under sagen, og at han ikke kun blev varetægtsfængslet, fordi hans forklaring i grundlovsforhøret blev vurderet til at være utroværdig og meget skiftende, men også fordi der forelå kildeoplysninger til politiet om, at han var en af gerningsmændene, og fordi han på gerningsdagen var blevet standset af politiet efter midnat i Lemvig. Han ville derfor være blevet varetægtsfængslet uanset, hvad han havde forklaret i grundlovsforhøret. E har yderligere gjort gældende, at han burde være blevet løsladt umiddelbart efter, at masteoplysninger medio marts 2021 havde vist, at han og Person1 før og efter gerningstidspunktet ikke gik på sammenfaldende master i Lemvig-området.

Retten er enig med anklagemyndigheden i, at E ved anholdelsen havde en særlig anledning til at forsøge at rense sig for mistanke og i, at han trods det afgav en ufuldstændig, skiftende og utroværdig forklaring under grundlovsforhøret. Retten vurderer på den anden side, at kilderapporten sammenholdt med, at E på gerningsnatten var blevet standset af politiet tæt på gerningsstedet, i sig selv og uanset, hvad E havde forklaret under grundlovsforhøret, med stor sandsynlighed ville have begrundet varetægtsfængsling. Retten vurderer videre, at E derefter ved

sin adfærd i grundlovsforhøret og senere har givet anledning til, at frihedsberøvelsen blev opretholdt så længe, som tilfældet var. Det bemærkes, at det ikke kan lægges til grund, at de indhentede masteoplysninger var så entydige, at der på grundlag af dem burde være sket løsladelse.

Retten finder herefter, at E har krav på halv erstatning svarende til 71.050 kr. for frihedsberøvelsen.

Thi kendes for ret:

Anklagemyndigheden skal inden 14 dage betale 71.050 kr. med sædvanlig procesrente fra den 26. juli 2021 til E .

Statskassen skal betale sagens omkostninger.

Lillian Lund Tinggaard

/jelh

Udskriftens rigtighed bekræftes.

RETTEEN I HOLSTEBRO, den 28. august 2023

Sandie Maria Veile Karlsen
kontorfuldmægtig

**Udskrift af dombogen****D O M**

afsagt den 29. juni 2023

Rettens nr. 2-7255/2022

Politiets nr. SAV-2022-3100101-257

Erstatningssøgende
E

mod
Anklagemyndigheden

Tilkendegivelse af 19. august 2022 er modtaget den 19. august 2022

E var i tiden fra den 27. februar 2021 kl. 00.02 til den 8. april 2021 kl. 14.30 anholdt og varetægtsfængslet som sigtet for overtrædelse af straffelovens § 191, stk. 1, jf. stk. 2, jf. lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1, jf. § 1, stk. 3, jf. bekendtgørelsen om euforiserende stoffer § 27, stk. 1, jf. § 3, stk. 2, jf. bilag 1, liste B, nr. 29.

E blev ved dom af 18. januar 2022 afsagt af Retten i Kolding frifundet for den rejste tiltale i sagens forhold 16b, som dannede grundlag for varetægtsfængslingen, og blev i øvrigt idømt en betinget fængselsstraf på 30 dage for nogle andre forhold.

E fremsatte ved brev af 19. januar 2022 krav om erstatning, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 1.

Statsadvokaten har den 22. april 2022 afvist kravet.

Rigsadvokaten har den 23. juni 2023 afvist kravet.

E har den 19. august 2022 anmodet om sagens indbringelse for retten.

Påstande

E har fremsat krav om erstatning på 43.100 kr. med tillæg af sædvanlig procesrente fra den 23. februar 2022.

Erstatningskravet er opgjort således:

" ...

27. februar 2021	7.100 kr.	7.100 kr.
Resterende 40 dage	40 dage x 900 kr.	<u>36.000 kr.</u>
Samlet ifm. antal døgn ..."		<u>43.100 kr.</u>

Anklagemyndigheden har påstået frifindelse.

Anklagemyndigheden har ikke bestridt opgørelsen af kravet.

Et spørgsmål om erstatning for ransagning og beslaglæggelse af en mobiltelefon, er frafaldet under sagens behandling for retten.

Sagens oplysninger

Af skrivelse af 22. april 2022 fra Statsadvokaten i Viborg, attesteret advokat Berit Ernst, fremgår følgende:

"...

Jeg har i dag besluttet ikke at imødekomme dit krav om erstatning til
E . Begrundelsen herfor fremgår nedenfor.

Jeg har også besluttet at afvise din klients krav om erstatning for beslaglæggelse af mobiltelefon. Begrundelsen herfor fremgår nedenfor.

Jeg har samtidig besluttet ikke at imødekomme dit krav om salær. Begrundelsen herfor fremgår ligeledes nedenfor.

Sagsforløb

Det fremgår af sagen, at Sydøstjyllands Politi den 26. februar 2021 modtog oplysninger om, at der blev solgt narkotika fra adressen ^{Adresse1} i Lunderskov. Politiet valgte derfor at ransage adressen den 27. februar 2021.

Din klient befandt sig i lejligheden ved politiets ankomst. Han blev derfor kl. 00.02 sigtet for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer.

Din klient blev fundet i besiddelse af en joint under visitationen af ham.

Din klient fik endvidere beslaglagt sin mobiltelefon med henblik på udlæsning. Din klient blev kl. 00.02 anholdt. Din klient udtale, at han ikke boede på adressen, men at han havde sovet på sofaen den sidste måneds tid. Din klient blev endvidere fundet i besiddelse af en nøgle til lejligheden.

Lejligheden blev ransaget i tidsrummet fra kl. 00.02 til kl. 02.03. I stuen blev der fundet 26,56 gram amfetamin samt en digitalvægt med rester af hash og amfetamin. Der blev endvidere fundet flere forskellige pølsemandsposer. Din klient blev afhørt i tidsrummet fra kl. 06.41 til kl. 06.55. Din klient forklarede i den forbindelse, at han vidste, at han

han boede ved altid havde amfetamin, men at din klient ikke vidste, hvor meget, eller hvor det lå. Din klient forklarede endvidere, at han engang i mellem takkede ja, når han blev tilbudt amfetamin.

Din klient blev fremstillet i grundlovsforhør ved Retten i Kolding samme dag kl. 14.00.

Din klient blev i den forbindelse sigtet for overtrædelse af straffelovens § 191, stk. 2, jf. lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1, jf. 1, stk. 3, jf. bekendtgørelse om euforiserende stoffer § 27, stk. 1, jf. § 3, stk. 2, jf. bilag 1, liste B, nr. 29. Din klient nægtede ethvert kendskab til den fundne amfetamin, men forklarede følgende:

“Han ved, at ^{Person1} tager amfetamin hver dag for at kunne hænge sammen. Han havde på fornemmelsen, at ^{Person1} havde amfetamin, men han vidste ikke hvor meget”.

Din klient blev varetægtsfængslet.

Ved anklageskrift af 17. september 2021 blev din klient tiltalt for følgende:

- Forhold 2: Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1, jf. § 1, stk. 3, jf. bekendtgørelse om euforiserende stoffer § 27, stk. 1, jf. § 3, stk. 2, jf. bilag 1, liste B, nr. 131 ved den 23. januar 2020 kl. 21.06 at have været i besiddelse af 21 stk. ecstasytabletter, 2,46 gram MDMA og 0,91 gram skunk.
- Forhold 4: Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1, jf. 51, stk. 3, jf. bekendtgørelse om euforiserende stoffer § 27, stk. 1, jf. 53, stk. 2, jf. bilag 1, Liste B, nr. 13, ved den 18. februar 2020 kl. 11.15 at have været i besiddelse af 5 ecstasytabletter.
- Forhold 7: Knivlovens § 7, stk. 1, jf. 52, stk. 1, nr. 3 ved den 8. maj 2020 kl. 03.54 at have besiddet en springkniv uden politiets tilladelse.
- Forhold 16B: Straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt., jf. lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1, jf. § 2, stk. 4, jf. bekendtgørelse om euforiserende stoffer § 27, stk. 1, jf. § 3, stk. 2, jf. bilag 1, liste B, nr. 16 ved den 27. februar 2021 i forening med ^{Person1} at have været i besiddelse af 730,5 gram amfetamin.
- Forhold 17: Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1, jf. § 1, stk. 3, jf. bekendtgørelse om euforiserende stoffer § 27, stk. 1, jf. § 2, stk. 4, jf. bilag 1, liste A, nr. 1 ved den 27. februar 2021 kl. 00.15 at være i besiddelse af en joint.
- Forhold 18: Straffelovens § 276 ved onsdag den 24. januar 2018 kl. 10.30 sammen med ^{Person2} at være brudt ind i lejligheden på adressen ^{Adresse2} i Lunderskov og stjålet 4.200,00 kr. samt smykker og diverse genstande.

Din klients mobiltelefon blev udlæst den 20. september 2021 uden fund af politimæssig interesse. Sydøstjyllands Politi har den 20. april 2022 oplyst, at din klients mobiltelefon fortsat ikke er udleveret, hvorfor indgrebet ikke er afsluttet.

Ved dom af 18. januar 2022, afsagt af Retten i Kolding, blev din klient fundet skyldig i forhold 2, 4, 7, 17 samt 18 og idømt 30 dages betinget fængsel. Din klient blev imidlertid frifundet vedrørende forhold 16B.

Din klient blev løsladt den 8. april 2021 kl. 14.30.

Frihedsberøvelsen af din klient varede således 41 påbegyndte døgn.

Det fremsatte erstatningskrav

Ved e-mail af 19. januar 2022 til Sydøstjyllands Politi, hvorfra jeg har modtaget det, fremsatte du krav om erstatning for uberettigede tvangsindgreb, som du ikke havde nærmere opgjort.

Begrundelse for nægtelse af erstatningskravet

Vedrørende forhold 2, 4, 7 og 18

Som ovenfor nævnt blev din klient fundet skyldig i ovenstående forhold. Grundbetingelsen for at yde erstatning - at tiltalte er frifundet, eller påtale er opgivet - er således ikke opfyldt. Jeg har derfor ikke taget stilling til de straffeprocessuelle indgreb som din klient eventuelt måtte have været udsat for i relation til disse forhold.

Vedrørende frihedsberøvelsen

Det fremgår af retsplejelovens § 1018 a, stk. 2, at der kan ydes erstatning, såfremt den under sagen anvendte frihedsberøvelse ikke står i rimeligt forhold til strafforfølgningens udfald eller det af andre grunde findes rimeligt.

Din klient har siddet varetægtsfængslet i 41 påbegyndte døgn, men blev ved dommen af 18. januar 2022 idømt 30 dages betinget fængsel. Det er således min vurdering, at frihedsberøvelsen ikke står i rimeligt forhold til den idømte straf, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 2, 1. led.

Din klient har derfor som udgangspunkt krav på erstatning.

Erstatningen kan dog nedsættes eller nægtes efter bestemmelsens stk. 3, såfremt den sigtede har udvist egen skyld.

Begrundelsen for min afgørelse er, at din klient efter min opfattelse har udvist egen skyld og selv har givet anledning til det straffeprocessuelle indgreb i sagen i en sådan grad at erstatning må nægtes, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 3.

Jeg har ved min afgørelse om at nægte din klient erstatning lagt vægt på, at din klient forud for og i forbindelse med strafforfølgningen har udvist en uforsigtig og mistanke på dragende adfærd. Jeg har i den for-

bindelse særligt lagt vægt på, at din klient frivilligt har opholdt sig på en lokalitet i længere tid, hvor der åbenlyst forbruges narkotika. Jeg har endvidere lagt vægt på din klients egen forklaring om, at han var vidende om, at der i lejligheden var amfetamin, da han havde boede ved, altid forbrugte amfetamin, og at din klient også blev tilbudt og nogen gange selv tog amfetamin.

Jeg finder således efter en samlet vurdering, at det måtte have stået som en påregnelig følge for din klient, at han kunne blive udsat for et straffeprocessuelt indgreb, herunder frihedsberøvelse, og at din klient ved sin udvist adfærd forud for og under strafforfølningen har givet anledning til foranstaltningen i et sådant omfang, at erstatning i det hele må nægtes, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 1, jf. stk. 3.

Jeg finder desuden ikke, at der foreligger andre grunde, som kan medføre at erstatning bør ydes efter retsplejelovens § 1018 a, stk. 2, 2. led.
..."

Af skrivelse af 23. juni 2023 fra Rigsadvokaten, attesteret advokat Berit Ernst, fremgår følgende:

"...

Du har klaget over en afgørelse, der er truffet af Statsadvokaten i Viborg den 22. april 2022, om at nægte erstatning til din klient ^E

. Ved afgørelsen afviste statsadvokaten desuden at behandle krav om erstatning for beslaglæggelse af din klients mobiltelefon, idet indgrebet ikke var ophørt.

Jeg har besluttet ikke at ændre statsadvokatens afgørelse. Det betyder, at din klient ikke kan få erstatning for frihedsberøvelse og ransagning. Det betyder endvidere, at jeg ikke finder grundlag for at yde dig salær.

Jeg kan henvise til sagsfremstillingen i statsadvokatens afgørelse af 22. april 2022 og supplerende oplyse, at Sydøstjyllands Politi den 21. juni 2022 har oplyst, at din klients beslaglagte telefon blev destrueret den 2. juni 2022.

Såfremt din klient fortsat mener at have krav på erstatning for beslaglæggelse af mobiltelefon, skal erstatningskravet således fremsættes på ny over for statsadvokaten i Viborg. Jeg henleder i den forbindelse din opmærksomhed på fristerne i retsplejelovens §1018 e, stk. 1. Hvis du fremsætter kravet på ny, bedes du henvise til statsadvokatens journalnummer, som er ...

Begrundelse

Jeg er enig i statsadvokatens begrundelse for at nægte erstatning og salær. Jeg kan derfor henvise til begrundelsen i statsadvokatens afgørelse. For så vidt angår kravet om erstatning for beslaglæggelse af din klients mobiltelefon har Sydøstjyllands Politi den 21. juni 2022 oplyst, at telefonen blev destrueret den 2. juni 2022, idet telefonen ikke var blevet

afhentet inden for en frist på 14 dage, som politiet havde aftalt med din klients mor. Beslaglæggelsen må således anses for ophørt den 2. juni 2022. Jeg finder derfor, at kravet nu kan realitetsbehandles, såfremt din klient fortsat mener at have et erstatningskrav i relation til beslaglæggelsen af mobiltelefonen.

Sagens forløb

- I afgørelse af 22. april 2022 nægtede statsadvokaten at yde erstatning.
- I e-mail af 26. april 2022 har du klaget over afgørelsen.
- Den 27. april 2022 har statsadvokaten sendt sagen til mig sammen med _____ en _____ udtalelse. Statsadvokaten har henholdt sig til sin afgørelse.
- Den 21. juni 2022 har Sydøstjyllands Politi oplyst, at din klients telefon blev destrueret den 2. juni 2022.

Lovgrundlag

Min afgørelse er truffet efter reglerne i retsplejelovens § 1018 a, stk. 2 (misforhold mellem det straffeprocessuelle indgreb og straffesagens udfald) og § 1018 b erstatning for andre straffeprocessuelle indgreb), jf. § 1018 a, stk. 3, (erstatning kan nedsættes eller nægtes på grund af egen skyld), samt § 1007, jf. § 1018 f (salær).

..."

Rettens begrundelse og afgørelse

Det kan efter bevisførelsen lægges til grund, at _____ E gennem ca. 2 uger havde opholdt sig i _____ Person1's lejlighed på adressen _____ Adresse1 i Lunderskov, og at han vidste, at _____ Person1 brugte amfetamin og af og til udleverede til andre. _____ E

blev den 27. februar 2021 sigtet for besiddelse af ikke under 730 gram amfetamin i forening med _____ Person1, hvoraf ca. 26 gram amfetamin lå på en sofabordshylde i _____ Person1's lejlighed, hvor _____ E og en anden person opholdt sig, og 702 gram lå i _____ Person1's knallert. _____ E blev den 27. februar 2021 varetægtsfængslet på denne sigtelse, og han sad varetægtsfængslet til den 8. april 2021, hvor han blev løsladt.

_____ E blev kun tiltalt for besiddelse af i alt 26,56 gram amfetamin i forening med _____ Person1. _____ E blev ved dommen den 18. januar 2022 frifundet for dette forhold.

_____ E har til stadighed nægtet sig skyldig, og han har til politiet, i grundlovsforhør og i hovedforhandling forklaret i det væsentlige det samme, herunder at han ikke kendte noget til de 26,56 gram amfetamin, der var opbevaret i lejligheden.

Da _____ E er frifundet for den del af tiltalen, der sam-

men med den mere omfattende sigtelse for besiddelse af amfetamin, dannede grundlag for anholdelse og varetægtsfængsling, har han som udgangspunkt ret til erstatning jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 2, jf. stk. 1.

Efter det ovenfor anførte finder retten ikke, at der er grundlag for at fastslå, at ^E, ved gennem en periode at have opholdt sig i ^{Person I's} lejlighed, uagtet han havde kendskab til, at ^{Person I} brugte amfetamin og også i mindre omfang udleverede amfetamin, har udvist en sådan culpøs adfærd, at dette skulle udelukke erstatning.

Der er ikke oplysninger, som underbygger, at ^E skulle have haft kendskab til, at ^{Person I} opbevarede mere end 700 gram amfetamin i sin knallert og sin lejlighed, og retten finder ikke, at der er forhold ved ^{E's} adfærd forud for og under sagen, herunder hans nægtelse af at udlevere koden til sin telefon, der kan anses som mistankepådragende i et omfang, at dette skulle give grundlag for at nedsætte eller at nægte erstatning i medfør af retsplejelovens § 1018 a, stk. 3.

Retten tager derfor ^{E's} påstand til følge.

Thi kendes for ret:

Anklagemyndigheden skal inden 14 dage betale 43.100 kr. med sædvanlig procesrente fra den 23. februar 2022 til ^E.

Statskassen skal betale sagens omkostninger.

Peter Hageman Christensen

dommer

/kkb

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Retten i Kolding, den 30. juni 2023

Stine Sørensen

kontorfuldmægtig

S1924005 - MHA

**UDSKRIFT
AF
ØSTRE LANDSRETS DOMBOG**

D O M

Afsagt den 2. november af Østre Landsrets 24. afdeling
(landsdommerne Janni Christoffersen, Steen Mejer og Benjamin Juul Johansen (kst.)).

24. afd. nr. S-1924-22:

Anklagemyndigheden

mod

erstatningssøgende

E

(Født juli 1996)

(advokat Michael Juul Eriksen, besk.)

Dom afsagt af Københavns Byret den 12. maj 2022 (sag nr. 2-19169/2021) er anket af erstatningssøgende E med påstand om, at anklagemyndigheden skal betale yderligere 385.350 kr. i erstatning.

Anklagemyndigheden har påstået stadfæstelse.

E har ikke givet møde under sagens behandling i landsretten.

Landsrettens begrundelse og resultat

E har været frihedsberøvet i perioden fra den 2. november 2017 til den 22. november 2018 og på ny i perioden fra den 6. august til den 14. august 2019. Han har som udgangspunkt krav på erstatning for frihedsberøvelsen, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 1.

Spørgsmålet er, om erstatningen skal nedsættes som følge af, at han selv har givet anledning til frihedsberøvelsen, jf. § 1018 a, stk. 3.

Da E den 3. november 2017 blev varetægtsfængslet, byggede mistanken mod ham navnlig på fundet af hans DNA på en handske smidt nær gerningsstedet af en person på en grøn cykel og med statur og hudfarve lig E's, hvilken person var observeret af vidner og optaget på en video. Ved byrettens dom i straffesagen blev det efter en samlet vurdering fundet bevist, at E var skyldig bl.a. under henvisning til fundet af handsken sammenholdt med den observerede persons lighed med E. Frifindelsen af E i landsretten var begrundet bl.a. med, at DNA'et på handsken ikke kun stammede fra ham, og at video- og fotodokumentation ikke gav grundlag for en identifikation.

Landsretten finder, at der ikke foreligger oplyst omstændigheder, hvorefter det kan anses at have været E's konkrete adfærd forud for varetægtsfængslingen, som har givet anledning til varetægtsfængslingen.

Det forhold, at E oprindelig benyttede sig af sin ret til ikke at udtale sig, indtil han den 23. marts 2018 afgav forklaring til politiet og senere under hovedforhandlingen i byretten, kan under de foreliggende omstændigheder ikke tillægges betydning i relation til retsplejelovens § 1018 a, stk. 3. Efter karakteren af mistankegrundlaget kan det således ikke antages, at det ville have forhindret varetægtsfængslingen af ham eller ført til løsladelse, hvis han på et tidligere tidspunkt havde afgivet forklaring.

Landsretten finder på denne baggrund, at E ikke selv har givet anledning til frihedsberøvelsen, og der er derfor ikke grundlag for at nedsætte erstatningen i medfør af retsplejelovens § 1018 a, stk. 3.

Erstatningen for frihedsberøvelsen fastsættes herefter samlet til 537.500 kr. Da anklagemyndigheden allerede har betalt 152.150 kr., tages E's påstand om betaling af yderligere 385.350 kr. i erstatning med procesrente fra den 19. august 2019 til følge.

T h i k e n d e s f o r r e t :

Byrettens dom i sagen ændres, således at anklagemyndigheden inden 14 dage skal betale yderligere 385.350 kr. med procesrente fra den 19. august 2019 til E .

Statskassen skal betale sagens omkostninger for begge retter.

(Sign.)

— — —

Udskriftens rigtighed bekræftes. Østre Landsret, den 02-11-2023

retsassistent

Karina Højborg Jensen



Udskrift af dombogen

Adv. SA SAK-2019-3100101-811

D O M

afsagt den 12. maj 2022 i sag

SS 2-19169/2021

Erstatningssøgende

E

Født juli 1996

mod

Anklagemyndigheden

Sagens baggrund og parternes påstande

Politidirektøren i København har ved tilkendegivelse af 11. august 2021 i medfør af retsplejelovens § 1018 f indbragt en sag for retten, hvor E

har fremsat krav om erstatning i anledning af, at han i tiden fra den 2. november 2017 til den 22. november 2018 var frihedsberøvet som sigtet for drabsforsøg og siden som tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 252, jf. § 81a og § 192a, jf. § 81a.

E blev ved dom af 19. august 2019 afsagt af Østre Landsret fri-fundet for den rejste tiltale.

E har fremsat endelig påstand om betaling af erstatning på 537.500 kr. med sædvanlig procesrente fra den 19. august 2019, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 1.

Erstatningskravet er opgjort således:

For perioden 2. november 2017 - 13. juni 2018 (perioden fra frihedsberøvelsens begyndelse til anklageskriftets modtagelse):

Det første døgn den 2. november 2017	6.500 kr.
+ 59 døgn i år 2017 a 800 kr.	47.200
kr.	
+ 164 døgn i år 2018 a 850 kr.	<u>139.400</u>
<u>kr.</u>	
	= 193.100
kr.	
+ forhøjet med 100 %	386.200
kr.	

For perioden den 13. juni 2018 til 22. november 2018 (perioden fra anklageskriftets modtagelse og frem til løsladelsen):

163 døgn a 850 kr.	138.550
kr.	

For perioden den 6. august 2019 til den 14. august 2019 (ifm ankesagen):

Påbegyndt frihedsberøvelse den 6. august 2019	6.800
kr.	7 efterfølgende døgn
a 850 kr.	<u>5.950</u> kr.

12.750

kr.

I alt	537.500
kr.	

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om frifindelse for krav ud over 152.150 kr., jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 3.

Anklagemyndigheden har om sin påstand nærmere anført, at der påstås frifindelse for den del af kravet, der vedrører perioden fra anholdelsen den 2. november 2017 og frem til den 23. marts 2018,

Anklagemyndigheden har delvist erkendt kravet for perioden den 23. marts 2018 til den 22. november 2018, idet anklagemyndigheden har anerkendt 50 % af beløbet, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 3.

Anklagemyndigheden har anerkendt erstatningspligten og kravets størrelse for så vidt angår frihedsberøvelsen den 6. august 2019 til den 14. august 2019.

Anklagemyndigheden har ikke i øvrigt bestridt tabsopgørelsen.

Oplysningerne i sagen

E blev den 2. november 2017 på sin bopæl anholdt for bl.a. drabsforsøg. Han nægtede sig skyldig og ønskede ikke at udtale sig.

E blev den 3. november 2017 fremstillet i grundlovsforhør, hvor han sammen med Person1 blev sigtet for forsøg på manddrab efter straffelovens § 237, jf. § 21, jf. § 81 a, ved i forening og efter forudgående eller i fælles forståelse med en pt. uidentificeret gerningsmand, som led i en verserende bandekonflikt, at have forsøgt at dræbe tre personer, der befandt sig i en bil i Vej1. Han blev ligeledes sigtet for overtrædelse af straffelovens § 192 a, jf. § 81 a, ved at have været i besiddelse af mindst én pistol. Ved grundlovsforhøret nægtede E sig skyldig og ønskede ikke at udtale sig.

Det blev ved kendelse blev bestemt, at E skulle varetægtsfængsles i 24 dage. Af kendelsen fremgår, at der efter de foreliggende oplysninger var begrundet mistanke om, at E var skyldig i de rejste sigtelser, og at der forelå påvirknings- og gentagelsesrisiko, jf. retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 2 og nr. 3.

Den 23. marts 2018 udtalte E sig for første gang om sagen. Han forklarede bl.a., at "de" låner hinandens hansker, og at han måske havde fået lagt handskerne i en bil, hvor en anden havde taget dem. Han forklarede desuden om sin færden på gerningsdagen, herunder at han omkring gernings-tidspunktet var på Blågårds Plads. Han var sammen med nogle venner, men kunne ikke huske, hvem han mødtes med, eller præcist hvor han var i området.

Anklageskrift af 7. juni 2018 blev forkyndt for E den 13. juni 2018. Ved anklageskriftet blev E i stedet for straffelovens § 237, jf. § 21, tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 252, idet den øvrige del af tiltalen var som sigtelsen.

E blev løsladt den 22. november 2018 og varetægtsfængslet i en anden sag.

Byretten afsagde dom i sagen den 26. november 2018. Ved dommen fandtes E skyldig i tiltalen og idømt 7 års fængsel samt udvist for bestandigt.

E ankede dommen. Under ankesagens behandling blev E den 6. august 2019 frihedsberøvet på ny til sagen. Han blev løsladt den 14. august 2019.

Den 19. august 2019 afsagde Østre Landsret dom i sagen, hvorved E blev frifundet.

Af ankedommen fremgår, at landsretten efter bevisførelsen ikke fandt det bevist, at E var skyldig i den rejste tiltale. Landsretten lagde vægt på bl.a., at vidnerne Vidne1 og Vidne2 havde afgivet uoverensstemmende forklaringer om hvem, der smed handsken på Vej2, og at personen på den grønne cykel, der på videooptagelsen efterfølgende sås at aflevere en pistol i krydset mellem Vej1 og Vej3, fremstod som værende iført handsker, hvorfor det ikke med sikkerhed kunne lægges til grund, at det var gerningsmanden på den grønne cykel, der smed en handske på Vej2. Landsretten lagde endvidere vægt på, at der ifølge den retsgenetiske undersøgelse af handsken med en meget høj grad af sandsynlighed var DNA fra E på handsken, men at der var DNA på handsken fra mindst 4 personer, og det kunne ikke konkluderes, bl.a., at E var den sidste person, der havde handsken på. Efter en samlet vurdering af DNA-beviset, og sammenholdt med forklaringer om brugen af

handsker i LTF-miljøet, fandt landsretten, at det ikke kunne udelukkes, at E's DNA var kommet på handsken, uden at det havde relation til skyderiet. Desuden var vidnernes forklaringer om gerningmandens udseende indbyrdes uoverensstemmende, ligesom video- og fotodokumentation ikke gav grundlag for at identificere E ved episoden.

Ved brev af 19. august 2019 anmodede advokat Michael Juul Eriksen på vegne af E anklagemyndigheden om erstatning for uberettiget frihedsberøvelse.

Statsadvokaten traf den 10. juli 2020 afgørelse om, at kravet ikke blev imødekommet.

Af afgørelsen fremgår bl.a., at Statsadvokaten bl.a. lagde vægt på, at E frem til den 23. marts 2018 havde nægtet at udtale sig i sagen. Om forklaringen afgivet den 23. marts 2018 fremgår følgende:

"...

E nægtede fortsat, men forklarede, at han den 20. august 2017 omkring kl. 14.00-15.00 havde været i Frederiksberg centeret for at købe nyt joggingtøj. Han forklarede videre, at han herefter havde taget metroen til Forum station og gået direkte ind i Café , hvor han spillede og hyggede sig med flere venner, som han ikke præcist kunne huske, hvem var. Efter 3-4 timer var han gået over til området omkring Blågårds Plads, men ville ikke udtale sig nærmere om, hvor han var henne på hvilket tidspunkt og med hvem.

E forklarede, at han var taget hjem og sove omkring kl. 23.00-24.00. Desuden forklarede han at det ikke var ham, som havde smidt handsken, men at "de" låner hinandens handsker og bruger dem, hvis de skal skifte olie eller dæk på en bil eller lave kæden på en cykel. Han havde muligvis fået lagt sine handsker i en bil, og en anden havde taget dem. Han kunne ikke forklare, hvorfor den handsken med hans dna lå tæt ved gerningsstedet ..."

Ved brev af 14. juli 2020 påklagede Michael Juul Eriksen afgørelsen.

Rigsadvokaten traf den 18. februar 2021 afgørelse om, at kravet delvist blev imødekommet med 152.150 kr. Af afgørelsen fremgår, at erstatning for frihedsberøvelsen i perioden fra den 2. november 2017 til den 23. marts 2018 blev nægtet som følge af egen skyld, at erstatning for frihedsberøvelsen i perioden fra den 23. marts 2018 til den 22. november 2018 blev anerkendt med halvdelen som følge af egen skyld, og at erstatning for frihedsberøvelsen i august 2019 blev anerkendt.

Rettens begrundelse og afgørelse

E har været varetægtsfængslet i i alt 395 påbegyndte døgn, først som sigtet for bl.a. forsøg på manddrab, siden som tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 252. Han er ved ankedom af 19. august 2019 frifundet for forholdet.

Retten finder, at E på denne baggrund har krav på erstatning i medfør af retsplejelovens § 1018 a, stk. 1, for den skete frihedsberøvelse.

Af retsplejelovens § 1018 a, stk. 3, følger, at erstatningen kan nedsættes eller nægtes, såfremt sigtede selv har givet anledning til foranstaltningerne.

Vedrørende perioden fra den 2. november 2017 til den 23. marts 2018

Retten lægger som ubestridt til grund, at der under grundlovsforhøret blev fremlagt oplysninger om bl.a., at E's DNA var fundet på en handske, der blev fundet tæt på gerningsstedet, og som ved en gennemgang af videomaterialet i sagen, kunne konstateres kastet af den ene gerningsmand. Desuden fremgik det af sagen - hvilket E senere bekræftede - at E var tilknyttet bandegrupperingen Loyal To Familia (LTF), som på gernings-tidspunktet var i konflikt med bandegrupperingen Brothas. Det fremgik videre, at E tidligere var straffet bl.a. for personfarlig kriminalitet, og at han ved anholdelsen den 2. november 2017 forsøgte at flygte fra politiet.

Under disse omstændigheder finder retten, at E - uanset sin ret til ikke at udtale sig - ved ikke at søge at rense sig selv for den stærke mistanke, der var rettet mod ham, uanset at han havde særlig anledning dertil, selv har givet anledning til frihedsberøvelsen. Det kan herved ikke lægges til grund, at E ville være blevet varetægtsfængslet, uanset han ved at afgive forklaring havde søgt at rense sig for mistanken. Retten finder på denne baggrund, at E har udvist en sådan grad af egen skyld til den skete frihedsberøvelse, at der er grundlag for at nægte erstatning for frihedsberøvelsen i perioden fra den 2. november 2017 til den 23. marts 2018, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 3. Retten har for så vidt angår varetægtsfængslingen ikke tillagt det særlig vægt, at E forsøgte at undløbe fra politiet ved anholdelsen.

Vedrørende perioden fra den 23. marts 2018 til den 22. november 2018

Parterne er enige om, at erstatningstaksten for perioden frem til anklageskriftets forkyndelse for E den 13. juni 2018 skal forhøjes med 100 %. Uenigheden består i, om erstatningen skal nedsættes på grund af egen skyld.

E's forklaring til politiet den 23. marts 2018 fremstår som den er gengivet upræcis og uden at kunne give politiet mulighed for at efterprøve det forklarede, herunder da E ikke kunne forklare om, hvem han var sammen med den pågældende dag, ligesom der på dette tidspunkt var forløbet mere end 7 måneder fra gerningsdatoen og ca. 4 ½ måneder fra anholdelsestidspunktet. Retten finder på denne baggrund og henset til sagens øvri-

ge oplysninger som anført ovenfor, at der foreligger egen skyld, der begrundes en nedsættelse af erstatningen. Retten finder, at der foreligger en sådan grad af egen skyld, at erstatningen skal nedsættes til det halve.

Vedrørende perioden fra den 6. august 2019 til den 14. august 2019

Parterne er enige om, at der skal ydes erstatning efter dagældende standardtakster, herunder forhøjet erstatning for det første døgn.

Den samlede erstatning fastsættes herefter til 152.150 kr., som påstået af anklagemyndigheden. Beløbet er efter det oplyste blevet udbetalt efter eventuel modregning for gæld til det offentlige, og der er ikke grundlag for at tilkende E yderligere erstatning, hvorfor anklagemyndigheden frifindes for yderligere krav.

Thi kendes for ret:

Anklagemyndigheden frifindes for E's krav ud over 152.150 kr.

E skal betale sagens omkostninger, herunder 12.335 kr. + moms i salær til den beskikkede advokat, advokat Michael Juul Eriksen samt dennes udgifter til transport på 2.247,38 kr. + moms samt udlæg på 354 kr.

Jeanette Ørnvang
Udskriftens rigtighed bekræftes.
Københavns Byret, den 12. maj 2022

Mette Berg
kontorfuldmægtig

**Udskrift af dombogen****D O M**

afsagt den 26. april 2023

Rettens nr. 4-9304/2022

Politiets nr. SAV-2022-3100101-872

Erstatningssøgende

E

mod

Anklagemyndigheden

Retten har den 14. november 2022 modtaget denne sag om erstatning i anledning af strafferetlig forfølgning.

E var i tiden fra den 11. oktober 2021 kl. 14.05 til den 14. februar 2022 kl. 16.55 anholdt og varetægtsfængslet som sigtet for overtrædelse af bl.a. straffelovens § 245, stk. 1. Han blev tiltalt i sagen og blev ved rettens dom af 14. februar 2022 frifundet. Dommen blev anket af anklagemyndigheden, men anken blev efterfølgende frafaldet.

E fremsatte den 8. juli 2022 krav om erstatning, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 1. Statsadvokaten i Viborg besluttede den 16. september 2022 ikke at imødekomme kravet. Afgørelsen blev påklaget til Rigsadvokaten, som den 7. november 2022 tiltrådte statsadvokatens afgørelse. Efter anmodning fra E har anklagemyndigheden herefter indbragt sagen for retten.

Påstande

E har fremsat krav om erstatning på 120.500 kr. med tillæg af sædvanlig procesrente fra den 8. juli 2022.

Erstatningskravet er opgjort således:

Første døgn (2021-takst)	7.100,00 kr.
126 efterfølgende døgn á 900 kr. (2021- og 2022-takst)	<u>113.400,00 kr.</u>
I alt	120.500,00 kr.

Anklagemyndigheden har påstået frifindelse og har desuden nedlagt påstand om, at E selv skal bære de omkostninger, der er forbundet med sagens indbringelse for retten.

Anklagemyndigheden har ikke bestridt opgørelsen af kravet.

Sagens oplysninger

Statsadvokaten i Viborgs afgørelse af 16. september 2022 indeholder bl.a. følgende sagsfremstilling:

"...

Det fremgår af sagen, at Forurettede den 17. september 2021 [rettelig 10. september 2021] ca. kl. 17.00 blev overfaldet i Lærkeparken ud for nr. 162 i Odense NØ af flere gerningsmænd med slag, spark og tramp i ansigtet, og hvorunder han tillige blev stukket med kniv flere steder herunder i låret.

Under den efterfølgende lægeundersøgelse af Forurettede på Odense Universitetshospital den 17. september 2021 [rettelig 10. september 2021] kl. 18.20 blev der konstateret følgende skader:

"På bagsiden af låret 5 stik med en længde på mellem 1 og 2 cm, snitsår på rygside af venstre 2. fingers mellemstykke, sårskade på håndfladesiden af venstre 3. og 4. fingers yderled samt overfladiske sår på rygside af håndled og rygside af venstre 5. finger."

Politiet mistænkte, at overfaldet havde baggrund i en konflikt mellem Navn1 -familien som Forurettede var tilknyttet og Navn2 -familien, som de tiltalte havde tilknytning til, hvilket også fremgår af tiltalen givet nedenfor.

På baggrund af Forurettede's forklaring og videoovervågning fra området mistænkte politiet din klient for at være en af gerningsmændene til overfaldet. Fyns politi iværksatte på den baggrund en eftersøgning af ham.

På vegne af din klient kontaktede du den 17. september 2021 Fyns Politi i anledning af eftersøgningen. Du blev i fornødent omfang oplyst om sagen.

Fyns politi ledte derpå fortsat efter din klient, herunder ved at opsøge moderen til hans børn og anden nær familie, hvilket skete henholdsvis den 17.09, 19.09, 20.09 og 24.09 2021 uden resultat.

Da det ikke lykkedes Fyns politi at finde din klient, blev han eftersøgt i medierne den 4. oktober 2021.

Din klient tog selv kontakt til Fyns politi og oplyste, at han muligvis ville melde sig selv, hvilket efterfølgende skete den 11. oktober 2021, hvor

han blev visiteret og anholdt til sagen. Din klient ønskede ikke at afgive forklaring til politiet i forbindelse med anholdelsen af ham.

Den 12. oktober 2021 blev din klient fremstillet i grundlovsforhør ved Retten i Odense og sigtet for overtrædelse af straffelovens § 123 og § 245, stk. 1. Din klient forklarede under grundlovsforhøret bl.a., at han ikke havde noget med overfaldet at gøre, og at han tilfældigt havde passeret gerningsstedet på gerningstidspunktet.

Byretten fandt imidlertid, at der var begrundet mistanke om, at din klient havde deltaget i overfaldet og varetægtsfængslede ham i medfør af retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3, idet der fortsat var medgerningsmænd på fri fod.

Byretten lagde, for så vidt angår mistankegrundlaget, vægt på forklaringen fra forurettede Forurettede, der var afhørt 6 gange og hver gang havde peget på din klient som værende en af gerningsmændene, ligesom Forurettede havde udpeget din klient som gerningsmand under en fotokonfrontation. Endelig lagde byretten også vægt på, at din klient sås på videoovervågningen fra gerningsstedet.

Ved anklageskrift af 8. november 2021 rejste anklagemyndigheden tiltale mod din klient for overtrædelse af straffelovens § 123, §245 stk. 1 og knivlovens § 7, stk. 2, jf. stk. 1, jf. § 1, ved den 10. september 2021 ca. kl. 17.00, ved Butik i Lærkeparken i Odense i forening, efter forudgående aftale eller efter fælles forståelse med Person1 og Person2 samt flere øvrige pt. ukendte gerningsmænd at have overfaldet Forurettede i anledning af at en person med tilknytning til Forurettede forud herfor havde afgivet forklaring som vidne i en anden straffesag rejst mod bl.a. Person2's bror, [REDACTED], og hvor der i byretten blev afsagt skyldkendelse den 7. september 2021, idet Forurettede blev tildelt slag, spark og tramp i ansigtet og på kroppen, ligesom E råbte "stik, stik, stik" eller lignende, alt imens Person2 med en kniv stak Forurettede flere gange i låret samt en gang på ryggen, hvorefter Person2 forsøgte at stikke Forurettede i brystet, hvilket Forurettede afværgede, hvorved han blev ramt i hånden, alt med behandlingskrævende skader på hånd og lår til følge, herunder overskårne sener i hånden/fingrene, ligesom Forurettede endeligt blev slået i ansigtet med en revolverlignende genstand.

Ved Retten i Odenses dom af 14. februar 2022 blev din klient frifundet.

Under din klients forklaring i byretten bekræftede han at have været til stede under episoden, men forklarede i forhold til selve overfaldet, at han standsede op 20-30 meter fra Forurettede uden at deltage i overfaldet.

Byretten lagde til grund, at din klient, der sås på videoovervågningen fra gerningsstedet, sammen med flere andre havde været til stede under overfaldet på Forurettede, men fandt ikke at kunne fastslå hans deltagelse deri.

Din klient bekræftede endvidere, at Forurettede tilhørte Navn1 -familien, og der på gerningstidspunktet var en konflikt mellem denne og nogle somaliere i Vollsrose. Han forklarede samtidig, at han ingen udeståender havde med Navn1 -familien.
..."

E har forklaret, at han kan huske, at han hørte politiets sirener, da han kom ud af kiosken efter hændelsen den 10. september 2021. Han tænkte ikke på at blive på stedet og kontakte politiet, men gik i stedet bare hjem. Heller ikke senere tænkte han på at kontakte politiet og lade sig afhøre. Han opholdt sig i Sverige og deltog i et familiebryllup da han blev bekendt med, at politiet ville tale med ham. Han vidste, at hvis han henvendte sig til politiet, ville han blive anholdt og højst sandsynligt varetægtsfængslet. Han har to små børn som han ikke bare kunne "smutte" fra. Han havde desuden ikke lyst til at blive varetægtsfængslet for noget, han ikke havde gjort. Det var allerede sket for hans "svigerbror", Person3. Da politiet senere offentliggjorde hans billede, følte han sig nødsaget til at melde sig. Da han henvendte sig til politiet, blev han ganske rigtigt anholdt og varetægtsfængslet.

Rettens begrundelse og afgørelse.

E har som udgangspunkt krav på erstatning i anledning af den skete frihedsberøvelse, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 1. Efter bestemmelsens stk. 3 kan erstatning nedsættes eller nægtes, såfremt han selv har givet anledning til frihedsberøvelsen. Anklagemyndigheden har i den forbindelse påberåbt sig mistankepådragende adfærd såvel før som under strafforfølgningen.

E var til stede på gerningsstedet, da overfaldet fandt sted, men hans optræden adskilte sig fra gerningsmændenes, idet han ikke var maskeret og ikke forfulgte den forurettede med det formål at indhente og standse ham. Imidlertid blev han udpeget som en af gerningsmændene af forurettede, som forklarede, at E tilsluttede sig overfaldet ved at opfordre de øvrige til at stikke forurettede med kniv.

I den beskrevne situation havde E ikke nogen reel mulighed for at rense sig for mistanke ved at henvende sig til politiet og afgive forklaring. Han måtte påregne anholdelse og krav om varetægtsfængsling uanset sin adfærd, og det bør derfor ikke tillægges betydning ved afgørelsen om erstatning, at han først den 11. oktober 2021 henvendte sig til politiet efter gennem en periode at have været bekendt med, at politiet ønskede at

komme i kontakt med ham.

E afgang forklaring i grundlovsforhøret den 12. oktober 2021 og vedstod denne forklaring under hovedforhandlingen, hvor han yderligere afgang en supplerende forklaring uden væsentlige divergenser. Det bør ikke tillægges betydning ved afgørelsen om erstatning, at han ikke ønskede at afgive forklaring til politiet straks ved anholdelsen den 11. oktober 2021.

Efter det anførte finder retten ikke, at E har udvist en adfærd, som kan begrunde, at erstatning nedsættes eller nægtes. Det rejste krav tages derfor til følge.

Thi kendes for ret:

Anklagemyndigheden skal inden 14 dage til E be-
tale 120.500 kr. med sædvanlig procesrente fra den 8. juli 2022.

Statskassen skal betale sagens omkostninger.

Jens Lind
dommer

/mma

Udskriftens rigtighed bekræftes.
RETTEN I ODENSE - 4.afdeling, den 26. april 2023

Jette Düring
kontorfuldmægtig